

**Základní škola Pelhřimov, Osvobození 1881,
příspěvková organizace**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZV
CESTA K SOBĚ
varianta 2**

Obsah

OBSAH	2
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
A) ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	5
B) CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
D) PROJEKTY	5
E) SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	6
CHARAKTERISTIKA ŠVP	6
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	6
PÉČE O ŽÁKY S PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI 1. AŽ 5. STUPNĚ	8
SPECIFIKACE PROVÁDĚNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	9
ORGANIZACE VÝUKY	9
HODNOCENÍ ŽÁKA	10
ZÁSADY PRÁCE SE ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	10
ZAPOJENÍ DALŠÍCH OSOB A SUBJEKTŮ	10
PÉČE O TALENTOVANÉ A MIMOŘÁDNĚ NADANÉ ŽÁKY	10
KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ	11
PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ	11
PSYCHOLOGICKÁ PÉČE	11
ÚPRAVA OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ PRO ZV	12
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	40
UČEBNÍ PLÁN	44
UČEBNÍ PLÁN VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠVP PRO ZV - CESTA K SOBĚ - 1. - 9. ROČNÍK	44
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	45
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU PRO 1. STUPEŇ	45
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU PRO 2. STUPEŇ	45
UČEBNÍ OSNOVY	47
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	47
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	49
ANGLICKÝ JAZYK	76
NĚMECKÝ JAZYK	87
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – 1.STUPEŇ	93
MATEMATIKA – 1. STUPEŇ	94
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – 2. STUPEŇ	106
MATEMATIKA – 2. STUPEŇ	108
INFORMATIKA	117

ČLOVĚK A JEHO SVĚT	133
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	135
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	153
DĚJEPIS	155
OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	162
ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	172
FYZIKA	173
CHEMIE	179
PŘÍRODOPIS.....	183
ZEMĚPIS.....	190
UMĚNÍ A KULTURA	196
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	198
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	206
ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	219
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	221
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	227
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	240
HODNOCENÍ ŽÁKŮ	252
A) ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI ŽÁKŮ	252
B) HODNOCENÍ A KLASIFIKACE NA 1. STUPNI ŠKOLY.....	252
C) HODNOCENÍ A KLASIFIKACE NA 2. STUPNI ŠKOLY.....	252
D) KRITÉRIA A UKAZATELE PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ HODNOCENÍ ŽÁKŮ	253
HODNOTÍCÍ ŠKÁLA – ORIENTAČNÍ HODNOTY	253
E) FORMY OVĚŘOVÁNÍ VĚDOMOSTÍ A DOVEDNOSTÍ ŽÁKŮ	253
F) HODNOCENÍ CHOVÁNÍ.....	253
G) HODNOCENÍ ŽÁKŮ S PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI 1. AŽ 5. STUPNĚ	253

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:
Motivační název:

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Cesta k sobě**

Údaje o škole

Název školy: Základní škola Pelhřimov, Osvobození 1881, příspěvková organizace
IZO: 600061248
IČO: 70876096
Adresa: Osvobození 1881, 393 01 Pelhřimov
Ředitelka: Mgr. Šárka Třísková
Telefon: +420 771 121 251
E – mail: info@zsospe.cz
www: www.zsospe.cz
ID datové schránky: kwemq4s

Kontakty na zřizovatele:

Zřizovatel: Město Pelhřimov
IČ: 00248801
Adresa: Masarykovo náměstí 1, 393 01 Pelhřimov
Vedoucí OŠKT: Ing. Zbyněk Rychecký
Mobil: +420 721 502 294
E-mail: rychecky.z@mupe.cz
www: www.mupe.cz

Platnost dokumentu od:

1. září 2023

Mgr. Šárka Třísková, ředitelka školy

Charakteristika školy

a) Úplnost a velikost školy

Základní škola Pelhřimov, Osвобоzení 1881, příspěvková organizace byla otevřena v roce 1988 jako čtvrtá základní škola v městě Pelhřimově. Součástí školy je základní škola, školní družina a školní jídelna. Kapacita školy je 500 žáků, školní družina má kapacitu 180 žáků a školní jídelna může vařit až 700 obědů denně pro žáky naší školy i cizí strávníky. Škola je bezbariérová a má k dispozici výtah a plošinu pro vozíčkáře.

Počet žáků se v posledním roce pohyboval kolem 400 a ve školní družině kolem 150 žáků. Škola je umístěna v pěkném prostředí okrajové části města bez rušných silnic a nebezpečných křižovatek. V blízkosti školy je autobusová zastávka MHD. V současnosti máme 10 tříd na prvním stupni, 8 tříd na druhém stupni školy a 5 oddělení školní družiny.

Celý komplex školy se skládá z pavilonu 1. stupně (8 kmenových učeben), pavilonu 2. stupně (10 kmenových učeben), pavilonu vedení, pavilonu školní jídelny a pavilonu tělocvičny. Všechny pavilony jsou propojeny širokými chodbami a schodišti. Kromě kmenových učeben je zde samostatná počítačová učebna, učebna cizích jazyků a počítačová učebna, učebna přírodních věd, učebna kybernetiky, žakovská dílna, keramická dílna, sborovna, kabinety pro učitele a cvičná kuchyně. Škola vlastní keramickou pec. Škola pronajímá jeden byt 2 + 1 a zubní ordinaci.

Ve všech pavilonech školy je zrekonstruovaná počítačová síť, v každé učebně je přípojka na internet. Všichni pedagogičtí pracovníci školy mají přístup k PC, které jsou umístěny ve všech kabinetech. Všichni učitelé mají k dispozici notebook pro domácí přípravu a její následné využití při práci na interaktivních tabulích. Všechny kmenové učebny jsou vybaveny interaktivní technikou (interaktivní tabule, LCD display, PROWISE – multidotykový panel, žakovské multidotykové displeje, notebooky). Pedagogičtí pracovníci mají volný přístup na kopírku. Ta je umístěna ve sborovně školy, kde se také nachází tiskové centrum školy vybavené počítačem, barevnou tiskárnou, skenery, laminovačkami. K dispozici jsou také digitální fotoaparáty.

Výhodou pavilonu 1. stupně jsou prostory za třídami, které lze využít při diferencované výuce a dále pak i víceúčelové prostory před třídami, které mohou být o přestávkách využívány k relaxaci dětí, k divadelním představením, k besídkám nebo jako domácí kino pro promítání filmů ve školní družině.

Třídy v přízemí prvního stupně školy jsou propojeny teráskami přímo na venkovní prostory, kde mohou žáci za pěkného počasí trávit přestávky nebo pobývat odpoledne v rámci školní družiny.

Školní družina má své vlastní prostory (2 místnosti), kam přichází žáci ráno od 6,00 hodin. Zde mohou pracovat na počítači, dívat se DVD filmy nebo hrát na play-stationu, stejně jako skládat logické hry nebo si kreslit. V odpoledních hodinách pak školní družina pro svoji činnost využívá čtyři třídy 1. stupně školy nebo venkovní prostory.

Na škole je k dispozici školní družina pro žáky 5. – 9. ročníků. Ti zde mohou účelně trávit volné hodiny nebo čas po vyučování. Mají zde k dispozici různé stolní hry, stolní kopanou, počítače s připojením k internetu, CD a DVD přehrávače, časopisy.

Ke škole patří velká tělocvična, kde se dají postavit 3 hřiště na volejbal nebo 1 hřiště na florbal, které vyhovuje mezinárodnímu standardu. Venkovní sportovní areál obsahuje multifunkční hřiště, doskočiště pro skok daleký, vrh koulí a zatravněné plochy. Dominantou multifunkčního hřiště je atletický ovál se čtyřmi drahami s umělým sportovním polyuretanovým povrchem Porplastic. Součástí areálu jsou i další tři plochy s různobarevným rozlišením pro další sporty jako je volejbal, tenis, basketbal a florbal.

b) Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje výchovný poradce, kariérový poradce, koordinátor ICT, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ŠVP a koordinátor environmentální výchovy. Většina pedagogického sboru absolvovala kurz Čtením a psaním ke kritickému myšlení, kurz týmové spolupráce, Osobnostní a sociální výchovu A. Všichni učitelé 1. stupně jsou proškoleni ve Splyvavém čtení. Ve školní družině pracuje 5 vychovatelek školní družiny. Dále na naší škole pracují asistentky pedagoga.

d) Projekty

Žáci naší školy jsou zapojeni do projektu Dobrý anděl. Tento projekt pomáhá rodinám, které se vlivem nemoci dostaly do finanční tísně. Naše škola se zapojila do preventivního projektu Nenech to být, který

je zaměřen na ohrožené žáky a učitele. Tradičně se účastníme projektu Obědy pro děti (nadace Women for Women), který financuje stravu sociálně znevýhodněným žákům. Škola se pravidelně zapojuje do projektů financovaných Evropskou unií. Z projektu IROP byly v roce 2021 zmodernizovány tři učebny – učebna kybernetiky, učebna přírodních věd, učebna cizích jazyků a ICT.

e) Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče mohou navštívit naši školu kdykoliv po vzájemné domluvě s vyučujícím. Jedenkrát do roka se koná plenární zasedání Spolku rodičů při ZŠ Pelhřimov, Osvobození, dále pořádáme konzultační odpoledne a třídní schůzky. Kromě klasických třídních schůzek probíhají na naší škole i schůzky, kdy se setkává učitel, rodič a žák. Jedenkrát ročně připravujeme pro rodiče i širokou veřejnost Den otevřených dveří školy. Rodiče jsou ohledně činnosti školy informováni prostřednictvím výroční zprávy školy, webových stránek školy, prostřednictvím svých zástupců ve školské radě nebo ve Spolku rodičů při ZŠ Pelhřimov, Osvobození.

Naše škola spolupracuje s organizacemi, pomocí nichž plní úkoly ve vzdělávání. Spolupracujeme s Městským úřadem v Pelhřimově, krajem vysočina, PPP a SPC Vysočina, SPC Jihlava, Úřadem práce Pelhřimov, Policií České republiky, Českým červeným křížem, Hospodářskou komorou České republiky, Hasičským záchranným sborem, Knihovnou města Pelhřimov, Muzeem města Pelhřimov, Kulturním zařízením města Pelhřimov, Domem dětí a mládeže v Pelhřimově, Plaveckou školou Delfín, Střediskem ekologické výchovy MRAVENEK, Hodinou H, firmou AV Media, firmou StaMPi, Centrem primární prevence Vrakbar, Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy, TJ Spartakem Pelhřimov a MAP Pelhřimov.

Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Cesta k sobě

Filozofie názvu – škola vede žáka na cestě poznání, provádí ho poznatky a informacemi o vnějším světě, poskytuje mu různé „cesty“, žák si vybírá pro sebe, formuje se pro vlastní cestu, seberepoznává se, seberealizuje, sebehodnotí...

Vize naší školy: Ve spolupráci s rodiči v bezpečném prostředí vzdělávat a vychovávat odpovědného žáka připraveného pro život.

Základní filozofií školy a našeho ŠVP je stát se školou, kde budou fungovat kvalitní vztahy a hodnotový systém a zároveň chceme zavést moderní, diferencovanou výuku.

Klademe důraz na výuku českého jazyka, matematiky a cizích jazyků. Proto jsme v našem školním vzdělávacím programu navýšili počty hodin pro český jazyk a matematiku.

Anglický jazyk (první cizí jazyk) budeme vyučovat povinně od 1. třídy. Od 7. ročníku vyučujeme německý jazyk jako druhý cizí jazyk.

Na naší škole je již tradicí rozvíjení dovednosti v oblasti hudební výchovy, výtvarné výchovy, pracovních činností a tělesné výchovy. Tyto budeme podporovat a nabízet navíc žákům formou zájmových kroužků.

Chceme být školou otevřenou pro všechny děti, rodiče i veřejnost. Pro úspěšný rozvoj jedince, tedy každého dítěte, má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými schopnostmi i vlastnostmi. Patří sem také žáci s podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně a žáci mimořádně nadaní.

Chceme navázat na dobré tradice školy, dále rozvíjet dobré stránky školy maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání informací, práci s textem
- Klademe důraz na to, aby žáci četli s porozuměním
- Individuálním přístupem vytváříme šance, aby každý žák podle svých možností, zažil úspěch
- Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat svoje nápady, podporujeme jejich tvořivost
- Vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problémů
- Vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji – knihy, časopisy, encyklopedie, internet
- Předkládáme žákům problémové úlohy z praktického života
- Učíme žáky nebát se pojmenovat problém
- Podněcujeme u žáků hledání různých způsobů řešení – brainstorming
- Učíme žáky pracovat i samostatně
- Vedeme žáky k ověřování svého řešení

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k používání vhodné komunikace s vrstevníky i dospělými osobami
- Učíme žáky ústní prezentaci svých výsledků práce
- Učíme žáky naslouchání druhých
- Vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím internetu
- Zapojujeme žáky do diskusí
- Učíme žáky nebát se obhájit svůj názor, argumentovat

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme společně se žáky třídní pravidla chování žáků
- Vedeme žáky k dodržování předem dohodnutých pravidel
- Učíme žáky pracovat ve skupině, přijímat různé role
- Podněcujeme u žáků ochotu pomoci spolužákovi, schopnost požádat o pomoc
- Vedeme žáky k týmové spolupráci – práce ve dvojici, práce ve skupinách
- Vedeme žáky k odmítání zesměšňování názorů druhých

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k utváření a dodržování pravidel chování ve třídě
- Učíme žáky respektovat individuální rozdíly (integrace handicapovaných žáků, žáci příslušníků cizích národů, žáci se specifickými poruchami učení)
- Vedeme žáky k důslednému plnění svých povinností

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k účinnému a ekonomickému využívání různých materiálů, pomůcek, nástrojů a vybavení školy
- Vedeme žáky k dodržování předem dohodnutých pravidel bezpečnosti práce
- Vedeme žáky k šetrnému zacházení s pomůckami
- Vedeme žáky k objektivnímu posouzení sebe sama, svých možností vzhledem ke své profesní orientaci
- Pomocí široké nabídky zájmových útvarů pomáháme žákům při volbě svého budoucího povolání

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k používání digitálních zařízení, k jejich využívání při vlastním učení i při zapojení do života
- Vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost nebo řešení problému použít
- Vedeme žáky k vyhledávání, kritickému posouzení informací, dat a k volbě postupů, které odpovídají konkrétní situaci
- Vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů a vyjádření se za pomoci digitálních prostředků
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění své práce, zefektivnění pracovních postupů vedoucích ke zkvalitnění jeho výsledků práce

- Vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro společnost
- Podněcujeme u žáků seznamování se s novými digitálními technologiemi, ale zároveň je vedeme k jejich kritickému hodnocení jejich přínosu a uvědomění si rizik při jejich využívání
- Vedeme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost dat i zařízení majících dopad na tělesné i duševní zdraví žáka i ostatních
- Vedeme žáky k etickému jednání při komunikaci, sdílení a sdílení informací

Péče o žáky s podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně

Škola je otevřená žákům s podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně. Odbornou diagnostiku v těchto oblastech zajišťuje SPC a PPP Vysočina, pracoviště Pelhřimov, případně další pověřené subjekty. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci s podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně jsou integrováni v rámci běžných tříd. Podpůrná opatření prvního stupně mohou být uplatněny i bez doporučení školského poradenského zařízení, a to na základě školou vypracovaného plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP je dokumentem, který obsahuje údaje o žákovi, důvod, proč je vytvářen, co je plánováno s žákem dělat, stručný popis jeho obtíží, stanovení cílů PLPP. Dále obsahuje metody výuky, organizaci výuky, hodnocení žáka, pomůcky. Obsahuje také podpůrná opatření, která se nevztahují bezprostředně k výuce, ale například k situaci v rodině, k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka. Plán je následně vyhodnocován. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce, třídní učitel, vyučující. Podpůrná opatření vyšších stupňů (druhého až pátého) uplatňuje škola pouze s doporučením školského poradenského zařízení. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytvářejí a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, může být doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Pokud toto zařízení shledá, že vzhledem k průběhu a výsledkům poskytování dosavadních podpůrných opatření nedochází k naplňování vzdělávacích možností žáka či k uplatnění jeho práva na vzdělávání. Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zletilého žáka, nebo zákonného zástupce žáka. Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane škola po projednání se zletilým žákem, nebo jeho zákonným zástupcem poskytovat, pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné.

Speciálně pedagogickou péči zajišťují pověřeni proškolení učitelé ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky, tato se provádí většinou jednu hodinu týdně nad rámec výuky, v malých skupinách nebo individuálně. Skupiny stanovuje výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy. Škola zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště a podmínek školy. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje s třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

Úprava očekávaných výstupů stanovených RVP pro ZV

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími

obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání, - z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- třídní učitel

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a snaží se rozvíjet talent a mimořádné nadání žáků. Pro podporu talentu žáků uplatňuje škola podpůrná opatření. Ta mohou být realizována i bez doporučení školského poradenského zařízení, a to na základě školou vypracovaného plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP dle právní úpravy. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského

poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci pokud možno tak, aby odpovídala a rozvíjela úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Vedle toho se snaží vyučující daného oboru podpořit nadání a zájem žáka individuální péčí a dalšími speciálními úkoly nad standart běžné výuky.

Talentovaným žákům v oboru výpočetní techniky a komunikačních technologií škola umožňuje certifikované přezkoušení znalostí a dovedností v této oblasti (ECDL).

Pro žáky talentované v oblasti výtvarného umění škola organizuje speciální kurzy a zaměstnání. Zejména intenzivní několikadenní kurzy výtvarných aktivit, kroužky keramiky apod.

Škola nabízí talentovaným žákům a žákům se zvýšeným zájmem o různé obory vyžití, rozvoj a seberealizaci v rámci účasti na práci zájmových kroužků, které jsou organizovány a vypisovány dle aktuálního zájmu žáků a rodičů a organizačních možností školy v doplňkové činnosti školy.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu do škol k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj orientace žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, přehledu v oblasti světa práce a podnikání. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je nabízena a organizována diagnostika zaměřená na žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, výchovný poradce shromažďuje a poskytuje informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Metodik prevence spolupracuje s žákovským parlamentem.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a organizacemi poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci školy a tříd. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči, případně domlouvá kontakt s nimi.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- dramaturgizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis; popíše děje, jevy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti, napíše žádost; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná
- osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná
- osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná
- osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná
- osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

6. – 9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

CIZÍ JAZYK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. období

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
2. období

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
2. období

žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
1. období

žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
2. období

žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
1. období

žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- zvládá orientaci na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pracuje se zlomky a smíšenými čísly
- používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce,
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka,
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vypočítá obvod a obsah kruhu
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové souměrnosti

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. a 2. období

žák

- ovládá základní obsluhu počítače

- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

1. a 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. a 2. období

žák

- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

1. a 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. a 2. období

žák

- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

2. stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává potřebné informace na internetu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

2. stupeň

6. ročník

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní
- potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

7. ročník

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

8. ročník

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

9. ročník

MODERNÍ DOBA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

OBČANSKÁ VÝCHOVA

2. stupeň

6. ročník

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

7. ročník

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

8. ročník

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

9. ročník

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

ČLOVĚK A PŘÍRODA FYZIKA

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů
- z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

CHEMIE

2. stupeň

8. ročník

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

9. ročník

CHEMICKÉ REAKCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

PŘÍRODOPIS

2. stupeň

6. ročník

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- pozná lišejníky

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů
- v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

ZÁKLADY EKOLOGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

7. ročník

BIOLOGIE ROSTLIN

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla
- rostlin

- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

BIOLOGIE ROSTLIN

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

8. ročník

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění

ZÁKLADY EKOLOGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

9. ročník

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

ZEMĚPIS

2. stupeň

6. ročník

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

7. ročník

REGIONY SVĚTA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

8. ročník

REGIONY SVĚTA

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

9. ročník

ČESKÁ REPUBLIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vymezi a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
1. období

žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadél i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
2. období

žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní frázování

2. stupeň

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. období

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

2. období

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností

při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

2. stupeň

6. – 9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

ČLOVĚK A ZDRAVÍ VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

2. stupeň

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

TĚLESNÁ VÝCHOVA

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TĚLESNÁ VÝCHOVA

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

6. – 9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj
- pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní
- kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

6. – 9. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období
žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období

žák

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období

žák

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 1. období

žák

- stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: 2. období

žák

- uvede základní vybavení kuchyně

- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
uplatňuje zásady správné výživy

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech;
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje
- první pomoc při drobném úrazu

7. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

8. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se

zaměstnání

byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů

byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova – integrace v předmětech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání – TO 1	Čj, M, ČaJS, Hv	Čj, M, ČaJS	Čj, M, ČaJS, Inf	Čj, M, ČaJS, Hv, Aj, Inf	Čj, M, ČaJS, Aj, Inf
Sebezpoznání a sebepojetí - TO 2	ČaJS, Hv, Vv	ČaJS, Vv, Hv			
Seberegulace a sebeorganizace- TO 3	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Psychohygienu – TO 4	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Kreativita – TO 5	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč
Poznávání lidí – TO 6				ČaJS	ČaJS
Mezilidské vztahy TO 7	ČaJS				
Komunikace – TO 8	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj, Hv
Kooperace a kompetice – TO 9		M			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti –TO 10	M	M	M	M	M
Hodnoty, postoje, praktická etika – TO 11	ČaJS				

Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání – TO 1	Ov, Př, F, Inf	Čj, Př, F, Vv	Čj, Př, F, Vv, VkZ	Čj, Př, F
Sebezpoznání a sebepojetí - TO 2	Ov, Vv	Čj, Vv	Vv, VkZ	VkZ,
Seberegulace a sebeorganizace- TO 3	Ov, Př	Př, Vv	Př, Vv, VkZ,	Př,
Psychohygienu – TO 4	Ov, Vv	Vv	Př, Vv, VkZ	VkZ
Kreativita – TO 5	M, Vv	Vv	M, Vv	M

Poznávání lidí – TO 6	Čj		Čj, Ov	
Mezilidské vztahy TO 7	Ov			VkZ
Komunikace – TO 8	Čj, Z, Vv	Vv	Čj, Vv	Čj, VkZ
Kooperace a kompetice – TO 9	Aj, M, Př, Tv	Aj, Př, Tv	Aj, M, Př, Tv	Aj, Př, Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – TO 10	Aj, M, Z	Aj	Aj, M, VkZ	Aj, M
Hodnoty, postoje, praktická etika – TO 11	Ov, Př	Př	Ov, Př, VkZ	Př

Výchova demokratického občana – integrace v předmětech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola TO 1	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS
Občan, občanská společnost a stát – TO 2	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS
Formy participace občanů v politickém životě TO 3				ČaJS	ČaJS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – TO 4				ČaJS	ČaJS

Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola TO 1	Ov	Ov	Ov	
Občan, občanská společnost a stát – TO 2	Ov	Ov	Ov	
Formy participace občanů v politickém životě TO 3	Ov	Ov	Ov, Vv	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování -TO 4	Ov, Z	Ov	Ov	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – integrace v předmětech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá – TO 1	Čj, ČaJS, Vv,	Čj, ČaJS, Vv,	Čj, ČaJS, Vv, Pě,	Čj, ČaJS, Vv, Pě,	Čj, ČaJS, Hv, Vv, Pě

Objevujeme Evropu a svět – TO 2			Aj,	Aj, ČaJS, Hv,	Aj, ČaJS
Jsme Evropané – TO 3					ČaJS

Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá – TO 1	Ov, F	Ov, M, Z	F	F
Objevujeme Evropu a svět – TO 2	Aj	Aj, Z	Aj	Aj
Jsme Evropané – TO 3		Z		

Multikulturní výchova – integrace v předmětech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference – TO 1	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS
Lidské vztahy – TO 2	ČaJS	ČaJS	Pč	ČaJS, Pč	ČaJS, Pč
Etnický původ – TO 3			ČaJS	ČaJS	ČaJS
Multikultura lita – TO 4			Aj	Aj	Aj, Hv
Princip sociálního smíru a solidarity – TO 5					ČaJS

Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference – TO 1	D, Ov		D	
Lidské vztahy – TO 2		Ov		VkZ
Etnický původ – TO 3	D, Z, Ov	D, Ov, Z	D, Z, Ov	
Multikulturalita – TO 4	Aj	Aj	Aj, Ov	Aj
Princip sociálního smíru a solidarity – TO 5		Ov	Ov	VkZ

Environmentální výchova – integrace v předmětech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy -TO 1	ČaJS,	ČaJS	ČaJS	ČaJS	ČaJS
Základní podmínky života – TO 2			Inf, ČaJS	ČaJS	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí TO 3			ČaJS	ČaJS	ČaJS
Vztah člověka k prostředí – TO 4			ČaJS	ČaJS	ČaJS

Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Ekosystémy – TO 1	Př, Z	Ov, Př, Vv	Z, Př, Vv,	Př
Základní podmínky života – TO 2	Z, Př, F	Ov, Př	Ov, Z, Př, F, Ch, VkZ,	Př, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – TO 3	Z, Př, F	D, Př, F	Z, Př, F, Ch, Vv	Z, Př, F, Ch
Vztah člověka k prostředí – TO 4	Př, F	Ov, Př, Vv	Ov, Z, Př, F, Ch, Vv, Vkz	Př, F, Ch

Mediální výchova – integrace v předmětech

Tematické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení TO 1	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – TO 2					Čj
Stavba mediálních sdělení – TO 3					Čj
Vnímání autora mediálních sdělení TO 4		Čj, Hv	Čj, Hv	Čj	Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti – TO 5					ČaJS
Tvorba mediálního sdělení – TO 6					Čj, Vv
Práce v realizačním týmu TO 7					

Tematické okruhy	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení TO 1		Čj, D, Ov,	Čj, D, Ov	Čj, F
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – TO 2	Inf	Ov	Čj, Ov, D	Inf
Stavba mediálních sdělení – TO 3			Z	
Vnímání autora mediálních sdělení TO 4		Hv		
Fungování a vliv médií ve společnosti – TO 5		D	Čj, Ch, Z	Čj, Ch, VkZ
Tvorba mediálního sdělení – TO 6			D	Čj
Práce v realizačním týmu TO 7				Čj

Učební plán

Učební plán vzdělávacího programu ŠVP pro ZV - Cesta k sobě - 1. - 9. ročník

Předmět	Ročník																				RVP	
	1.		2.		3.		4.		5.		RVP	6.		7.		8.		9.		RVP		
Český jazyk	9	0	7	1	7	1	5	3	5	2	33	4	1	4	1	4	1	3	2	15		
Cizí jazyk	0	1	0	1	3	0	3	0	3	0	9	3	0	3	0	3	0	3	0	12		
Další cizí jazyk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0	6		
Matematika	4	0	4	1	4	1	4	1	4	1	20	4	0	4	1	4	1	3	2	15		
Informatika	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	2	1	0	1	0	1	0	1	0	4		
Člověk a jeho svět	2	0	2	0	2	0	2	1	3	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Dějepis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0	1	1	10		
Občanská výchova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1			
Fyzika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	0	20		
Chemie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0			
Přírodopis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	2	0	1	0			
Zeměpis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	1	1	1	1			
Hudební výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	12	1	0	1	0	0	0	1	0	9		
Výtvarná výchova	1	0	1	0	1	0	2	0	2	0		2	0	1	0	1	0	2	0			
Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	10		
Tělesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	10	2	0	2	0	2	0	2	0			
Pracovní činnosti	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5	1	0	1	0	1	0	0	0	3		
Celkem:	20	1	18	3	21	3	21	5	22	4		25	3	27	3	27	5	25	7			
	21		21		24		26		26		118	28		30		32		32		122		
Z toho disponibilní:	1. stupeň										16	2. stupeň										18

Poznámky k učebnímu plánu

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku se člení na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V rámci českého jazyka se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Předmět je posílen celkem o 7 hodin z disponibilní časové dotace (2. ročník - o 1 hodinu, 3. ročník - o 1 hodinu, 4. ročník - o 3 hodiny a 5. ročník - o 2 hodiny).

Anglický jazyk

Vyučujeme povinně od 1. do 5. ročníku s časovou dotací v 1. a ve 2. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. až 5. ročníku 3 hodiny týdně. Předmět je posílen celkem o 2 disponibilní hodiny. Celkem je prvnímu cizímu jazyku věnováno na 1. stupni 11 hodin. V rámci anglického jazyka se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Matematika

Předmět je posílen celkem o 4 hodiny z disponibilní časové dotace (od 2. do 5. ročníku - o 1 hodinu). V matematice se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Informatika

Informatiku vyučujeme na naší škole od 3. do 5. ročníku. Předmět je posílen celkem o 1 disponibilní hodinu. V informatice se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Člověk a jeho svět

Zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. Realizujeme v něm tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu demokratického občana, Výchovu k myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchovu, Environmentální výchovu a Mediální výchovu.

Hudební výchova

V hudební výchově realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Výtvarná výchova

Ve výtvarné výchově realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Tělesná výchova

V tělesné výchově realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova

Pracovní činnosti

V pracovních činnostech realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Český jazyk

Tento předmět se člení na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V rámci českého jazyka se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Mediální

výchova. Předmět je posílen celkem o 5 hodin z disponibilní časové dotace (v 6. - 8. ročníku - o 1 hodinu, v 9. ročníku - o 2 hodiny).

Anglický jazyk

Anglický jazyk vyučujeme jako první cizí jazyk od 6. do 9. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. V rámci předmětu anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Další cizí jazyk

Jako další cizí jazyk vyučujeme německý od 7. do 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepšího zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1). Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepšího zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Disponibilní časovou dotaci lze využít k realizaci Češtiny jako druhého jazyka pro žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Matematika

Předmět je posílen celkem o 4 hodiny z disponibilní časové dotace (v 7. a 8. ročníku - o 1 hodinu, v 9. ročníku o 2 hodiny). V matematice se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Informatika

V rámci Informatiky realizujeme průřezová témata: Osobnostní a sociální výchovu a Mediální výchovu.

Dějepis

Předmět je posílen v 9. ročníku o 1 disponibilní hodinu. V dějepise realizujeme průřezové téma Environmentální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Občanská výchova

Občanskou výchovu posilujeme v 9. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a realizujeme v ní Osobnostní a sociální výchovu, Environmentální výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchovu demokratického občana, Multikulturní výchovu a Mediální výchovu, finanční gramotnost.

Fyzika

Fyzika je posílena o 3 disponibilní hodiny týdně v 6., 7. a 8. ročníku. Ve fyzice se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Chemie

Tento předmět je posílen o 1 disponibilní hodinu v 8. ročníku a realizujeme zde Environmentální výchovu a Mediální výchovu.

Přírodopis

Přírodopis posilujeme o 1 disponibilní hodinu týdně v 6. ročníku. V přírodopise se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Zeměpis

Zeměpis je posílen o 2 disponibilní hodiny v 8. a 9. ročníku. V zeměpisu realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Hudební výchova

Hudební výchovu vyučujeme v 6., 7. a v 9. ročníku. V hudební výchově realizujeme průřezové téma Mediální výchova.

Výtvarná výchova

Ve výtvarné výchově realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Environmentální výchova.

Výchova ke zdraví

Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku. Realizuje se zde Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Multikulturní výchova.

Tělesná výchova

V tělesné výchově realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchovu.

Pracovní činnosti

Pracovní činnosti vyučujeme od 6. do 8. ročníku. V pracovních činnostech realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchovu.

Učební osnovy

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. **Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí**, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk¹. **Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.**

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor. Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka¹. Vzdělávání v Cizím jazyce **předpokládá** dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce **předpokládá** dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)².

---

¹ V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

² Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). **Komunikuje** prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. **Popíše** jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze **používá**. **Představí** sebe a ostatní a **klade** jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky **odpovídá**. **Jednoduchým** způsobem **se domluví**, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- **pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje** národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- **rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti** vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. 2

Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.“

Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Český jazyk literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Tento předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně.

Dovednosti, které si žáci osvojují, jsou důležité pro získávání poznatků ve všech dalších oborech. Užívání češtiny jako mateřského jazyka umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj společnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter. Pro větší přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohové výchovy

Jazykové výchovy

Literární výchovy

Ve výuce se obsah jednotlivých složek prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit. Učí se analyzovat a kriticky posoudit obsah přečteného nebo slyšeného textu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení. Žáci získávají dovednost porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídí je podle různých hledisek a dospívají k zobecnění. V Literární výchově žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat ústní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvoj dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k systematickému ukládání učiva
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí mluvnické jevy
- vést žáky k nalezení chyby a odůvodnění správného řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- rozšiřovat slovní zásobu žáků • vést žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků.

Kompetence sociální a personální

- vytvářet pro žáky možnosti diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

Kompetence digitální

- pracuje s textem v textovém editoru
- čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů
- žánry písemného projevu – SMS
- žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotní vzdělávání
- rozvíjení pozitivní vztahu k mateřskému jazyku

- vnímání jazyka jako prostředku pro získávání i předávání informací
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

Na první stupni je prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní.

Důraz je třeba klást na čtení s porozuměním. Snažíme se obohacovat slovní zásobu žáků a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka.

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	9 + 0	7+1	7+1	5+3	5+2	4+1	4+1	4+1	3+2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny									

Předmět:	Český jazyk			
Ročník:	1.			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	
Komunikační a slohová výchova				
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu, náročnosti	rozumí přečtené větě, dokáže ji zopakovat	technika čtení volná reprodukce čteného textu	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	porozumí mluveným pokynům přiměřené náročnosti	pozorné naslouchání	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	snaží se pečlivě vyslovovat	správné dýchání výslovnost	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	jednoduchými větami dokáže vyjádřit své myšlenky a zážitky zvládne vybrané komunikační žánry	tvorba smysluplných vět vypravování pozdrav omluva	
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	snaží se dodržovat základní hygienické návyky při psaní	správné sezení držení psacího náčiní	
Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	píše správně tvary písmen a číslic	technika psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
Jazyková výchova			
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
Literární výchova			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené individuálním schopnostem	Poslech literárních textů, četba a přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka	

Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	umí číst s porozuměním texty přiměřené náročnosti	praktické čtení (technika čtení, pozorné čtení, plynulé čtení, znalost orientačních prvků v textu)	OSV Rozvoj schopnosti poznávání Komunikace
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	reaguje na mluvený pokyn	praktické naslouchání	VMEGS Evropa a svět nás zajímá

	učí se porozumět jednoduchým písemným pokynům		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	seznámí se s pravidly rozhovoru	základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu)	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	opravuje se na základě upozornění na chybu dbá na správnou výslovnost	správné dýchání, základy techniky mluveného projevu (výslovnost, tvoření hlasu)	
Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	umí se vyjadřovat vhodně v běžných situacích	komunikační žánry (omluva, pozdrav, prosba)	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	dokáže vyjádřit své myšlenky a zážitky zvládne vybrané komunikační žánry	Základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače)	
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	dodržuje základní hygienické návyky při psaní	základní hygienické návyky (hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	
Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	píše správně tvary písmen a číslic snaží se správně spojovat písmena a slabiky učí se kontrolovat vlastní písemný projev	psací písmena velké a malé abecedy slabiky slova a věty opis, přepis diktát slov, vět	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	snaží se napsat jednoduchá sdělení	Žánry písemného projevu (pozdrav z prázdnin, adresa, omluvenka)	
Jazyková výchova			
Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	umí rozdělit slovo na hlásky, slabiky rozlišuje hlásky a písmena umí třídit hlásky a vyjmenovat jednotlivé skupiny hlásek	sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná	chápe významy slov umí vytvořit slova stejného a opačného významu	význam slov slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	umí v textu najít slova vyjadřující děj, věc, osobu	slovo a pojmy	

Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	učí se najít v textu podstatná jména, slovesa, předložky seznámí se s pojmem slovní druhy	slovní druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	snaží se užívat správné tvary podstatných jmen	slovní druhy	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	pozná větu jednoduchou a souvětí tvoří krátká souvětí	věta jednoduchá a souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozeznává věty dle postoje mluvčího	druhy vět	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách píše správně slabiky dě, tě, ně	tvrdé a měkké slabiky, psaní e/ě	
Literární výchova			
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené individuálním schopnostem	poslech přiměřených textů četba textu přiměřené individuální úrovně volná reprodukce, dramaturgie, výtvarný doprovod přednes básně přiměřené úrovně	
Vyjadřuje pocity z přečteného textu	snaží se vyjádřit své pocity na základě pomocných otázek	tvořivé činnosti s literárním textem	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	pozná pohádku od ostatních vyprávění pozná báseň	pohádka báseň	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	snaží se orientovat v textu pracuje s textem podle pokynu učitele	Tvořivé činnosti s literárním textem	
Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

Komunikační a slohová výchova			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	na základě svých schopností čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	praktické čtení	OSV Rozvoj schopnosti poznávání Komunikace
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	rozumí mluveným pokynům přiměřené náročnosti snaží se vnímat a rozumět písemným pokynům	praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	umí naslouchat respektuje základní pravidla dialogu	vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry (dialog na základě obrazového materiálu)	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pečlivě vyslovuje učí se opravovat svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	základy techniky mluveného projevu	
Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	umí se vhodně vyjadřovat v běžných školních i mimoškolních situacích	mimozajzykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	dokáže vyjádřit své myšlenky a zážitky	základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování)	
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	dodržuje základní hygienické návyky při psaní	základní hygienické návyky	
Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	píše správně tvary písmen a číslic snaží se správně spojovat písmena a slabiky kontroluje vlastní písemný projev na základě svých schopností	technika psaní	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	dokáže psát věcně jednoduchá sdělení snaží se dodržovat určenou formu	žánry písemného projevu (pozdrav z prázdnin, adresa, dopis)	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	dokáže seřadit děj podle posloupnosti vypráví smysluplný příběh podle osnovy	vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	
Jazyková výchova			
Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	řazení slov podle abecedy	

Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	chápe významy slov umí vytvořit slova stejného a opačného významu učí se vyhledávat a tvořit slova příbuzná	význam slova slova příbuzná antonyma, synonyma	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	snaží se porovnávat a třídít slova podle zobecněného významu	slovo a pojmy	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	učí se rozlišovat slovní druhy v základním tvaru pozná ohebné slovní druhy v základním tvaru	tvarosloví - slovní druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	snaží se užívat správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen i sloves	pravopis lexikální	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	pozná větu jednoduchou a souvětí spojuje věty do souvětí vhodnými spojovacími výrazy	skladba - věta jednoduchá a souvětí	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ú, bě, pě, mě, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	obojetných souhláskách píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pravopis lexikální - vlastní jména	
Literární výchova			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené individuálním schopnostem	poslech literárních textů, čtení a naslouchání, dramatizace, výtvarný doprovod, přednes vhodných literárních textů	
Vyjadřuje pocity z přečteného textu	vyjadřuje pocity z přečteného na základě svých schopností	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základní literární pojmy (pohádka, báseň, bajka)	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů	pracuje tvořivě s literárním textem	tvořivé činnosti s literárním textem	

učitele a podle svých schopností	podle pokynů učitele a podle svých schopností		
----------------------------------	---	--	--

Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	na základě svých schopností čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti nahlas	věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)	OSV Rozvoj schopnosti poznávání Komunikace
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	snaží se rozlišit podstatné od nepodstatného podstatné se učí zaznamenávat	věcné čtení	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	volně reprodukuje text dokáže vyjádřit své dojmy	základy techniky mluveného projevu	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení
Vede správně dialog, telefonický rozhovor,	snaží se vést správně dialog, telefonický rozhovor učí se formulovat krátké vzkazy	komunikační pravidla	
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	seznamuje se s pojmem manipulativní reklama	ukázky manipulativní reklamy	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	na základě instrukcí volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	praktické čtení	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	snaží se rozlišovat spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	zdvořilé vystupování	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	píše správně tvary písmen a číslic dokáže psát věcně jednoduchá sdělení snaží se dodržovat určenou formu	technika psaní, v sešitech /zápisky/ čitelné, úhledné, přiměřeně hbité psaní různé jednoduché komunikační žánry (blahopřání, pozdrav, omluvenka, pozvánka, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)	
Jazyková výchova			

Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	chápe významy slov umí vytvořit slova stejného a opačného významu	význam slova, slova příbuzná, antonyma, synonyma, homonyma	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou	umí najít kořen slova určí část předponovou učí se správně rozlišit příponu	stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	učí se rozlišovat slovní druhy v základním tvaru pozná ohebné slovní druhy v základním tvaru rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy	slovní druhy, tvary slov	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	snaží se rozlišovat slova spisovná a jejich nespisovné tvary	slova spisovná a nespisovná pády podstatných jmen časování sloves	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	dokáže vyhledat základní skladební dvojici v neúplné větě se snaží označit základ	skladba – základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	pozná větu jednoduchou a souvětí	věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojuje věty do souvětí vhodnými spojovacími výrazy	souvětí a jeho stavba	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách na základě svých schopností	pravopis – základy morfologického (koncovky podstatných jmen)	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	učí se zvládat základní příklady syntaktického pravopisu	pravopis – základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
Literární výchova			
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené individuálním schopnostem	poslech literárních textů	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text	vyjadřuje pocity z přečteného na základě svých schopností učí se zaznamenávat je	společné rozhovory o literárních textech literární deníky	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	vyjadřuje pocity z přečteného na základě svých schopností	tvořivé činnost s literárním textem	MKV – Lidské vztahy Etnický původ

	učí se zaznamenávat je, volně reprodukuje text podle svých schopností		
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších odlišuje pohádku, bajku, dobrodružný příběh, pověst od ostatních vyprávění	literární texty	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	při jednoduchém rozboru literárních textů se snaží používat elementární literární pojmy	besedy, rozhovory, dialogy o literárních dílech literární dílny	

Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Umí se zeptat na fakta pomocí otázek Dokáže fakta vyhledat a porovnat s dostupnými informačními zdroji	Čtení - praktické, věcné, kritické, prožitkové naslouchání - praktické, věcné, kritické, zážitkové popis reklamní a propagační texty	OSV Poznávání lidí
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Pokouší se dorozumívat kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky odpovídajícími stupni poznání jazykových prostředků, vhodnými pro danou komunikační situaci	Zásady dorozumívání - komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu dopis	OSV Komunikace
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Přiměřeně k stupni poznání jazykových prostředků rozlišuje spisovný a nespisovný projev	Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek rozhovor	
Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Vyhledává klíčová slova snaží se formulovat hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	poznámky, výpisky, výtah, encyklopedická hesla	

Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní	Využívá základní slohové postupy a žánry Vyjadřuje postoj ke sdělovanému obsahu Tvořivě píše	Vypravování	
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	Zvuková stránka jazyka (výslovnost, přízvuk)	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami	Obecné poučení o jazyce	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Rozpozná ohebné slovní druhy	Tvarosloví (ohebné slovní druhy)	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy Rozlišuje rozvíjející větné členy (předmět, příslovecné určení, přívlástek)	Skladba (základní větné členy, jednoduché příklady rozvíjejících větných členů)	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický	Ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Stavba slova a pravopis	

Literární výchova			
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svému věku dílo zhodnotí Vhodně využívá prvky neverbální komunikace Uceleně reprodukuje přečtený text (film, divadelní představení) Jednoduše popíše jazyka strukturu díla Vlastními slovy interpretuje smysl díla	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Způsoby interpretace literárních a jiných děl	

<p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Rozpozná základní literární žánry a vyjmenuje jejich základní znaky Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Reflexe z četby Čtenářský zážitek Obrazná pojmenování Základní literární druhy a žánry</p>	
<p>Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Orientuje se v knihovně Seznamuje s různými druhy katalogů a pracuje s nimi Navštěvuje knihovnu Získané informace porovnává a ověřuje s jinými zdroji Zaujímá postoj k obsahu informace</p>	<p>Práce s různými informačními zdroji, vyhledávání informací</p>	

Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy zRVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Ve sdělení odliší fakta od subjektivního sdělení Umí si ověřit a fakta pomocí otázek Ověřuje fakta pomocí dalších informačních zdrojů	Čtení – praktické, věcné, kritické Naslouchání – praktické, věcné, kritické	OSV Poznávání lidí
Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Odlišuje objektivní sdělení od informací vedoucích k přesvědčování a manipulaci	Reklamní a propagační texty	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Pokouší se dorozumívat kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky odpovídajícími stupni poznání jazykových prostředků, které jsou vhodné pro danou komunikační situaci	Zásady dorozumívání Principy kultivovaného projevu Dopis	OSV Komunikace
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Přiměřeně k stupni poznání jazykových prostředků rozlišuje spisovný a nespisovný projev	Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Rozhovor	

Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Vyhledává klíčová slova Snaží se formulovat hlavní myšlenky textu Sestaví otázky, stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Klíčová slova, výpisky, výtah Encyklopedická hesla	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní	Využívá základní slohové postupy a žánry Vyjadřuje postoj ke sdělovanému obsahu Tvořivě píše	Vypravování Popis	
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Správně a zřetelně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka (výslovnost, přízvuk)	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami	Obecné poučení o jazyce	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Rozpozná slovní druhy Správně vytváří spisovné tvary ohebných slov	Tvarosloví (se zaměřením na ohebné slovní druhy)	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy Rozlišuje rozvíjející větné členy (předmět, příslovec, určení, přívlastek)	Skladba (základní větné členy, jednoduché příklady rozvíjejících větných členů)	
V písemném projevu zvládá pravopis, lexikální a morfologický	Ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Stavba slova a pravopis Morfologický pravopis ohebných slovních druhů	

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití	Rozpozná jednotlivé vrstvy národního jazyka a uvědomuje si jejich specifika	Rozvrstvení národního jazyka Spisovná a nespisovná čeština	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje ucelený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Souvisle reprodukuje přečtený text Jednoduše popíše formu díla a jazykové vyjádření Dokáže vyjádřit smysl díla	Vybrané texty z krásné literatury	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svému věku dílo hodnotí Vhodně využívá prvky neverbální komunikace	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Reflexe uměleckého díla	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Využívá získané informace z literární teorie k tvořivému psaní	Tvořivé psaní	

Předmět	Český jazyk		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační výchova a sloh			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Rozlišuje ve čteném i slyšeném textu fakta, názory a hodnocení, umí se zeptat na fakta pomocí otázek, vyhledá fakta a dokáže je porovnat s vybranými informačními zdroji – odborný text v učebnici, naučné a krásné literatuře, internetové články	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé), věcné (studijní, jako zdroj informací, vyhledávací), zážitkové Naslouchání – praktické, věcné, kritické, prožitkové	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Rozezná objektivní sdělení od informací vedoucích k ovlivňování vlastního názoru	Reklamní a propagační texty	

Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Pokouší se komunikovat kultivovaně, výstižně, adekvátními jazykovými prostředky odpovídajícími stupni jejich poznání	Připravený, nepřipravený projev (s poznámkami i bez nich) Rozhovor	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Přiměřeně ke stupni dosažených poznatků rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně používá spisovné jazykové prostředky k ohledem na určitý komunikační záměr	Komunikační pravidla Zásady kultivovaného projevu v mluvené i psané formě rozhovor čtení - praktické	
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Vyhledá klíčová slova Vyjádří hlavní myšlenky textu Sestaví otázky, stručné poznámky, výpisky a výtah z přečteného textu	Klíčová slova Výpisky Výtah	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Aplikuje poznatky o jazyce a stylu na vytvoření správného písemného projevu a k tvořivé práci s textem i tvořivému psaní na základě svých možností a svého zaměření	Vypravování s dějovou zápletkou, přímou řečí a přítomným časem v okamžiku napětí Popis pracovního postupu Líčení Popis osoby Charakteristika Životopis Výtah	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Sebepoznání a sebepojetí
Jazyková výchova			
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Vyjmenuje základní způsoby obohacování slovní zásoby Rozpozná metafory Užije ve svém projevu různá synonymická vyjádření	Způsoby obohacování slovní zásoby Slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Orientuje se v základních jazykových příručkách	Pravopisné jevy Skloňování vlastních jmen Nauka o slovní zásobě	

Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě	Rozlišuje větné členy Rozpozná větu jednoduchou a souvětí Odliší větu hlavní a vedlejší	Věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent Základní větné členy Rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět	
V písemném projevu zvládá pravopis morfologický i syntaktický ve větě jednoduché	Ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Základy interpunkce Psaní velkých písmen	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukuje přečtený volnětext Vyjádří hlavní myšlenky textu Vyhledá klíčová slova Orientuje se v textu Přiměřeně k stupni poznání vyhledá v textu umělecké prostředky Zdramatizuje vhodný literární text Vyjádří své pocity z přečteného	Struktura literárního díla Umělecké prostředky v literárním díle	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přiměřeně svým schopnostem dílo zhodnotí Vhodně využívá prvky neverbální komunikace V písemném projevu se vyjadřuje kultivovaně	Hlavní myšlenka uměleckého díla Čtenářský prožitek	
Využívá získané informace z literární teorie k tvořivému psaní	Využívá získané informace z literární teorie k tvořivému psaní	Tvořivé psaní	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozpozná epiku, lyriku a drama Uvědomuje si rozdíly mezi základními literárními druhy Definuje a odliší od sebe vybrané literární žánry Dokáže uvést některé představitele jednotlivých žánrů	Epika, lyrika, drama Pohádka, pověst, epos, báje, bajka, legenda, povídka, román a jejich významní autoři	

Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Kriticky posoudí objektivní a subjektivní sdělení Odhalí manipulativní působení projevu Využívá zvukové prostředky souvislého projevu prostředky mimojazykové	Výchova k empatii, soustředěné, aktivní naslouchání	OSV Komunikace
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Přiměřeně k stupni poznání jazykových prostředků rozlišuje spisovný a nespisovný projev	Úvaha	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti
Samostatně připraví a soporou o text přednese referát	Podle svých schopností samostatně nebo s pomocí učitele připraví a s oporou textu přednese referát	Referát, Recenze	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Vytvoří krátký koherentní text podle předem stanovené obecné osnovy	Příhláška Objednávka Pozvánka Žádost	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu i k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Využívá základní slohové postupy a žánry Vyjadřuje postoj ke sdělovanému obsahu Tvořivě píše	Charakteristika Výklad	OSV Poznávání lidí OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Zná základní rysy manipulativní komunikace v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Vybrané útvary publicistického stylu	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásady komunikace a pravidel dialogu	Účastní se diskuse, zvládne roli moderátora a uplatňuje zásady komunikace a pravidel dialogu	Rozhovor Diskuse	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluvený projev Rozhovor	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Zásady kultivovaného mluveného projevu (technika) Komunikační záměr Připravený a nepřipravený projev	

Jazyková výchova			
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnoučeštinu a zdůvodní jejich užití	Používá vhodné komunikační prostředky s ohledem na prostředí Rozezná nářečí podle výrazných znaků a zařadí je do hlavních jazykových oblastí Srovnává slangové výrazy se spisovnými	Obecné výklady o českém jazyce	
Orientuje se ve skupinách slovanských jazyků, rozlišuje základní útvary českého jazyka a zdůvodní vhodnost jejich užití.	Srovnává podobnosti slovanských jazyků	Obecné poučení o jazyce	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Používá spisovné tvary slov Respektuje správnou výslovnost slov cizích a jejich tvary Orientuje se ve zvláštlostech při skloňování podstatných jmen	Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen	

Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Zobecní poznatky o větných členech Nakreslí správné grafy věty jednoduché a souvětí Přiřadí druhy vedlejších vět Srovná stavbu vět v českém jazyce se stavbou v cizích jazycích	Souvětí podřadné a souřadné	
V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický v souvětí	Rozezná větu hlavní a vedlejší Užije správně poučky o interpunkci v souvětí		
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Vyjmenuje základní způsoby obohacování slovní zásoby Rozpozná metafory Užije ve svém projevu různá synonymická vyjádření	Způsoby obohacování slovní zásoby Slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma	
Literární výchova			
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení názory na umělecké dílo	Kriticky zhodnotí ústně nebo písemně text, film, divadelní představení Prezentuje svůj názor a věcně argumentuje Užívá vhodné jazykové prostředky Reprodukuje text Vyhledá hlavní myšlenky	Přednes literárního díla Dramatizace	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Rozpozná literární druhy a žánry podle základních znaků Literární druhy a žánry charakterizuje Vytvoří individuální literární text	Tvorba vlastních textů	

<p>Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Pracuje s internetem a vyhledá prameny ke studiu Získané informace kriticky posoudí a ověří Orientuje se v organizaci knihovna Používá katalogy ke zjišťování informací</p>	<p>Práce s různými informačními zdroji, vyhledávání informací, kritické posouzení a zhodnocení informací</p>	
<p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	<p>Vysvětlí, co je autorský styl Rozpozná jazykové prvky typické pro určitého autora Vyjmenuje jazykové prvky typické pro určitého autora</p>	<p>Práce s textem, rým, verš, rytmus, obrazná pojmenování, zvukové prostředky, próza, poezie, drama rozbor textu, medailony autorů, dobové zařazení autorů, jazyková struktura</p>	

Předmět:	Český jazyk		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační výchova a sloh			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Rozlišuje ve čteném či slyšeném textu fakta, názory a hodnocení, ověřuje fakta s pomocí otázek nebo porovnáváním s vybranými informačními zdroji Reprodukuje text	Čtení s porozuměním (praktické, kritické, prožitkové) Naslouchání (praktické, věcné, kritické),	OSV Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Vymezí význam pojmů subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Pozorně a aktivně naslouchá a sleduje jeho projev		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Zná základní rysy manipulativní komunikace v masmédiích a zaujímá k ní vlastní kritický postoj	Vybrané útvary publicistického stylu (komentář, fejeton, reportáž)	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně	Mluvený projev – zásady dorozumívání	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému	Rozliší spisovný a nespisovný projev Volí adekvátní spisovné jazykové prostředky vzhledem	Mluvený a písemný projev	

komunikačnímu záměru	ke komunikačnímu záměru		
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči	Zvládne vytvořit mluvený projev připravený i improvizovaný	Proslov	
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Účastní se diskuse Zvládne roli moderátora Uplatňuje zásady a pravidla komunikace a dialogu	Rozhovor, diskuse	
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou textu přednese referát	Dokáže nalézt klíčová slova Formuluje hlavní myšlenky textu Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Referát, výtah, výklad, úvaha	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Poznatky o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech aplikuje ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, k vlastní tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní	Tvořivé psaní	
Jazyková výchova			
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Ovládá zásady spisovné výslovnosti	Zvuková stránka jazyka	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření	Rozezná způsoby obohacování slovní zásoby Porovná různá vyjádření pomocí	Nauka o slovní zásobě, tvoření slov	

českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slohově rozvrstvených slov		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Aktivně používá různé jazykové příručky	Používání jazykových příruček	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Bezpečně rozezná a třídí slovní druhy Tvoří správné tvary podstatných jmen přejatých	Ohebné slovní druhy, přejatá slova, nepravidelnosti při skloňování a časování	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Převede nespisovné vyjádření do jazyka spisovného Rozlišuje vhodnost použití nespisovného jazyka v různých komunikačních formách	Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa, hlavní zásady českého slovosledu	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozlišuje větu jednočlennou, dvočlennou a větný ekvivalent Rozpozná větné členy, druhy vedlejších vět, souvětí podřadné a souřadné	Skladba – věta jednočlenná, dvočlenná, větný ekvivalent, větné členy, druhy vět vedlejších, souvětí souřadné a podřadné, souřadné poměry	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Bezpečně ovládá pravopisné jevy	Pravopis, interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje vhodnost použití nespisovného jazyka Převede nespisovné vyjádření do jazyka spisovného	Obecné poučení o jazyce	
Literární výchova			
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Sděluje názor na přečtené dílo Interpretuje vlastními slovy smysl díla	Vybrané texty krásné literatury (interpretace literárního textu – čtení s porozuměním)	

Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Popíše strukturu literárního díla	Literární teorie (výrazné osobnosti 20. století)	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Navštěvuje divadelní nebo filmová představení Interpretuje vlastní umělecký zážitek	Zpracování četby – referát, divadelní hra, film Samostatná práce s literaturou	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností	Tvůrčí psaní	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní Svůj názor doloží argumenty	Vybrané texty literatury 19. a 20. století	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Vyjmenuje typické žánry, druhy a autory pro dané období Orientuje se na časové ose	Literární druhy a žánry	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Vyjmenuje hlavní znaky určitého období národní i světové literatury Orientuje se ve vývoji literatury	Literární směry 20. století	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Divadelní hry, filmové adaptace	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Orientuje se v různých typech slovníků	Návštěva městské knihovny	

Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk se vyučuje v prvním až devátém ročníku jako první cizí jazyk. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj ke komunikaci při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale pro práci s počítačem, internetem atd. Klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, těm podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Skupiny jsou tvořeny žáky jedné třídy, mohou však být tvořeny i žáky z obou paralelních tříd. V prvním a ve druhém ročníku se učí 1 hodina týdně, od třetího do devátého ročníku pak tři vyučovací jednotky týdně.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat v cizím jazyce, zejména angličtině, pro
- další studium i praktický život.
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky v cizím prostředí, nové situace
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- dbát zásad srozumitelnosti v mluveném projevu, správně vyslovovat, používat mimojazykové komunikativní prostředky, AQWDF
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu a to jak v ústním, tak v psaném projevu

Kompetence sociální a personální

- dodržovat při komunikaci v cizím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí světa práce
- využívat znalostí z angličtiny pro práci se softwarem v mezinárodní jazykové mutaci
- využívat jazyka v jednoduchých situacích z oblasti světa práce a podnikání

Kompetence digitální

- používat interaktivní výukové materiály,

- vyhledávat a zpracovávat informace, samostatně vyhledávat a posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,
- digitálně zpracovávat, ukládat, zálohovat a sdílet získané informace a vytvářet digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií),
- uvědomovat si existence autorského zákona a osvojovat si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů,
- pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka a používat je, např. využívání online slovníků,
- využívat odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi,
- pracovat s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulovat písemné vyjádření různými formami.

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	0 + 1	0 + 1	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0	3 + 0
Povinnost	povinný	povinný	povinný	Povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	1.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přihradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova na základě textové a vizuální předlohy	reaguje na jednoduché pokyny učitele odpovídá na otázky klade otázky vykonává jednoduché činnosti podle pokynů učitele opakuje slova a slovní spojení orientuje se v krátkém rozhovoru nebo krátkém mluveném textu opisuje slova podle předlohy	pokyny učitele k výuce, jednoduché otázky na probíraná témata Základní výslovnostní návyky poslechy nahrávek rozhovorů, příběhů z učebnice, jednoduché rozhovory dětí na dané téma, slovní zásoba na téma pozdravy, barvy, čísla, školní potřeby, hračky, zvířata, rodina, jídlo. opis slov	

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti			
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>reaguje na jednoduché pokyny učitele</p> <p>odpovídá na otázky</p> <p>klade otázky</p> <p>vykonává jednoduché činnosti podle pokynů učitele</p> <p>opakuje slova a slovní spojení</p> <p>orientuje se v krátkém rozhovoru nebo krátkém mluveném textu</p> <p>opisuje slova a krátké věty podle předlohy</p>	<p>pokyny učitele k výuce, jednoduché otázky na probíraná témata</p> <p>Základní výslovnostní návyky</p> <p>poslechy nahrávek rozhovorů, příběhů z učebnice, jednoduché rozhovory dětí na dané téma,</p> <p>slovní zásoba na téma: činnosti, doprava, dům, zahrada, části těla.</p> <p>opis, přepis slov</p>	

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti			
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>přihradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p> <p>píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>reaguje na jednoduché pokyny učitele</p> <p>odpovídá na otázky</p> <p>klade otázky</p> <p>vykonává jednoduché činnosti podle pokynů učitele</p> <p>rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</p> <p>opakuje slova a slovní spojení</p> <p>orientuje se v krátkém psaném textu přiměřené náročnosti</p> <p>orientuje se v krátkém rozhovoru nebo krátkém mluveném textu</p> <p>rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</p> <p>opisuje slova a krátké věty podle předlohy</p>	<p>pokyny učitele k výuce, jednoduché otázky na probíraná témata</p> <p>Základní výslovnostní návyky, fonetické znaky – tak vyslovuji, tak píšu</p> <p>texty a písně v učebnici, cvičení v učebnici, popř. v pracovním listu</p> <p>poslechy nahrávek rozhovorů, příběhů z učebnice, jednoduché rozhovory dětí na dané téma, základní gramatické struktury.</p> <p>slovní zásoba – tematické okruhy – dny v týdnu, příroda, jídlo, zvířata, oblečení.</p> <p>opis, přepis, diktát slov a krátkých vět.slov a krátkých vět.</p>	<p>MKV</p> <p>Multikulturalita</p> <p>VMEGS</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p>

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou</p>	<p>vhodně reaguje na pokyny učitele</p> <p>odpovídá na otázky</p>	<p>pokyny učitele, otázky učitele</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV</p> <p>Multikulturalita</p>

sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	odpovídá na otázky k tématu odpovídá na otázky z poslechu reaguje na daná slova vyhledá požadovaný údaj nebo potřebnou informaci v poslechu	osvojování slovní zásoby texty v učebnici, otázky kladené učitelem slovní zásoba k textům v učebnici	VMEGS Objevujeme Evropu a svět
Čtení s porozuměním			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	vyhledá požadovaný údaj nebo potřebnou informaci v textu odpovídá na otázky k textu	texty v učebnici	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	ptá se a odpovídá na otázky k danému tématu zapojí se do rozhovoru prezentuje sebe, svojí práci pomocí jednoduchých vět zapojí se do rozhovoru správně vyslovuje	tematické okruhy oblečení, jídlo, zvířata, zařízení domu/bytu, měsíce v roce, roční období.	
Psaní			
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti	popíše obrázek, vlastní kresbu pomocí krátkých vět prezentuje se pomocí jednoduchých vět před spolužáky	Základní gramatické struktury	

svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	vyplňuje krátké dotazníky		
--	---------------------------	--	--

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	vhodně reaguje na pokyny učitele odpovídá na otázky odpovídá na otázky k tématu odpovídá na otázky z poslechového textu reaguje na předem daná slova vyhledá požadovaný údaj nebo potřebnou informaci v poslechu	pokyny učitele, otázky učitele osvojování slovní zásoby texty v učebnici, otázky kladené učitelem slovní zásoba k textům v učebnici	OSV Rozvoj schopností poznávání MKV Multikulturalita VMEGS Objevujeme Evropu a svět
Čtení s porozuměním			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	vyhledá požadovaný údaj nebo potřebnou informaci v textu odpovídá na otázky z textu ovládá potřebnou slovní zásobu vyhledává neznámá slova v textu vyhledává význam neznámých slov ve slovníku, na internetu	texty v učebnici, v pracovním sešitě	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	ptá se a odpovídá na otázky k danému tématu prezentuje sebe, svojí práci pomocí jednoduchých vět ptá se a odpovídá na otázky k danému tématu	tematické okruhy: abeceda, dny v týdnu, čísla 1 – 100, části těla, domácí činnosti, budovy ve městě, svátky, činnosti s přáteli ve volném čase, sporty,	

dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	zapojí se rozhovoru správně vyslovuje	pravidelné činnosti vykonávané během dne, určování času	
Psaní			
vyplní osobní údaje do formuláře napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	vyplňuje krátké dotazníky napíše několik jednoduchých vět na dané téma	vyplňování údajů tvoření odpovědí na dané otázky popis obrázku, fotografie	

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	rozumí jednoduchým pokynům pochopí podstatu obsahu poslechu	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Objevujeme Evropu a svět
Mluvení			
žák zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	je schopen zjistit základní informace sestaví jednoduchá sdělení a rozhovory na zadané téma tvoří a prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	OSV Kooperace a kompetice MKV Multikulturalita

vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
Čtení s porozuměním			
žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	je schopen zjistit základní informace prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
Psaní			
žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	je schopen porozumět a vyplnit formulář tvoří jednoduché věty a krátké texty je schopen reagovat na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	rozumí jednoduchým pokynům pochopí podstatu obsahu poslechu	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Objevujeme Evropu a svět
Mluvení			
žák			OSV Kooperace a kompetice

zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	je schopen zjistit základní informace sestaví jednoduchá sdělení a rozhovory na zadané téma tvoří a prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce s výkladovým slovníkem	MKV Multikulturalita
---	--	--	-------------------------

Čtení s porozuměním

žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	je schopen zjistit základní informace prakticky používá jednoduché věty a krátké texty, např. email, leták, příspěvek na webu	tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
--	---	--	--

Psaní

žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	je schopen porozumět a vyplnit formulář tvoří jednoduché věty a krátké texty je schopen reagovat na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
--	--	---	--

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

Poslech s porozuměním

žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí jednoduchým pokynům pochopí podstatu obsahu poslechu	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Objevujeme Evropu a svět
--	---	--	---

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat		fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
Mluvení			
žák zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	je schopen zjistit základní informace sestaví jednoduchá sdělení a rozhovory na zadané téma tvoří a prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	OSV Kooperace a kompetice MKV Multikulturalita
Čtení s porozuměním			
žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	je schopen zjistit základní informace prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	tematické okruhy – domov, bydlení, škola, volný čas, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
Psaní			
žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	je schopen porozumět a vyplnit formulář tvoří jednoduché věty a krátké texty je schopen reagovat na jednoduché písemné sdělení	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

Předmět:	Anglický jazyk		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			

žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	rozumí jednoduchým pokynům pochopí podstatu obsahu poslechu	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Objevujeme Evropu a svět
Mluvení			
žák zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	je schopen zjistit základní informace sestaví jednoduchá sdělení a rozhovory na zadané téma tvoří a prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním	OSV Kooperace a kompetice MKV Multikulturalita
Čtení s porozuměním			
žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	je schopen zjistit základní informace prakticky používá jednoduché věty a krátké texty	tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	
Psaní			
žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	je schopen porozumět a vyplnit formulář tvoří jednoduché věty a krátké texty	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které	

dalších osvojovaných témat	je schopen reagovat na jednoduché písemné sdělení	nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk je realizován od 7. do 9. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Jedná se o předmět povinný – druhý cizí jazyk. Žákům je poskytnut základ slovní zásoby a běžné konverzační fráze. Naučí se pomocí jednoduchých textů vybudovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Důraz klademe na zvládnutí základní komunikace v reálných situacích i při práci s informačními zdroji v německém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- poznat a pochopit smysl a cíl výuky cizího jazyka
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat informace a umět je využít pro svoji potřebu

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se komunikovat v němčině s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky německy
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování

Kompetence občanské

- získat představu o kultuře v německy mluvících zemích

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným, výkladovým slovníkem a s internetovým slovníkem
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- používat interaktivní výukové materiály
- vyhledávat a zpracovávat informace, samostatně vyhledávat a posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- digitálně zpracovávat, ukládat, zálohovat a sdílet získané informace a vytvářet digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)

- uvědomovat si existence autorského zákona a osvojovat si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- pracovat s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka a používat je, např. využívání online slovníků
- využívat odpovídající čtenářské strategie vhodné pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- pracovat s klávesnicí pro další cizí jazyky, formulovat písemné vyjádření různými formami

Učební plán předmětu

Ročník	7	8	9
Dotace	2 + 0	2 + 0	2 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny			

Učební osnovy předmětu

Předmět:	Německý jazyk		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně	porozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně	pokyny a otázky učitele, pasivní znalost rozkazovacího způsobu	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	porozumí základním konverzačním obrátům a reaguje na ně	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	porozumí krátkým poslechovým textům	společenské fráze, základní osobní údaje, domov, rodina, přátelé, škola, volný čas	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	umí klást a zodpovídat jednoduché otázky o bezprostředních záležitostech nebo o velmi známých tématech	slovosled ve větě oznamovací a v otázce, telefonování	
sdělí jednoduchým způsobem základní	vypráví jednoduchým	přívlastňovací zájmena, sloveso v přítomném	

informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	způsobem o sobě a své rodině	čase, , krátké vyprávění o sobě a rodině další předložkové vazby	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	umí klást a zodpovídat jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času	tázací zájmena, časové údaje, číslovky do sta	

Čtení s porozuměním

rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	porozumí základním informacím a pokynům a provede je	pokyny ke cvičením	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	porozumí jednoduchým větám na běžná témata	texty v učebnici	
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	porozumí jednoduchému textu dokáže vyhledat základní informace pracuje s dvojjazyčným slovníkem	základní osobní údaje, domov, rodina, přátelé, škola, volný čas, dny v týdnu, hodiny práce s dvojjazyčným slovníkem	

Psaní

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři	osobní údaje, číslovky	
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	umí napsat krátký text týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času	popis věcí, osob, zvířat popis činností během týdne	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	napiše krátkou odpověď na jednoduché písemné sdělení	dopis, e-mail	

Předmět:	Německý jazyk		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně	porozumí zadávaným pokynům a reaguje na ně	pokyny a otázky učitele	

rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	porozumí jednoduchým konverzačním obrátům a reaguje na ně	poslechová cvičení s textem v učebnici	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	porozumí krátkým poslechovým textům	domov, domácí práce, škola, volný čas, obec, rodina, zvířata, reálie, příroda, povolání, jídlo a nápoje	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	umí klást a zodpovídat jednoduché otázky na dané téma	základní gramatické struktury a typy vět, telefonování	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	vypráví jednoduchým způsobem na dané téma	domov, domácí práce, škola, volný čas, obec, rodina, zvířata, reálie, příroda, povolání, jídlo a nápoje další předložkové vazby	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	umí klást a zodpovídat jednoduché otázky na dané téma	časování sloves v přítomném čase, předložky, zápor	
Čtení s porozuměním			
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	porozumí jednoduchým informacím a pokynům a provede je	pokyny ke cvičení	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	porozumí jednoduchým větám na běžná témata	texty v učebnici	
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	porozumí jednoduchému textu dokáže vyhledat základní informace pracuje s dvojjazyčným slovníkem	domov, domácí práce, škola, volný čas, obec, rodina, zvířata, reálie, příroda, povolání, jídlo a nápoje práce s dvojjazyčným slovníkem	
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit vlastní dotazník	osobní údaje, číslovky	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	umí napsat krátký text na dané téma	popis pokoje, domu, domácích mazlíčků, rodiny	

dalších osvojovaných témat			
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpovídá na jednoduché písemné sdělení	dopis, e-mail, SMS	

Předmět:	Německý jazyk		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně	porozumí zadávaným pokynům a reaguje na ně	pokyny a otázky učitele	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	porozumí jednoduchým konverzačním obrátům a reaguje na ně	poslechová cvičení s textem v učebnici	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	porozumí krátkým poslechovým textům	nákupy, povolání, škola, dny v týdnu, lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, příroda, počasí, obec, svátky a zvyky, reálie, popis cesty, orientace ve městě	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	umí klást a zodpovídat jednoduché otázky na dané téma	základní gramatické struktury a typy vět, telefonování	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	vypráví jednoduchým způsobem na dané téma	nákupy, povolání, škola, dny v týdnu, lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, příroda, počasí, obec, svátky a zvyky, reálie, popis cesty, orientace ve městě další předložkové vazby	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	umí klást a zodpovídat jednoduché otázky na dané téma	časování sloves v přítomném a minulém čase, předložky, jednoduchá souvětí	
Čtení s porozuměním			

rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	porozumí jednoduchým informacím a pokynům a provede je	pokyny ke cvičení	
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	porozumí jednoduchým větám na běžná témata	texty v učebnici	
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci	porozumí jednoduchému textu dokáže vyhledat základní informace pracuje s dvojjazyčným slovníkem	domov, škola, volný čas, rodina, roční období, měsíce, svátky, zvířata, realie, obec, příroda práce s dvojjazyčným slovníkem	
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí vyplnit vlastní dotazník	osobní údaje, číslovky	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	umí napsat krátký text na dané téma	pozvánka, popis ročních období, popis dne, prázdninové cíle informace o škole	
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	odpovídá na jednoduché písemné sdělení	dopis, e-mail	

Matematika a její aplikace – 1.stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Matematika – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika je na naší škole vyučována jako samostatný předmět. Má nezastupitelné místo ve vzdělávání žáků, protože trvale pozměňuje žakovu osobnost. Dovednosti získané v tomto oboru jsou důležité i pro další osvojení poznatků z jiných oblastí vzdělávání, jsou potřebné pro další studijní a profesní uplatnění či občanský život.

Výuka probíhá v celé třídě. Do vyučovacích hodin jsou začleňovány krátkodobé projekty, práce ve dvojicích i skupinách. Je využívána interaktivní tabule, matematické programy na PC, metody Kritického myšlení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků logické, kombinatorické a pravděpodobnostní myšlení (racionálně postupovat při řešení problémů nejen v matematice)

- rozvíjíme a posilujeme u žáků psychické procesy, které jsou základem efektivního učení
- učíme žáky samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, pracovat s daty, nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi
- na základě užívaných metod výuky učíme žáky organizovat a řídit proces vlastního učení
- učíme žáky operovat s matematickými symboly a znaky v různých znakových reprezentacích
- vedeme žáky k rozpoznání a odstranění chyby k potřebným změnám v osvojení si odpovídajících poznatků a dovedností
- postupně ukazujeme žákům význam studia poznatků o historickém vývoji matematiky pro rozvoj dovednosti uplatňovat její poznatky v praktickém životě
- učíme žáky samostatně formulovat problémy a s nimi související matematické úlohy a řídit svoje chování v nových životních situacích

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky zlepšovat si své dovednosti ve vedení diskuze v malé skupině nebo se jí účastnit
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s ostatními žáky při řešení úloh, při projektové práci apod.
- podporujeme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti řešením úloh různé náročnosti □ rozvíjíme u žáků představivost a tvůrčí fantazii v nejrůznějších podobách (prostorová představivost, tvorba hypotéz, umění „vidět“ v matematice)
- učíme žáky poznávat možnosti a význam matematiky pro praktický život a situace, v nichž se ocitá každý občan naší společnosti
- ukazujeme žákům význam poznávání historického vývoje matematiky pro porozumění multikulturním pohledům na naši civilizaci v globálních souvislostech

Kompetence komunikativní

- učíme žáky číst s porozuměním zadání řešených problémů
- vedeme žáky k jasné formulaci a vyjádření svých myšlenek – logicky a přesně
- vedeme žáky k osvojování si dovedností klasifikovat reálné objekty, pojmy, dovednosti nebo poznatky z hlediska zvolených nebo navržených kritérií
- cvičíme žáky v navrhování řešení a hledání argumentů pro jejich zdůvodnění, umění logicky zdůvodňovat výsledky vlastního řešení problému □ v rámci matematizace reálných situací žáky vedeme k osvojení si dovednosti převádět matematické znaky a symboly do slov hovorového jazyka
- cvičíme žáky v kultivovaném grafickém projevu v rámci algoritmu řešení problému

Kompetence k řešení problému

- rozvíjíme u žáků základní myšlenkové operace opírající se o logické usuzování
- vedeme žáky k dovednosti uchopit problémovou situaci, analyzovat ji, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné
- učíme žáky rozvíjet poznatkové okruhy a metody matematiky jako nástroje řešení praktických problémů (formování pojmu čísla a proměnné, závislosti a funkce, představ o geometrizaci reálného světa a o neurčitosti jevů ve smyslu jejich statistickém a pravděpodobnostním pojetí)
- vedeme žáky k užívání obecné struktury řešení problému, aplikaci i v nematematických situacích (rozbor, konstrukce – vytvoření a užití algoritmu řešení, zkouška nebo ověření, diskuze nebo porovnání výsledku se zadanými prvky a hodnotami veličen)

- vytváříme u žáků schopnost rozpoznat algoritmus řešení problémů a aplikovat ho
- učíme žáky identifikovat chybu, hledat různé cesty k jejímu odstranění
- učíme žáky modelovat reálné situace (matematizovat) užitím osvojených matematických nástrojů a po matematickém řešení interpretovat jeho výsledky
- vedeme žáky k dovednosti využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k řešení problémů (zejména výpočetní techniky)
- učíme žáky osvojit si vhodné metody zobrazování řešených situací a jejich matematizované podoby

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností v souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- učíme žáky pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků rozvoj abstraktních představ
- rozvíjíme u žáků rozvoj motorických dovedností
  - rozvíjíme u žáků pracovní návyky a manuální zručnost (rýsování, modelování v prostoru a rovině)
- učíme žáky bezpečně používat rýsovací a další potřeby, udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme žáky k přesnosti zpracování konstrukčních úloh a jejich formální úpravu v rámci geometrie

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	4 + 0	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 0	4 + 1	4 + 1	3 + 2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny									

Předmět:	Matematika		
----------	-------------------	--	--

Ročník:	1.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Zvládá počítání předmětů kolem sebe	Obor přirozených čísel do 20	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Rozlišuje a chápe vztahy méně, více, shodně Umí číst, zapsat a porovnávat čísla od 0 do 20	Zápis čísel v desítkové soustavě	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Dovede vyhledat číslo na číselné ose	Zápis čísla na číselné ose	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Umí řešit z paměti jednoduché početní operace	Početní operace s čísly do 20	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Zvládá jednoduché slovní úlohy	Slovní úlohy v oboru do 20.	111
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Umí vyplnit jednoduchou tabulku	Doplňování jednoduchých tabulek	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozpozná základní geometrické útvary a dovede je pojmenovat	Čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh	

Předmět:	Matematika		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Zvládá počítání předmětů kolem sebe Umí vytvořit soubor s určitým počtem prvků	Obor přirozených čísel do 100	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Rozlišuje a chápe vztahy méně, více, shodně Umí číst, zapsat a porovnávat čísla od 0 do 100	Porovnávání přirozených čísel do 100 Zápis čísel v desítkové soustavě	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Dovede vyhledat číslo na číselné ose.	Zápis čísla na číselné ose	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Umí řešit z paměti jednoduché početní operace Násobí a dělí.	Početní operace s čísly do 100 Násobilka	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Zvládá jednoduché slovní úlohy typu více než, méně než, více krát, méně krát,	Slovní úlohy v oboru do 100	
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Zvládá základní údaje o čase – den, noc, hodina	Režim dne, noc, den, hodina, minuta	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Využívá získané dovednosti v praktickém životě	Tvoření a řešení slovních úloh z praxe	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Umí vyplnit tabulku s určitým zadáním	Doplňování tabulek	

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozpozná základní geometrické útvary a tělesa a dovede je pojmenovat Využívá získané znalosti v praktickém životě	Čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh kvádr, krychle, lomená a přímá čára, úsečka, přímka, polopřímka	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Seznámí se s základními jednotkami délky	Metr	
Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Umí vymodelovat základní rovinné útvary	Geometrické útvary	

Předmět:	Matematika		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Zvládá počítání předmětů kolem sebe Umí vytvořit soubor s určitým počtem prvků	Obor přirozených čísel do 1000	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Rozlišuje a chápe vztahy méně, více, shodně Umí číst, zapsat a porovnávat čísla od 0 do 1000	Písemné algoritmy početních operací do 1000	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Dovede vyhledat číslo na číselné ose a dokáže ho zapsat	Zápis čísla na číselné ose. Sčítání a odčítání čísel na číselné ose.	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Umí řešit z paměti jednoduché početní operace Násobí a dělí v oboru do 1000	Početní operace v oboru do 1000 Násobilka Dělení se zbytkem	

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Zvládá jednoduché slovní úlohy typu více než, méně než, více krát, méně krát, slovní úlohy s porovnáváním Řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním operacím Vymýšlí a řeší slovní úlohy s jednou i dvěma otázkami	Slovní úlohy v oboru do 1000	
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Zvládá základní převody jednotek času	Hodina, minuta, sekunda	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Využívá získané dovednosti v praktickém životě	Závislosti a jejich vlastnosti (slovní úlohy). Diagramy, grafy, jízdní rády	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Umí vyplnit tabulku s určitým zadáním se dvěma operacemi	Doplňování tabulek	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozpozná základní geometrické útvary a tělesa a dovede je pojmenovat Využívá získané znalosti v praktickém životě	Kvadr, krychle Čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh, kružnice, čtyřúhelník a mnohoúhelník Jehlan, koule, kužel válec Obvod a obsah obrazce	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Pracuje se základními jednotkami délky, objemu a hmotnosti	Kilometr, metr, decimetr, centimetr, milimetr, úsečka, přímka, polopřímka, přenesení a porovnávání úseček, střed úsečky, vzájemná poloha dvou přímek převody jednotek délky	

Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	☐ Umí vymodelovat základní rovinné útvary	Osově souměrné útvary	
--	--	-----------------------	--

Předmět:	Matematika		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Rozeznává sudá a lichá čísla.	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a násobení – pamětné i písemné (v oboru čísel do 10 000, v oboru čísel větších než 10 000) Rovnice	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemně sčítá a odčítá, provádí kontrolu výpočtu. Písemně násobí jednociferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem a provádí kontrolu výpočtu.	Písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení (v oboru čísel do 10 000, v oboru čísel větších než 10 000)	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem	Zaokrouhlování čísel Sčítání, odčítání, dělení a násobení – pamětné i písemné (v oboru čísel do 10 000, v oboru čísel větších než 10 000, Písemné násobení dvojciferným činitelem.	

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně)	Slovní úlohy	
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Umí zapsat a přečíst zlomek. Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem.	Zlomky Početní operace: sčítání, odčítání zlomků	
Vyhledává, sbírá a třídí data	Řeší slovní úlohy na více početních výkonů. Řeší slovní úlohy s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji.	Slovní úlohy Magické čtverce	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. Doplní údaje, které chybí v tabulce. Využije pro uspořádání získaných dat tabulku. Práce s daty v elektronické podobě.	Orientuje se v jednoduchém diagramu. Sestaví jednoduchou tabulku pro přímou úměrnost.	Pracujeme s diagramy. Přímá úměrnost.	
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Rýsuje a znázorňuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici.	Kružnice, kruh Rýsujeme trojúhelník Rýsujeme obdélník a čtverec	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod čtyřúhelníku, mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Graficky znázorní součet, rozdíl a násobek úsečky	Grafický součet, rozdíl a násobek úseček	

Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Určí vzájemnou polohu dvou přímek Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou Sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce	Rýsování kolmic a rovnoběžek Rýsování kolmic a rovnoběžek procházejících daným bodem	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce.	Základní jednotky obsahu Obsah obdélníku a čtverce	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu	Rozpozná souměrný útvar Určí osu souměrnosti modelováním,	Osa úsečky a střed úsečky Útvary souměrné podle osy	
souměrnosti útvaru překládáním papíru	Překládáním. Nakreslí souměrný útvar		
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Používá logické uvažování při řešení praktických úloh a problémů	„Oříšky pro chytré hlavy“	

Předmět:	Matematika		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Písemné algoritmy početních operací. Používá kalkulaátor	Počítá do 1 000 000 po státisících, desetitisících, tisících, využívá číselnou osu. Písemně sčítá a násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Řeší jednoduché rovnice.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a násobení – pamětné i písemné (v oboru čísel do 10 000, v oboru čísel větších než 10 000) Rovnice	OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií. Rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém. Získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji.</p>		<p>Písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení (v oboru čísel do 10 000, v oboru čísel větších než 10 000). Práce s doporučenými digitálními zdroji, objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů.</p>	
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla.</p>	<p>Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem Písemně dělí jednociferným dělitelem</p>	<p>Zaokrouhlování čísel Sčítání, odčítání, dělení a násobení – pamětné i písemné (v oboru čísel do 10 000, v oboru čísel větších než 10 000, Písemné násobení dvojciferným činitelem</p>	
<p>Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky.</p>	<p>Umí zapsat a přečíst záporná čísla, vyznačuje záporná čísla na číselné ose.</p>	<p>Slovní úlohy Magické čtverce Desetinná čísla</p>	
<p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p>	<p>Umí zapsat a přečíst desetinné číslo, vyznačuje desetinné číslo na číselné ose.</p>	<p>Záporná čísla</p>	

<p>Vyhledává, sbírá a třídí data. Využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma. Navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií.</p>	<p>Řeší slovní úlohy na více početních výkonů. Řeší slovní úlohy s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji.</p>	<p>Slovní úlohy. Třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných / zvolených kritérií. Základy práce s daty v tabulkovém procesoru.</p>	
<p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. Posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je.</p>	<p>Orientuje se v jednoduchém diagramu. Sestaví jednoduchou tabulku pro přímou úměrnost.</p>	<p>Pracujeme s diagramy, grafy, tabulkami a jízdním řádem Přímá úměrnost</p>	
<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p>	<p>Rýsuje a znázorňuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici</p>	<p>Kružnice, kruh Rýsujeme trojúhelník Rýsujeme obdélník a čtverec</p>	
<p>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod čtyřúhelníku, mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>	<p>Graficky znázorní součet, rozdíl a násobek úsečky</p>	<p>Grafický součet, rozdíl a násobek úseček</p>	
<p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>Určí vzájemnou polohu dvou přímek Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou Sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce</p>	<p>Rýsování kolmic a rovnoběžek Rýsování kolmic a rovnoběžek procházejících daným bodem</p>	

Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce, používá jednotky obsahu	Základní jednotky obsahu Obsah obdélníku a čtverce	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru	Rozpozná souměrný útvar Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním Nakreslí souměrný útvar	Osa úsečky a střed úsečky Útvary souměrné podle osy	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Používá logické uvažování při řešení praktických úloh a problémů	„Oříšky pro chytré hlavy“	

Matematika a její aplikace – 2. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Žáci se na druhém stupni učí rozpoznat situace, kdy jim kalkulátory ulehčí řešení algoritmických úloh a napomáhají s rutinními výpočty. Jejich pozornost se tak může přesunout na podstatu řešení problému. Digitální technologie slouží žákům jako nástroj pro zpracování dat. S pomocí tabulkového procesoru či vhodného programu žáci analyzují a prezentují data. K modelování geometrických útvarů a těles využívají dynamický geometrický software, který přispívá k porozumění geometrickým vztahům a vlastnostem útvarů a také podporuje osvojení geometrických dovedností a rozvoj prostorové představivosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Matematika – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Matematika je na naší škole vyučována jako samostatný předmět. Má nezastupitelné místo ve vzdělávání žáků, protože trvale pozměňuje žákovu osobnost. Dovednosti získané v tomto oboru jsou důležité i pro další osvojení poznatků z jiných oblastí vzdělávání, jsou potřebné pro další studijní a profesní uplatnění či občanský život.

Výuka probíhá v celé třídě. Do vyučovacích hodin jsou začleňovány krátkodobé projekty, práce ve dvojicích i skupinách. Je využívána interaktivní tabule, matematické programy na PC, metody Kritického myšlení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků logické, kombinatorické a pravděpodobnostní myšlení (racionálně postupovat při řešení problémů nejen v matematice)
- rozvíjíme a posilujeme u žáků psychické procesy, které jsou základem efektivního učení
- učíme žáky samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, pracovat s daty, nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi
- na základě užívaných metod výuky učíme žáky organizovat a řídit proces vlastního učení
- učíme žáky operovat s matematickými symboly a znaky v různých znakových reprezentacích
- vedeme žáky k rozpoznání a odstranění chyby k potřebným změnám v osvojení si odpovídajících poznatků a dovedností
- postupně ukazujeme žákům význam studia poznatků o historickém vývoji matematiky pro rozvoj dovednosti uplatňovat její poznatky v praktickém životě
- učíme žáky samostatně formulovat problémy a s nimi související matematické úlohy a řídit svoje chování v nových životních situacích

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky zlepšovat si své dovednosti ve vedení diskuze v malé skupině nebo se jí účastnit
- vedeme žáky k efektivní spolupráci s ostatními žáky při řešení úloh, při projektové práci apod.
- podporujeme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti řešení úloh různé náročnosti
- rozvíjíme u žáků představivost a tvůrčí fantazii v nejrůznějších podobách (prostorová představivost, tvorba hypotéz, umění „vidět“ v matematice)
- učíme žáky poznávat možnosti a význam matematiky pro praktický život a situace, v nichž se ocitá každý občan naší společnosti
- ukazujeme žákům význam poznávání historického vývoje matematiky pro porozumění multikulturním pohledům na naši civilizaci v globálních souvislostech

Kompetence komunikativní

- učíme žáky číst s porozuměním zadání řešených problémů
- vedeme žáky k jasné formulaci a vyjádření svých myšlenek – logicky a přesně

- vedeme žáky k osvojování si dovedností klasifikovat reálné objekty, pojmy, dovednosti nebo poznatky z hlediska zvolených nebo navržených kritérií
- cvičíme žáky v navrhování řešení a hledání argumentů pro jejich zdůvodnění, umění logicky zdůvodňovat výsledky vlastního řešení problému
- v rámci matematizace reálných situací žáky vedeme k osvojení si dovednosti převádět matematické znaky a symboly do slov hovorového jazyka
- cvičíme žáky v kultivovaném grafickém projevu v rámci algoritmu řešení problému

Kompetence k řešení problému

- rozvíjíme u žáků základní myšlenkové operace opírající se o logické usuzování
- vedeme žáky k dovednosti uchopit problémovou situaci, analyzovat ji, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné
- učíme žáky rozvíjet poznatkové okruhy a metody matematiky jako nástroje řešení praktických problémů (formování pojmu čísla a proměnné, závislosti a funkce, představ o geometrizaci reálného světa a o neurčitosti jevů ve smyslu jejich statistickém a pravděpodobnostním pojetí)
- vedeme žáky k užívání obecné struktury řešení problému, aplikaci i v nematematických situacích (rozbor, konstrukce – vytvoření a užití algoritmu řešení, zkouška nebo ověření, diskuze nebo porovnání výsledku se zadanými prvky a hodnotami veličen)
- vytváříme u žáků schopnost rozpoznat algoritmus řešení problémů a aplikovat ho
- učíme žáky identifikovat chybu, hledat různé cesty k jejímu odstranění
- učíme žáky modelovat reálné situace (matematizovat) užitím osvojených matematických nástrojů a po matematickém řešení interpretovat jeho výsledky
- vedeme žáky k dovednosti využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k řešení problémů (zejména výpočetní techniky)
- učíme žáky osvojit si vhodné metody zobrazování řešených situací a jejich matematizované podoby

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností v souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- učíme žáky pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k přesnosti zpracování konstrukčních úloh a jejich formální úpravu v rámci geometrie
- rozvíjíme u žáků rozvoj abstraktních představ
- rozvíjíme u žáků rozvoj motorických dovedností
- rozvíjíme u žáků pracovní návyky a manuální zručnost (rýsování, modelování v prostoru a rovině)
- učíme žáky bezpečně používat rýsovací a další potřeby, udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	4 + 0	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 0	4 + 1	4 + 1	3 + 2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny									
Předmět:			Matematika						
Ročník:			6.						
Očekávané výstupy z RVP ZV			Školní výstupy		Učivo		Průřezová témata		
Číslo a proměnná									
provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel			ovládá početní operace v oboru přirozených, desetinných čísel znázorňuje na číselné ose		přirozená čísla, desetinná čísla, zobrazování čísel na ose				
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor			používá pravidla zaokrouhlování zaokrouhluje přirozená a desetinná čísla odhaduje a používá odhad ke kontrole výsledků provádí výpočty na kalkulačce i s využitím paměti		porovnávání a zaokrouhlování přirozených a desetinných čísel				
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel			rozpozná čím je číslo dělitelné používá znaky dělitelnosti určí nejmenší společný násobek určí největší společný dělitel řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		násobky a dělitel, kritéria dělitelnosti přirozených čísel, prvočíslo a složená čísla, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel				
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem)			používá převody jednotek fyzikálních veličin (délka, obsah, objem, čas, ...)		desetinná čísla				
matematizuje jednoduché reálné situace			používá početní operace k řešení slovních úloh		početní výkony s přirozenými a desetinnými čísly ve slovních úlohách				
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a desetinných čísel			ve slovních úlohách se orientuje v situacích z každodenního života		slovní úlohy				
Geometrie v rovině a v prostoru									

charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	rozpozná rovinné obrazce určuje vlastnosti rovinných obrazců	rovinné obrazce obdélník, čtverec trojúhelník	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	určí velikost úhlu úhloměrem sčítá a odčítá úhly násobí a dělí úhly dvěma přenáší úhly převádí jednotky velikosti úhlu orientuje se v druzích úhlů	úhly	
odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	používá vzorce pro obsah a obvod čtverce a obdélníka	čtverec a obdélník	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary sestrojí základní rovinné útvary určuje vlastnosti trojúhelníků sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku sestrojí trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	příklady rovinných obrazců, konstrukce trojúhelníků	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti určí osově souměrné útvary	osová souměrnost, osa rovinných útvarů	OSV Kreativita
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	rozpozná jednotlivá tělesa pojmenuje tělesa určí vlastnosti těles	rozlišení prostorových útvarů, vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	používá vzorce pro povrch a objem kvádru a krychle převádí jednotky obsahu a objemu používá odhady a pravidla zaokrouhlování	objem a povrch kvádru a krychle,	
načrtne a sestrojí síť základních těles	sestrojí síť krychle a kvádru	sítě těles	OSV Kooperace a kompetice
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	provádí náčrtky a konstrukce těles v rovině	volné rovnoběžné a pravoúhlé promítání v rovině	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	rýsuje rovinné útvary s využitím daných vlastností	úlohy konstrukční a početní geometrie	

	používá matematickou symboliku pro zápisy konstrukcí využívá vzorce a vlastnosti rovinných útvarů a těles při výpočtech		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	využívá své znalosti k řešení příkladů ze zajímavé matematiky	řešení hlavolamů a hříček	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	využívá poznatky v jiných vyučovacích předmětech (fyzika, praktické činnosti apod.)	vytváření modelů prostorových útvarů, náčrtky prostorových útvarů	

Předmět:	Matematika		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná			
provádí početní operace v oboru racionálních čísel	ovládá početní operace v oboru celých a racionálních čísel umí vyjádřit racionální číslo více způsoby	zlomky – zápis desetinným číslem, rozšiřování, krácení, uspořádání, porovnávání, početní operace, smíšená čísla, absolutní hodnota, početní operace, racionální čísla	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	odhaduje a používá odhad ke kontrole výsledků provádí výpočty na kalkulačce i s využitím paměti	výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru, výpočty pomocí kalkulátoru	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem)	využívá různé způsoby vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem	vztah desetinného čísla, zlomku a procenta, procenta – základ, počet procent, procentová část, poměr – úpravy, zvětšování, zmenšování v poměru	

řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem pracuje s měřítky map a plánů	poměr, měřítko plánů a map	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	řeší aplikační úlohy na procenta	slovní úlohy s použitím procent, úrok	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	používá početní operace k řešení slovních úloh	zápis slovních úloh s užitím lineárních rovnic	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	zformuluje text slovní úlohy pomocí matematických symbolů	úměra, trojčlenka	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	ve slovních úlohách se orientuje v situacích z každodenního života	slovní úlohy	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	sestavuje údaje do tabulky rýsuje jednoduché grafy	zpracování dat do tabulek a grafů, čtení grafů	
určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	pomocí trojčlenky řeší úlohy z praxe	přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	sestaví rovnice sestaví tabulku narýsuje jednoduchý graf	čtení z grafu funkcí, graf přímé a nepřímé úměrnosti	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	dává data do souvislosti (rovnice, tabulka, graf)	přímá a nepřímá úměrnost, procenta	
Geometrie v rovině a v prostoru			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	využívá matematickou symboliku určí vlastnosti trojúhelníků využívá věty o shodnosti trojúhelníků	zavedení a používání matematické symboliky	
odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	zvládá a používá vzorce převádí jednotky délky a obsahu	trojúhelník, čtyřúhelník, vlastnosti trojúhelníků dle délek stran a velikosti úhlů, výška a těžnice trojúhelníku	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	využívá vlastnosti rovinných útvarů	konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	

užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	zvládá a používá věty o shodnosti trojúhelníků	věty o shodnosti trojúhelníků	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	určuje osově a středově souměrné útvary rozpozná shodné útvary	osová a středová souměrnost, osa rovinných útvarů, střed rovinných útvarů	
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	používá vzorce pro výpočet obsahu a povrchu těles (kvádr, krychle, hranol)	objem kvádrů a krychle, povrch kvádrů a krychle, povrch a objem hranolů	
načrtne a sestrojí síť základních těles	využívá vlastností těles rýsuje síť základních těles	sítě těles	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	rýsuje tělesa ve volném rovnoběžném pravoúhlém promítání (krychle, kvádr, hranol)	volné rovnoběžné a pravoúhlé promítání v rovině	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	spojuje konstrukci a výpočet	úlohy konstrukční a početní geometrie	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	řeší úlohy zajímavé matematiky	číselné a obrázkové analogie	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	načrtne rovinné i prostorové tvary	logické a netradiční geometrické úlohy	

Předmět:	Matematika		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná			
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	určí druhou mocninu a odmocninu	druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta	OSV Kreativita
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	používá kalkulačtoru k výpočtům mocnin a odmocnin počítá pomocí Pythagorovy věty	výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulačtoru, vyšší mocniny pomocí kalkulačtoru	

matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	sestaví výraz provádí početní výkony s výrazy zvládá rozklady za pomoci vzorců	výrazy, jednočlen, mnohočlen, rozklad na součin, užití vzorců	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	sestaví rovnice používá ekvivalentní úpravy rovnic	lineární rovnice,	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	pomocí rovnic řeší slovní úlohy počítá úlohy z praxe podle vzorů	řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	rozpozná a určí základní statistické pojmy	statistika	OSV Kooperace a kompetice
porovnává soubory dat	určí aritmetický průměr, četnost znaku, modus, medián	aritmetický průměr, četnost, modus, medián	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	sestaví rovnici sestaví tabulku sestrojí graf lineární funkce čte v grafech a diagramech sestaví diagram	tabulka, graf, diagram	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	řeší lineární rovnice	lineární rovnice	
Geometrie v rovině a prostoru			
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	vypočítá obvod a obsah kruhu vypočítá délku kružnicového oblouku vypočítá obsah kruhové výseče	kruh kružnicový oblouk, kruhová výseč	OSV Kooperace a kompetice
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	rozpozná, kdy využije vlastnosti Thaletovy kružnice řeší konstrukční úlohy	Thaletova věta	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	určuje vzájemnou polohu kružnic používá při konstrukčních úlohách vzájemnou polohu kružnice a přímky	vzájemná poloha kružnic, kružnice a přímky, složitější konstrukční úlohy	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	vypočítá objem a povrch válce	válec	
načrtne a sestrojí síť základních těles	sestrojí síť válce	síť válce	

analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	používá vzorce a vlastnosti těles ke konstrukci a výpočtům	úlohy konstrukční a početní geometrie	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	řešení úloh zajímavé matematiky využívá poznatky při řešení praktických úloh	početní hříčky, logické a netradiční geometrické úlohy	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	vyrobí modely těles zhotoví prostorové makety	vytváření modelů prostorových útvarů,	

Předmět:	Matematika		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná			
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	účelně využívá vzorce pro počítání s výrazy	úprava výrazů, vyjádření proměnné ze vzorce, lomené výrazy	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	řeší soustavy lineárních rovnic	soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	OSV Kreativita
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	řeší slovní úlohy pomocí rovnic orientuje se v úlohách o pohybu, směsích a společné práci a vypočítá je	řešení slovních úloh z praxe	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	rozumí pojmům z finanční matematiky a využívá je při výpočtech získaná data	statistika, finanční matematika	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
porovnává soubory dat	odhaduje, porovnává	statistika, finanční matematika	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	rozpozná přímou a nepřímou úměrnost	přímá úměrnost, nepřímá úměrnost	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	sestaví rovnici funkce sestaví tabulku narýsuje graf	přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, kvadratická funkce	OSV Kreativita

matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	řeší soustavy rovnic pomocí grafů řeší úlohy pomocí funkcí	shrnutí poznatků o funkcích, goniometrické funkce	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Geometrie v rovině a prostoru			
načrtne a sestrojí rovinné útvary	rozpozná jednotlivá tělesa a jejich vlastnosti provádí náčrtky těles	kužel, jehlan, koule	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	využívá věty o podobnosti trojúhelníků	věty o podobnosti trojúhelníků	
načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtává a sestrojí síť těles	síť jehlanu síť kužele	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	provádí výpočty pomocí goniometrických funkcí řeší konstrukční úlohy s výpočty i rýsováním	úlohy konstrukční a početní geometrie, úlohy řešené pomocí goniometrických funkcí	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší složitější úkoly pomocí získaných vzorců a pravidel	číselné a logické řady, číselné a logické analogie	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	rýsuje prostorové útvary v pravoúhlém rovnoběžném promítání	Vytváření náčrtků a modelů prostorových útvarů, logické a netradiční geometrické úlohy	

Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhnou a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika je realizován ve 3., 4. a 5. ročníku 1. stupně a v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2. stupně naší školy s dotací 1 vyučovací hodiny týdně. Dělení žáků do skupin závisí na počtu žáků v dané třídě a je podmíněno počtem míst v počítačové učebně. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému používání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Učí se vyhledávat a třídit informace, se kterými pracují. Jsou vedeni k hledání optimálních řešení problémů. Získávají informace o digitálních technologiích, jak s nimi pracovat, jak se chovat bezpečně v digitálním prostředí. Učí se praktickému zvládnutí práce s grafikou, textovým i tabulkovým editorem, vytvářejí vlastní prezentace. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se žáci učí používat elektronickou poštu či další komunikační prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací a jejich třídění

- vedeme žáky k používání správných termínů, symbolů a znaků a jejich širšímu využití v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním zajímavých úloh a projektů vedeme žáky k tvořivému přístupu při jejich řešení, ke zjištění, že způsobů řešení může být i více
- žáci jsou vedeni k nalézání svého řešení, provedení a dotažení do zdárného konce za podpory učitele v roli konzultanta

Kompetence komunikativní

- učíme žáky používat pro komunikaci na dálku vhodné technologie
- požadujeme, aby žáci ve vhodných případech odevzdávali své úkoly prostřednictvím elektronické pošty či MO Teams

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k rozdělení samostatné práce, hlídání si času
- podporujeme u žáků vzájemnou pomoc, kolegiální radu
- vedeme žáky k sebehodnocení vlastní práce

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu i obecné morální zákony (autorský zákon, ochrana osobních údajů, SW pirátství)
- při vyhledávání informací z internetu vedeme žáky ke kritickému zhodnocení obsahu získaných sdělení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování předem dohodnutých pravidel bezpečnosti a hygieny pro práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využití získaných znalostí a dovedností z oblasti informatiky pro svůj další profesní růst, volbu povolání

Kompetence digitální

- učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- žáci předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Učební plán předmětu

Ročník	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Dotace	0 + 1	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0
Povinnost (skupina)		povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně

Předmět	Informatika		
Ročník	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Digitální technologie (Ovládání digitálního zařízení)			
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží digitální zařízení přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Používání ovladačů Otevírání souborů, přehrávání zvuku Psaní slov na klávesnici Otevře soubor Digitální zařízení	
Digitální technologie (Práce ve sdíleném prostředí)			
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým	Uživatelské jméno a heslo Využití digitálních technologií v různých oborech Propojení technologií, internet Ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Osobní údaje	

	propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého		
--	---	--	--

Předmět	Informatika		
Ročník	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	sdělí informací obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných tvarů či navazujících úseček	Piktogramy Kódy a symboly Přenos na dálku, Tvary, skládání obrazce	
Algoritmizace a programování			
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu pomocí programu ovládá motor a senzor používá opakování, události ke spouštění programu	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí - události Ovládání pomocí senzoru	OSV - TO1 (rozvoj schopností poznávání)
Digitální technologie			

najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi základy práce s počítačem	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí edituje digitální text používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky	Digitální zařízení Kreslení čar, vybarvování Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souboru Přehrávání zvuku	
Digitální technologie			
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí v textu rozpozná osobní údaje	Využití digitálních technologií v různých oborech Práce se soubory Sdílení dat Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Osobní údaje	

Předmět:	Informatika		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Graf, hledání cesty Schémata, myšlenkové mapy, obrázkové modely Model	

	modelů řeší zadané problémy		
Algoritmizace a programování			
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy upraví program pro obdobný problém vytvoří a použije nový blok vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	Příkazy a jejich spojování Kombinace procedur Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Opakování příkazů Vlastní bloky a jejich vytváření Pevný počet opakování Čtení programu Změna vlastností postav pomocí příkazu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Ladění, hledání chyb Modifikace programu	
Informační systémy			
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	

Předmět:	Informatika		
-----------------	--------------------	--	--

Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	rozpozná zakódované informace kolem sebe zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat	Přenos informací, standardizované kódy Přenos dat Identifikace barev, barevný model Zjednodušení zápisu Data v grafu a tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	
Algoritmizace a programování			
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	

ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	diskutuje různé programy pro řešení problému ověří správnost programu, najde a opraví v něm chybu		
---	---	--	--

Informační systémy

vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	
--	---	--	--

Předmět:	Informatika		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

Data, informace a modelování

vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnosti	
--	---	--	--

Algoritmizace a programování (Programování – podmínky, postavy a událost)

po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	
--	---	---	--

<p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení, opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>		
--	---	--	--

Algoritmizace a programování (Programování – větvení, parametry a proměnné)

<p>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné</p>	<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu</p>	<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup Proměnné</p>	
--	--	---	--

chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
Digitální technologie			
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

Předmět:	Informatika		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Algoritmizace a programování (Programování robotické stavebnice)			
<p>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil daný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota</p>	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)</p>	
Informační systémy (Hromadné zpracování dat)			
<p>vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci</p>	<p>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buněk používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet)</p>	<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky</p>	

<p>se záznamy v evidenci dat nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<p>řeší problémy výpočtem s daty připiše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>	<p>Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	
---	--	---	--

Předmět:	Informatika		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Digitální technologie			
<p>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<p>pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu diskutuje o cílech a metodách hackerů vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p>	<p>Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p>	

		<p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	
Algoritmizace a programování			
<p>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problém</p> <p>v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</p> <p>po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</p> <p>ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní</p> <p>řeší problém jeho rozdělením na části</p>	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládaním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	

	<p>pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>		
--	--	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům; (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu³.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

³ Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. – 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Osvojování učiva je založeno na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahů k okolnímu světu, jednoduchých pokusech, vytváření myšlenkových map a postupu od jednoduchého ke složitějšímu, rozšiřujícímu.

Základní činností je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech.

Vzdělávací obsah předmětu koresponduje s ostatními předměty: českého jazyka, matematiky, informační a komunikační technologie, výtvarné, hudební a tělesné výchovy, pracovních činností.

Realizace předmětu probíhá ve třídách, v terénu, je součástí exkurzí, výletů, besed, návštěv v knihovně a jsou využívány náhodné vzdělávací nabídky v průběhu školního roku.

Výchovné a vzdělávací postupy, které u vyučovacího předmětu **Člověk a jeho svět** směřují k utváření klíčových kompetencí:

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci, vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- na základě prožitku
- úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody),
  - vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů

Kompetence pracovní

- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Cíle předmětu:

- Utváření prvotního uceleného obrazu světa analyticko-syntetickou metodou na základě vlastních zkušeností a znalostí dítěte.
- Vycházet od osobnosti dítěte, vazeb v rodině a sociálních kontaktů, domova – vlastenectví, místa bydliště, zařazení země do evropského společenství, chápat Evropu jako součást světa a Zemi jako součást vesmíru.
- Vnímat a pozorovat přírodní jevy, lidské výtvořky a vytvářet k nim vlastní hodnoty. □ Budovat kladný ekologický vztah k životnímu prostředí a uplatňovat jej v praktickém životě.
- Seznámit se a chápat souvislosti minulosti, současnosti a budoucnosti.

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5
Dotace	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 1	3 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny					

Předmět:	Člověk a jeho svět		
	Prvouka		
Ročník:	1.		

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy. Popíše a zvládne cestu do školy.	Zná adresu svého bydliště Umí bezpečně nalézt cestu domů Zná adresu a polohu školy vzhledem ke svému bydlišti	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště.	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy
	Chápe vztahy doma i ve škole, mezi kamarády a spolužáky	Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace.	VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Chápe důležitost a rozlišnost zaměstnání a povolání lidí	Zaměstnání, povolání	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	Chová se slušně ke svým spolužákům, kamarádům, respektuje starší lidi	Proč být k sobě hodní	MKV Kulturní diference Lidské vztahy
Pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase. Zná rozvržení svých denních činností. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Dovede rozlišit části dne, týdne, roku	Hodiny Dny v týdnu Kalendář	ENV Ekosystémy
Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Pozná nejběžnější druhy domácích a	Umí popsat roční období	Jaro Léto Podzim Zima Práce na zahradě a na poli	

<p>voně žijících zvířat. Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.</p>			
<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné</p>	<p>Chápe potřebu základních hygienických</p>	<p>Části lidského těla Zdraví a čistota Zdravý životní styl</p>	
<p>zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>potřeb člověka Dbá o zdraví své i svých spolužáků</p>	<p>Denní režim Správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p>	
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>Rozlišuje nebezpečné chování ohrožující zdraví člověka</p>	<p>Bezpečné chování při cestě do školy Bezpečnost na vozovce</p>	

Předmět:	Člověk a jeho svět Prvouka		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<p>Zná adresu svého bydliště Umí bezpečně nalézt cestu domů • Zná polohu školy vzhledem ke svému bydlišti</p>	<p>Domov. Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť. Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným</p>	<p>Chápe vztahy doma i ve škole, mezi kamarády a spolužáky • Chápe rozdílnost mezi lidmi, uznává názor druhého,</p>	<p>Členové rodiny – Průběh lidského života Škola Ohleduplnost Zásady slušného chování, vytváření pravidel ve třídě, ve</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p>

<p>odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<p>neponižuje druhého pro jeho nedostatky</p>	<p>společnosti</p>	
<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Poznává různé lidské činnosti.</p>	<p>Chápe důležitost a rozlišnost zaměstnání a povolání lidí</p>	<p>Zaměstnání, povolání Souvislosti mezi jednotlivými povoláními</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.</p>	<p>Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.</p>	<p>Lidé kolem nás Ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům.</p>	<p>MKV Kulturní diference Lidské vztahy</p>

<p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>Dovede rozlišit části dne, týdne, roku Rozlišuje pojmy minulost, současnost a budoucnost</p>	<p>Hodiny Dny v týdnu Kalendář – měsíce v roce Historie</p>	<p>ENV Ekosystémy</p>
<p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Proveďte jednoduchý pokus podle návodu.</p>	<p>Umí popsat roční období Umí popsat znaky a změny v přírodě během ročních období Rozlišuje školní a kalendářní rok</p>	<p>Jaro Léto Podzim Zima Rok v české tradici Práce na zahradě a na poli</p>	
<p>Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu. Popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění.</p>	<p>Chápe potřebu základních hygienických potřeb člověka Rozpozná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných.</p>	<p>Části lidského těla, smysly Životaspráva Zdraví a čistota Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví Prevence nemocí a úrazů První pomoc při drobných poraněních</p>	
<p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro</p>	<p>Rozlišuje nebezpečné chování ohrožující zdraví člověka</p>	<p>Bezpečné chování při cestě do školy Bezpečnost při jízdě na kole Bezpečnost v silničním provozu</p>	

sebe i pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.			
--	--	--	--

Předmět:	Člověk a jeho svět		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Zná adresu svého bydliště Umí bezpečně nalézt cestu domů Zná polohu školy vzhledem ke svému bydlišti	Domov a svět Okolí školy a města	OSV Rozvoj schopností poznávání
Začlení svou obec (město), do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci(měště)	Orientuje se ve svém rodišti a okolí Zná představitele obce, chápe význam radnice (obecního úřadu)	Obec, místní krajina, okolní krajina	VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
			VMEGS Evropa a svět nás zajímá
			MKV Kulturní diference Etnický původ

Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	Zná významné osobnosti a představitele obce (města), kteří se zasloužili o jeho rozvoj	Pověsti města a okolí, kulturní a historické památky	ENV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rozlišuje rozdíl mezi horninou a nerostem Chápe význam a ochranu půdy, vody a vzduchu Chápe rozdíl mezi živou a neživou přírodou Rozlišuje a zařadí živočichy, rostliny a houby	Vzduch Voda Půda Horniny a nerosty Rostliny Živočichové Houby	ENV Vztah člověka k prostředí
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Zvládá jednoduchý pracovní postup při pokusu podle slovního doprovodu učitele Uplatňuje získané vědomosti při konkrétním pozorování v přírodě, pokusech Zaznamená výsledky pokusu s využitím digitální technologie	Praktické pokusy a přímé pozorování Plánování a záznam jednoduchých pokusů	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Orientuje se v částech lidského těla a chápe jejich funkce, důležitost a ochranu Dbá o zdraví své i svých spolužáků	Lidské tělo Základní znaky života Péče o zdraví	

<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p>	<p>Pojmenuje různá povolání Rozliší práci fyzickou a duševní</p>	<p>Zaměstnání Práce fyzická a duševní</p>	
<p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost.</p>	<p>Pojmenuje členy rodiny Rozumí pojům odlišnost, tolerance Vysvětlí pojem ohleduplnost Zná lidská práva a povinnosti</p>	<p>Rodina Soužití lidí</p>	
<p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p>	<p>Rozlišuje nebezpečné chování ohrožující zdraví člověka Uvědomuje si nebezpečnost návykových látek ohrožující zdraví Rozlišuje dopravní značení a situace</p>	<p>Osobní bezpečí Krizové situace Přivolání pomoci Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p>	
<p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>Umí odhadnout nebezpečnou situaci</p>	<p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	
<p>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.</p>	<p>Rozlišuje dopravní značení a situace</p>	<p>Návštěva dopravního hřiště</p>	

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých mimořádných událostech při	Snaží se zvládnout své vnitřní „já“	Cvičné evakuace	
--	-------------------------------------	-----------------	--

Předmět:	Společnost a my - Přírodověda		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Je schopen vysvětlit spojitost mezi živou a neživou přírodou	Člověk a příroda živá a neživá	ENV TO2 - Základní podmínky života
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Chápe odlišnosti dění v přírodě během roku	Změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích	ENV TO 4 – Vztah člověka k prostředí
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Rozlišuje rozdílnosti mezi organismy	Ekosystémy	ENV TO 1 - Ekosystémy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života v konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií	Ekosystémy Ochrana přírody Pokusy a měření Životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím	ENV TO 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

		digitálních technologií	
--	--	----------------------------	--

Předmět:	Společnost a my - Vlastivěda		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Dokáže určit pomocí mapy polohu svého bydliště v našem státě	Česká republika	OSV TO 1 - Rozvoj schopností poznávání
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Určí světové strany v přírodě i podle mapy Dodržuje pravidla zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Orientace v krajině Ochrana přírody	OSV TO 6 - Poznávání lidí
Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Orientuje se v jednoduchých mapách a plánech, dokáže vyhledat v mapách ČR jednoduché údaje	Mapy a plány Zemský povrch Vodstvo Počasí a podnebí Zemědělství Nerostné suroviny Průmysl	ENV TO2 Základní podmínky života ENV TO 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Seznamuje se svým regionem	Česká republika	ENV TO 4 – Vztah člověka k prostředí
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemí	Dokáže porovnat způsob života a přírodu v naší vlasti	Česká republika	VMEGS TO 1 - Evropa a svět nás zajímá TO 2 - Objevujeme Evropu a svět

Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Je seznámen s hlavními orgány státní moci, zná symboly našeho státu	Česká republika Evropa a svět	VDO TO 2 - Občan, občanská společnost a stát
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Vyjádří základní vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla soužití uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií	Rodina Soužití lidí Soužití lidí – komunikace v digitálním světě (např. SMS)	MKV TO 2 - Lidské vztahy OSV TO 7 - Mezilidské vztahy
Rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která už tolerovat nemůže	Umí rozlišit správné a nesprávné chování vrstevníků i dospělých odmítne nepřijemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	Chování lidí Právo a spravedlnost Chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí. Péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí.	OSV TO 11 – Hodnoty, postoje, praktická etika
Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz	Služby Peníze a majetek	OSV – TO 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k	Začíná se orientovat v časové posloupnosti	Jak se měří čas	

pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy			
Využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Ke své práci využívá různé zdroje informací	České dějiny	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Seznamuje se s minulostí a současností naší vlasti s poukázáním na regionální specifika	České dějiny Regionální památky	VDO TO 2 - Občan, občanská společnost a stát
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Je schopen vysvětlit spojitost mezi živou a neživou přírodou	Ochrana přírody	ENV – TO 4 – Vztah člověka k prostředí

Předmět:	Společnost a my - Přírodověda		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Umí používat pravidla soužití mezi lidmi Pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě	Člověk	OSV TO7 Mezilidské vztahy

Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Umí pracovat se Získanými informacemi	Člověk přijímá informace	
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Rozlišuje rozdílnosti způsobu života	Získávání informací	

Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Chápe vztahy mezi živou a neživou přírodou	Člověk a neživá příroda Nerosty, horniny, půda	
--	--	---	--

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Vysvětlí rozdílnosti v jednotlivých podnebných pásích	Podnebné pásy	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Provádí jednoduché pokusy se známými látkami. Zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií.	Pokusy Životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií.	

Porovnává na základě pozorování základní projevy života v konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Chápe důležitost přizpůsobení živočichů k různým podmínkám života Využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu.	Rozmanitost podmínek života Třídění organismů Rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích.	ENV TO2 Základní podmínky života
Využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Chápe společné znaky člověka s ostatními živočichy	Člověk je součástí přírody Nemoci	ENV TO4 Vztah člověka k prostředí

Předmět:	Společnost a my - Vlastivěda		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo polohu vzhledem ke krajině a státu	Umí vyjmenovat jednotlivé kraje a oblasti ČR	Kraje V ČR	VMEG TO3 Jsme Evropané
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Chápe důvod zakládání a udržování národních parků, CHKO Zvládá orientaci mapy	Chráněná území ČR	ENV TO3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rozlišuje mezi	Určí zeměpisné	Evropa – jeden ze	VMEG TO2 Objevujeme Evropu a svět

náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	sousedy ČR Má všeobecný přehled o zeměpisném, společenském, hospodářském a kulturním rozložení v Evropě	světadílů	
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Chápe odlišnosti v jednotlivých částech republiky Dovede zařadit kulturní památky do určité oblasti Vysvětlí odlišnosti hlavního města Prahy od ostatních měst	Kraje ČR	VMEGS TO3 Jsme Evropané
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Porovnává ČR s ostatními zeměmi	Sousední státy České republiky, Evropa	MKV TO3, MKV TO5 Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zná jméno prezidenta ČR Sídlo vlády ČR a dalších státních úřadů	Česká republika – demokratický stát	VDO TO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už tolerovat nemohou	Mezilidské vztahy, Principy demokracie, komunikace Uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou Uvede příklad informace, která může	Člověk a společnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita	VDO TO1 Občanská společnost a škola

	<p>poškozovat druhou osobu Uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní. Vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka). Uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit.</p>	<p>Chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa</p>	
<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p>	<p>Je schopen rozlišit různé formy vlastnictví Hospodaření rodiny</p>	<p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	<p>OSV TO10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení</p>	<p>Rozlišuje rozdílnosti</p>	<p>České dějiny</p>	
<p>minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p>	<p>způsobu života v dřívější době a nyní</p>		

Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Chápe vztahy mezi Čechy a jinými národy, české dějiny, báje, mýty, pověsti	České dějiny	MKV TO1 Kulturní diference
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Státní svátky a významné dny		
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti	Vesmír	Vesmír	
vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období			

Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Rozpozná nebezpečné situace	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	
---	-----------------------------	---	--

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je realizován od 6. ročníku do 9. ročníku školy v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Dějepis vyučujeme v kmenových třídách. Při výuce využíváme názorné pomůcky, využíváme interaktivní tabule.

V dějepisu si žáci rozvíjejí vlastní historické vědomí, vnímají obraz hlavních vývojových linií a získávají orientaci v historickém čase. Postupně porozumí souvislosti dějinných událostí a procesů a chápou kulturní rozmanitost světa. V neposlední řadě výuka dějepisu přispívá k utváření pozitivního hodnotového systému u žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich třídění na základě pochopení, propojení s ostatními předměty a systematizaci poznatků
- vedeme žáky k používání správných termínů, symbolů a znaků, jejich širšímu využití v praktickém životě a uvádění věcí (událostí) do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- u žáků podporujeme nacházení podobných a odlišných znaků
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k hledání vhodných způsobů řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- zapojujeme žáky do diskuze, chceme, aby svůj názor dokázali obhájit a vhodně argumentovat
- vedeme žáky k porozumění různých textů a záznamů i obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, k chápání potřeby efektivní spolupráce s ostatními při řešení různých problémových situací
- podporujeme u žáků práci ve skupině a vzájemnou pomoc

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých, k empatii
- vedeme žáky k uvědomění si povinnosti postavit se proti útlaku, hrubému zacházení, fyzickému i psychickému násilí
- podporujeme respektování, chránění a oceňování našich tradic, kulturního i historického dědictví
- posilujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění povinností a dodržování závazků
- vedeme žáky k využití získaných znalostí a dovedností v běžném životě

Učební plán předmětu

Ročník	6	7	8	9
--------	---	---	---	---

Dotace	2 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	Povinný
Dotace skupiny				

Předmět:	Dějepis		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Člověk v dějinách			
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby poznatků dějepisných poznatků	Žák pochopí význam zkoumání dějin	Význam zkoumání dějin	
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Žák uvede zdroje získávání informací o dějinách Žák ví, kde jsou shromažďovány informace o minulosti Žák ví, jaké historické prameny existují	Získávání informací o dějinách Historické prameny	
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák vysvětlí, co je historický čas	Historický čas a prostor	
Počátky lidské společnosti			
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Žák vysvětlí, jaké byly počátky lidské společnosti Žák objasní, jak si obstarávali potravu lidé v této době – jako sběrači a lovci	Člověk a lidská společnost v pravěku	
Objasní význam zemědělství, dobytkařství a život v pravěku Lidská společnost zpracování kovů pro lidskou společnost	Žák vysvětlí význam zemědělství Objasní, jaká řemesla a proč vznikla již v době pravěku		
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury.			
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Žák pojmenuje nejstarší civilizace Vysvětlí, jaký vliv na vznik států měly přírodní podmínky	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	MKV Kulturní diference, Etnický původ

	<p>Uvede příklady různých forem vlády</p> <p>Pochopí rozdíly v postavení společenských vrstev</p> <p>Vysvětlí, jakým způsobem se jednotlivé vrstvy obyvatelstva podíleli na výrobě, zemědělství, obchodu</p>		
<p>Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>	<p>Žák uvede příklady nejvýznamnějších památek různých druhů umění v nejstarších civilizacích</p> <p>Uvede příklady poznatků z matematiky, lékařství, astronomie.</p> <p>Uvede příklady a pochopí význam vynálezů ze starověké Číny, Mezopotámie a dalších zemí</p>		
<p>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství</p>	<p>Žák pochopí, jaký byl vzor antického typu člověka – podle aténského pojetí.</p> <p>Uvede konkrétní příklady rozvoje vzdělanosti v různých vědách</p> <p>Pochopí příčinu rozdílu požadavků na vzdělání v Aténách a ve Spartě</p> <p>Porovná význam sportu ve starověku s dnešní dobou</p> <p>Pochopí zrod a význam křesťanství v jeho počátcích</p>		
<p>Porovná formy vlády a postavení společenských skupin</p>	<p>Žák porovná formy vlády a rozvrstvení společnosti v Egyptě, Indii,</p>	<p>Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>	

v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Číně, Římě a v demokratickém Řecku		
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Žák objasní postavení českého státu v Evropě Posoudí vliv Habsburků v Evropě Charakterizuje postavení českého národa v soustátí Habsburské monarchie Objasní postavení českého národa v Evropě před českým stavovským povstáním a po porážce na Bílé hoře	Reformace a jejich šíření Evropou	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Žák objasní příčiny války – mocenský a náboženský boj evropských velmocí Uvede příklady důsledků této války	Český stát a velmoci v 15. – 18. století	
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Žák rozpozná charakteristické znaky kultury románské, gotické, renesanční Porovná stavební slohy, vliv na vzdělanost a společenský život, umělecké památky		

Předmět:	Dějepis		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Objevování a dobývání, počátky nové doby			
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek	Žák rozpozná charakteristické znaky baroka, rokoka Porovná stavební slohy, vliv na vzdělanost a společenský život, umělecké památky	Barokní kultura a osvícenství	

	Vysvětlí úlohu baroka ve snaze církve získat zpět politickou a hospodářskou moc		
Modernizace společnosti			
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Objasní základní rysy osvícenství Přiblíží podobu osvícenského absolutismu ve vybraných zemích Uvede demokratické zásady, na jejichž základě vznikly USA Vysvětlí pojem průmyslová revoluce, industrializace	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Dokáže charakterizovat jednotlivé fáze francouzské revoluce Orientuje se v událostech v době vlády Napoleona I. Přiblíží období restaurace poměrů		
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Orientuje se v revolucích 20. a 30. letech 19. století Popíše situaci v letech 1848 a 1849 ve vybraných evropských zemích Seznámí s poměry v monarchii Habsburků v 1. polovině 19. století	Utváření novodobého českého národa Národní hnutí velkých i malých národů Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Dokáže přiblížit dění ve vybraných impériích. Orientuje se v problematice koloniálního panství	Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	MKV Kulturní diference, Etnický původ
Moderní doba			
Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových	Objasní situaci před 1. světovou válkou.	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních

válkách a jeho důsledky	(včetně formování mocenských bloků) Vyjmenuje nejdůležitější události let 1914 – 1918		sdělení, vztahu sdělení a reality, Tvorba sdělení mediálního sdělení
	Zformuluje důsledky 1. světového válečného konfliktu, uvede příklady nově požitých zbraní.		

Předmět:	Dějepis		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Moderní doba			
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Zhodnotí vývoj v Československu ve 20. a 30. letech. Porovná vývoj v Československu s vývojem v Evropě popíše vývoj kultury, vědy a umění.	Evropské demokratické systémy První republika první světová válka a její sociální a kulturní důsledky	
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonom. a polit. souvislostech a důsledky jejich existence pro svět. Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	Vyhledá příčiny nastolení totalitních systémů v politických a ekonomických souvislostech. Rozpoznává znaky totalitní společnosti. Jmenuje zlomové události let 1945-1948 v Československu. Popíše na příkladech období totality u nás.	Itálie, Německo, Španělsko, Habeš, SSSR, Třetí říše Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus Úloha USA ve světě	
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Posoudí závislost Československa na SSSR a vyhledá důsledky této závislosti. Zdokumentuje na příkladech situaci v Československu v roce 1968. Sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky těchto událostí.	Druhá republika Washingtonská deklarace Malá dohoda Poválečný vývoj	
Rozdělený a integrující se svět			

Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa. Uvede příklady střetávání obou bloků.	Vysvětlí pojem studená válka. Uvede příklady střetávání v oblasti kulturní a sportovní.	Studená válka Supervelmoci Znárodnování Sametová revoluce	
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Posoudí důvody začlenění České republiky do integračního procesu. Uvede možnosti předcházení hrozbám terorismu.	NATO, Evropská unie	
Posoudí postavení rozvojových zemí.	S pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému po světových válkách. Vyhledá odlišnosti rozvojových zemí od ekonomicky vyspělých. Prokáže na příkladech propojenost jejich problémů s okolním světem.	Kolonie, rozpad koloniálního systému Afrika, Asie Třetí svět	
Prokáže základní orientace v problémech současného světa.	Popíše globální problémy lidstva. Vyhledá příčiny jejich vzniku. Propojuje poznatky z jiných předmětů. Navrhne možné způsoby řešení.	Globální problémy lidstva Terorismus Integrace	

Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova je realizován od 6. ročníku do 9. ročníku školy v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Občanskou výchovu vyučujeme v kmenových třídách.

V občanské výchově si žáci postupně formují a rozvíjejí svůj občanský profil, utvářejí si svůj vztah ke skutečnosti, formují si vlastní vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a vědomí odpovědnosti za vlastní život. Občanská výchova vede k utváření dobrých vztahů ve třídě, ke vzájemnému bližšímu poznání spolužáků, k sebepoznání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomáháme žákům při výběru a učení využívat vhodné způsoby a metody vedoucí k efektivnímu učení
- vedeme žáky k třídění získaných poznatků na základě pochopení, propojení s ostatními a systematizaci poznatků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému řešení problémů, k hledání vhodných způsobů řešení problémů
- podporujeme u žáků kritické myšlení
- vedeme žáky k tomu, aby své rozhodnutí uměli obhájit

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- zapojujeme žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- zapojujeme žáky do diskuze, učíme je naslouchat promluvám ostatních a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k pěstování a upevňování dobrých vztahů v kolektivu
- podporujeme u žáků práci ve skupině a vzájemnou pomoc
- pomáháme žákům naučit se hodnotit sebe i druhé, maximálně využívat ohleduplnosti

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých, k empatii
- učíme žáky formulovat volní a charakterové rysy osobnosti
vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- podporujeme respektování, chránění a oceňování našich tradic, kulturního i historického dědictví
- posilujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění povinností a dodržování závazků
- vedeme žáky k efektivitě při organizování samostatné práce i práce ve skupině

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Učební plán předmětu

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	Povinný
Dotace				

Předmět:	Občanská výchova		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Člověk ve společnosti			
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování	vyjmenuje státní symboly ČR, popíše je, vysvětlí jejich používání, zná text státní hymny objasní pojem vlast, vlastenectví, uvědomuje si příslušnost k národu a význam národních tradic, zná významné osobnosti národa orientuje se v seznamu kulturních institucí regionu a ví, kde nalézt aktuální nabídku akcí vyjmenuje typy médií ve společnosti a objasní jejich funkci zná funkci reklamy a propagandy, kriticky analyzuje jejich sdělení popíše možné sociální vztahy mezi lidmi zřejmí sociální rovnost a nerovnost mezi lidmi zná zásady chování v situacích ohrožení hledá nejvhodnější způsoby řešení hraničních situací chápe význam a přínos spolupráce mezi lidmi při řešení konkrétních úkolů	Naše vlast Naše obec, region, kraj Lidská setkání Kulturní život Naše obec, region, kraj Zásady lidského soužití Vztahy mezi lidmi Naše škola	OSV Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát MKV Kulturní diference; Etnický původ

lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
Člověk jako jedinec			
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	je si vědom, že poznání osobnosti pozitivně ovlivní jeho rozhodování a vztahy s jinými lidmi rozlišuje kladné a záporné charakterové vlastnosti, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání zamýšlí se nad svou osobností	Podobnost a odlišnost lidí Vnitřní svět člověka Osobní rozvoj	OSV Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena
Stát a hospodářství			
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	objasní význam základních pojmů vysvětlí rozdíl mezi formami vlastnictví a uvede příklady rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví	Majetek, vlastnictví Peníze Výroba, obchod, služby	
Stát a právo			

rozlišuje nejčastější typy a formy států přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	rozlišuje nejčastější typy a formy států v historických souvislostech a na příkladech porovná jejich znaky je si vědom svých práv uplatňováním svých práv neomezuje druhé vysvětlí pojmy právo, řád, zákon, norma určí hranici trestní zodpovědnosti je si vědom důsledků protiprávního jednání	Právní základy státu Státní správa Principy demokracie Lidská práva Právní řád ČR Protiprávní jednání Právo v každodenním životě	VDO Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Mezinárodní vztahy. Globální svět			
uveďte některé globální problémy současnosti	uveďte příklady některých projevů globalizace uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, snaží se vydedukovat jejich příčiny a možné důsledky	Globalizace	VMEGS Evropa a svět nás zajímá

Předmět:	Občanská výchova		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Člověk ve společnosti			
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	má přehled možnostech kulturního vyžití ve svém bydlišti a nabídce kulturních institucí, rozlišuje duchovní a hmotnou kulturu rozeznává manipulativní techniky propagandy a reklamy chápe úlohu a význam sdělovacích a komunikačních	Člověk a kultura (Kultura; Kam za kulturou) Život mezi lidmi (Média) Život mezi lidmi (Komunikace) Život mezi lidmi (Patříme k lidem)	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

<p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>prostředků používá sdělovací prostředky cílené jako zdroj informací a zábavy vyhledává a porovnává informace z různých zdrojů zná základní pravidla komunikace chápe rozdíl mezi slovní a mimoslovní komunikací uvědomuje si záměrné a nezáměrné působení okolí na člověka chápe pojem kultura jako výsledek lidské činnosti (hmotné a nehmotné výtvary, zvyky, hodnoty, pravidla, normy) zná důležitá náboženství dneška a jejich hlavní symboly chápe náboženství také jako pramen duchovní kultury, jejíž je součástí rozumí pojmům rasa a rozdílům mezi nimi, menšina, majorita, předsudek, tolerance</p> <p>rozumí pojmům sociální skupina, rodina, třída ve škole, parta a jejich úloze v životě jedince</p>	<p>Člověk a kultura (Kultura; Umění; Krása kolem nás)</p> <p>Člověk a kultura (Víra a náboženství; Nejstarší formy náboženství)</p>	<p>MKV Lidské vztahy; Etnický původ; Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<p>Člověk jako jedinec</p>			

<p>rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<p>dodržuje pravidla slušného chování a uvědomuje si jejich význam</p> <p>zná pravidla přednosti při společenském styku</p>	<p>Člověk a kultura (Slušnost pro každý den)</p>	<p>ENV Ekosystémy; Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Stát a hospodářství</p>			
<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany</p> <p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p>	<p>uvědomuje si svoje potřeby i potřeby jedinců kolem sebe rozumí pojmu majetek, zná druhy majetku: dokáže uvést příklady majetku osobního, rodinného, státního, obecního rozumí pojmu vlastnictví, dokáže uvést příklady seznamuje se se způsoby duševního vlastnictví umí si sestavit jednoduchý rozpočet vlastní i rodinný s příjmy a výdaji chápe rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji rozhoduje o důležitosti výdajů dodržuje zásady hospodárnosti chápe pojmy vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet</p>	<p>Majetek v našem životě (Naše potřeby; Majetek a vlastnictví) Majetek v našem životě (Mít nebo být)</p>	
<p>Stát a právo</p>			

<p>rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí posoudí význam ochrany lidských práv a svobod objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p>	<p>umí charakterizovat jednotlivé formy států, pokouší se o srovnání rozumí pojmu demokracie, dokáže charakterizovat demokraticky fungující společnost uvědomuje si význam voleb pro demokratické řízení a fungování společnosti rozumí pojmu volební právo a jeho charakteristikám (přímé, svobodné, rovné, všeobecné, tajné) zná aktivní i pasivní způsoby, jak se zapojit do veřejného života je si vědom svých občanských práv a zná dokumenty, které tyto práva deklarují ví, které dokumenty deklarují lidská práva a svobody je seznámen se stručným obsahem těchto dokumentů zná pojmy vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v problematice civilní obrany 	<p>Řízení společnosti (Stát)</p> <p>Řízení společnosti (Cesta k demokracii)</p> <p>Řízení společnosti (Začlenění do veřejného života)</p> <p>Řízení společnosti (Volby)</p> <p>Lidská práva (Lidská práva v dokumentech; Rovnost a nerovnost)</p>	<p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>Mezinárodní vztahy. Globální svět</p>			
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>uvede některé významné</p>	<p>zná stručnou historii vzniku a postupného rozšiřování EU rozumí smyslu integrace ČR do EU, výhodám začlenění, popř. závazkům z členství vyplývajících umí jmenovat některé</p>	<p>Svět kolem nás (Spolupráce mezi zeměmi Evropy)</p> <p>Svět kolem nás (Nadnárodní společenství)</p>	<p>VMEGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p> <p>uveďte příklady mezinárodního terorismu</p>	<p>mezinárodní organizace (OSN, UNESCO, EU, NATO...) a vysvětlit jejich hlavní cíle</p> <p>seznámí se se stručnou historií vzniku daných mezinárodních organizací</p> <p>uveďte příklad účasti státu v zahraničních misích</p> <p>vysvětlí význam spojení mezinárodní terorismus a uveďte konkrétní příklad</p>		
---	---	--	--

Předmět:	Občanská výchova		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Stát a hospodářství			
<p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady</p> <p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p> <p>vysvětlí význam úroku placeného a přijatého uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit</p> <p>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení</p> <p>uveďte příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<p>objasní pojem vlastnictví</p> <p>vysvětlí, která práva vyplývají z vlastnictví</p> <p>rozlišuje vlastnictví hmotné a nehmotné</p> <p>vysvětlí význam autorských práv</p> <p>respektuje majetková práva druhých</p> <p>zná důvod vzniku instituce banky</p> <p>uveďte příklady služeb nabízených bankami</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi komerční a centrální bankou</p> <p>objasní rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým</p> <p>má orientační přehled v nabízených druzích pojištění</p> <p>dokáže správně určit, kdy který druh pojištění je vhodné využít</p> <p>zná formy platebního styku</p> <p>uvádí příklady hotovostní a bezhotovostní platby</p> <p>vysvětlí, jak funguje</p>	<p>Občan a právo (Vlastnictví zavazuje; Ochrana majetku)</p> <p>Hospodaření (Peněžní ústavy)</p>	

<p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky</p> <p>uvede a porovná způsoby krytí deficitu</p>	<p>placení převodem</p> <p>uvědomuje si rozdíl mezi kreditní a debetní kartou</p> <p>vysvětlí pojmy spotřeba, úspory, investice</p> <p>uvědomuje si nutnost finančního plánování</p> <p>srovnává úvěr, splátkový prodej, leasing</p>		
<p>Stát a právo</p>			
<p>rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledek,</p> <p>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava;</p>	<p>navštíví místní obecní úřad a seznámí se s jeho činností</p> <p>seznámí se s některými povinnostmi úředníků</p> <p>ví, že majetkové vztahy upravuje Občanský zákoník</p> <p>zná pojmy oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, vyvlastnění, autorské právo</p> <p>seznámí se s rodinou z pohledu práva</p> <p>zná základní práva a povinnosti manželů</p> <p>zná pojmy pracovního práva (pracovní smlouva, výpověď, rozvázání pracovního poměru)</p> <p>uvede příklady práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>zná povinné náležitosti smlouvy</p> <p>vysvětlí pojmy právní a fyzická osoba</p>	<p>Občan (Na úřadě)</p> <p>Občan a právo (Vlastnictví zavazuje; Ochrana majetku)</p> <p>Rodina a zákony (Rodina; Rodina a děti)</p> <p>V pracovním poměru (První brigáda, první zaměstnání; V zaměstnání)</p> <p>Občan a právo (Občanskoprávní vztahy)</p> <p>Občan a právo (Odpovědnost za škodu)</p>	

<p>koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin</p> <p>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele</p>	<p>vysvětlí pojem odpovědnost za škodu</p> <p>vyjmenuje orgány právní ochrany (soudy, státní zastupitelství ...)</p> <p>konkretizuje spolupráci těchto orgánů v praxi</p> <p>vysvětlí pojem správní řízení a soudní řízení a rozhodčí řízení, popíše, jak probíhají</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi pojmy přestupek a trestný čin</p> <p>popíše, jak probíhá trestní řízení</p> <p>vysvětlí pojem presumpce nevinny</p> <p>rozpoznává projevy korupčního jednání, uvádí konkrétní příklady</p> <p>vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p>	<p>Právní ochrana (Orgány právní ochrany a sankce; Přestupky a správní řízení)</p> <p>Právní ochrana (Trestní právo)</p>	
<p>Mezinárodní vztahy. Globální svět</p>			
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti</p> <p>vyjádří na ně svůj osobní názor</p> <p>popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>popíše a objasní souvislosti globálních</p>	<p>uvede příklady dopadu činnosti EU na osobní i občanský život jednotlivce</p> <p>zamýšlí se nad pozitivy a negativy globalizace</p> <p>definuje některé současné globální problémy, uvede příklady</p> <p>rozlišuje globální problémy na společenské a ekologické</p> <p>vysvětlí pojem ekologie</p> <p>popíše některé globální problémy lidstva</p>	<p>Občan (Jsem občanem EU)</p> <p>Globální svět (Problémy současného světa)</p> <p>Globální svět (Ohrožení životního prostředí)</p>	

a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu			
---	--	--	--

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je realizován od 6. ročníku do 9. ročníku školy v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

Ve fyzice žáci aplikují získané poznatky při řešení úloh z běžného života, učí se správně formulovat hypotézy z daných podmínek. Vyhledávají doplňující informace z různých zdrojů.

Utvářejí si pracovní návyky jako je šetrné zacházení s pomůckami při pokusech a laboratorních pracích. Učí se pozorovaných nebo zkoumaný jev co nejvýstižněji popsat. Blíže zde porozumí i souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí, dozvídají se o významných českých badatelích v oblasti fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomáháme žáků pomocí vhodně zvolených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vedeme žáky k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému řešení problémů, k hledání vhodných způsobů řešení problémů
- vedeme žáky k chápání významu kontroly dosažených výsledků
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat

Kompetence komunikativní

- učíme žáky rozumět různým typům grafů a umět je sestavit
- učíme žáky sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu

Kompetence sociální a personální vedeme žáky k samostatnému řešení přiměřeně náročných úkolů, k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

- podporujeme u žáků práci ve skupině, učíme je sestavovat si pravidla pro práci skupiny a dodržovat je

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění svých školních povinností a k zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, pohlížet na ně komplexně
- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme žáky k bezpečnému využívání pomůcek, k péči o ně, aby byla zajištěna jejich funkčnost

Kompetence digitální

- ovládá digitální zařízení k měření fyzikálních veličin, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- zaznamenává data, zpracovává je a vyhodnocuje
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií ve fyzice (vědě)

vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při používání digitálních zařízení

Učební plán předmětu

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1 + 1	1 + 1	1 + 1	2 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Předmět	Fyzika		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles rozhone u běžných věcí, zda jsou látky pevné, kapalně, plynné, nalezne společné vlastnosti, uvede příklady změří sílu, prokáže experimentem vzájemné přitahování a odpuzování z elektrovaných těles experimentálně určí póly tyčového magnetu, popíše magnetické pole Země	Vlastnosti látek a těles	ENV Vztah člověka k prostředí ENV Základní podmínky života
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	ovládá značky a jednotky základních veličin vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem, zjistí hustotu látky v Tabulkách vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty změří dobu trvání děje, změnu teploty, určí rozdíl z naměřených hodnot teplot, zaznamená údaje do tabulky a grafu	Měření fyzikálních veličin	OSV Rozvoj schopností poznávání ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Předmět:	Fyzika		

Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	vyvodí závěr, že pohyb je základní vlastnost všech těles ve vesmíru operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybu.	Pohyb tělesa	OSV Rozvoj schopností poznávání
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	určí výslednici dvou sil stejných a opačných směrů porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch	Síla Deformační účinky síly Tření	
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	vysvětlí Pascalův zákon vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení použije hydrostatický a atmosférický tlak, zná souvislosti mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny určí souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře vysvětlí Archimedův zákon vztakovou sílu, popíše potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	Mechanické vlastnosti tekutin	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Předmět:	Fyzika		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	určí a vypočítá výkon a práci vykonanou tělesem objasní pojmy výkon, příkon, práce	Práce Výkon	VMEGS Evropa a svět nás zajímá ENV Základní podmínky života
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	objasní pojem energie, určí formy energie zná obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Energie Teplota Změny skupenství látek	ENV Vztah člověka k prostředí

Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schémat	Základní části elektrického obvodu Užití základních schematických značek Zkrat Pojistka Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky pro vznik el. proudu, ověří jejich splnění pokusem změří el. proud ampérmetrem v daném místě obvodu změří el. napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu	Stejnoseměrný elektrický proud Elektrické napětí a proud Ampérmetr, voltmetr	OSV Rozvoj schopností poznávání
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	objasní podstatu el. proudu v kovových vodičích a proč izolanty prakticky nevedou el. proud	Vlastnosti polovodiče	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Předmět:	Fyzika		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	určí a definuje vznik magnetického a elektrického pole aplikuje tyto poznatky na praktickém využití v praxi	Vlastnosti elektromagnetu Elektromotor Transformátor Podmínky vzniku indukovaného elektrického proudu Výroba elektrické energie	VMEGS Evropa a svět nás zajímá

Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	rozlišuje vodiče, izolanty, polovodiče definuje jejich použití a princip činnosti	Vlastnosti polovodiče	
Rozpoznává ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	rozumí pojmům kmitavý pohyb, vlnění zvuk, frekvence, tón atd. umí popsat a definovat zvuk a jeho druhy	Zdroje zvuku Projevy zvuku dopadající na čidlo	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	určí vliv a vznik zvuku a jeho další projevy a využití	Zdroje hluku v běžném životě	
Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při problému a úloh	aplikuje zákon odrazu a lomu při řešení úloh s šířením světla definuje vznik a druhy světelných paprsků	Odraz a lom světla	
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	vyjmenuje a definuje základní princip zobrazení pomocí zrcadel a čoček určí praktické využití čoček a zrcadel v běžném životě	Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou	OSV Rozvoj schopností poznávání
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách)	Pohyb vesmírných těles	MEDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ENV Vztah člověka k prostředí

Chemie

Obsahové, časové a organizační zajištění

Vyučovací předmět Chemie je realizován v 8. a 9. ročníku školy v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Chemii vyučujeme v učebně přírodních věd, kde máme k dispozici názorné pomůcky a zázemí pro pokusy.

V chemii si žáci rozvíjejí vlastní myšlení, ověřují si domněnky. Zkoumají různé přírodní jevy, fakta a jejich souvislosti (pozorování, pokus, ověření). Žáci se zde zamýšlejí nad nejefektivnějším využíváním zdrojů v praxi. Učí se správnému a bezpečnému přístupu k chemikáliím, chemickým výrobkům a základům chemických dějů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- pomáháme žákům pomocí vhodně zvolených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vedeme žáky k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků
- učíme žáky experimentovat samostatně i ve skupině, porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky využívat k řešení problémů empirické metody poznávání (pozorování, měření, experiment)
- vedeme žáky k chápání významu kontroly dosažených výsledků
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky při společné práci komunikovat takovým způsobem, který umožní kvalitně spolupráci a dosažení společného cíle
- učíme žáky formulovat výsledky zjištění, hledat adekvátní odpovědi

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k samostatnému řešení přiměřeně náročných úkolů, k dosahování pocitu sebe uspokojení a sebeúcty
- učíme žáky porozumět souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí
- podporujeme u žáků práci ve skupině, učíme je sestavovat si pravidla pro práci skupiny a dodržovat je

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých školních povinností a k zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní souvislosti chemie s životem, pohlížet na ně komplexně
- vedeme žáky k pochopení výhod dodržování pravidel spojených s nakládáním s chemikáliemi a činnostmi produkující chemický odpad
- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou první pomoc

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- učíme žáky kriticky přistupovat k výsledkům, kterých dosáhl, učíme žáky si stanovovat kritéria hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k bezpečnému využívání pomůcek, k péči o ně, aby byla zajištěna jejich funkčnost

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat digitální zařízení a umět se rozhodovat, které technologie využít
- učíme žáky zaznamenávat data, zpracovávat je a vyhodnocovat
- vedeme žáky využívat digitální technologie k usnadnění práce a zkvalitnění výsledků práce
- učíme žáky chápat význam digitálních technologií v chemii (vědě)
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při používání digitálních zařízení

Učební plán předmětu

Ročník	8	9
Dotace	1+1	2 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	Povinný
Dotace skupiny		

Předmět:	Chemie		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vyjmenuje způsoby zjišťování vlastností látek určí vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	ENV Základní podmínky života ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV Vztah člověka k prostředí MEDV Fungování a vliv médií ve společnosti
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zná a používá zásady bezpečnosti při práci s chemikáliemi pozná nebezpečné látky a přípravky	zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	
rozlišuje směsi a chemické látky	vysvětlí rozdíl mezi chemickou látkou a směsí rozlišuje kategorie směsí	směsi – různorodé, stejnorodé roztoky;	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	zvládá výpočty složení roztoků připraví dle výpočtu roztok známého složení rozlišuje zředěný, koncentrovaný a nasycený roztok	hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok;	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	vysvětlí a prakticky předvede oddělování složek směsí zná metody oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	

rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	zná vlastnosti vody rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a využití uvede příklady znečišťování vod zná složení vzduchu uvede příklady znečišťování vzduchu	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech popíše rozdíl mezi chemickým prvkem a chemickou sloučeninou uvede a rozlišuje druhy chemických vazeb	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	orientuje se v PSP rozpozná vybrané kovy, nekovy a polokovy a usuzuje na jejich společné a rozdílné vlastnosti uvede značky, vlastnosti a využít vybraných prvků	prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	rozliší v chemické rovnici výchozí látky a produkty přečte chemické rovnice a ovládá jejich úpravy	chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	zná faktory ovlivňující chemické reakce	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	zná názvosloví, vlastnosti a použití u vybraných oxidů, sulfidů posoudí vliv zástupců na životní prostředí	oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a	orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití	

uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	uvede příklady využití neutralizace v praxi zná názvosloví, vlastnosti a použití u vybraných hydroxidů, kyselin a solí a vliv jejich zástupců na životní prostředí	vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití prakticky významných halogenidů	
---	---	---	--

Průřezová témata jsou průběžně realizována v průběhu celého roku.

Předmět:	Chemie		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	vyjmenuje základní řadu uhlovodíků s jednoduchými i násobnými vazbami určí zdroje uhlovodíků porovná vlastnosti a využití uhlovodíků	uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	ENV Základní podmínky života ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV Vztah člověka k prostředí MEDV Funkování a vliv médií ve společnosti
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie vyjmenuje produkty ropy	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	vyjmenuje skupiny a příklady derivátů uhlovodíků zná jejich názvosloví, zdroje, vlastnosti a využití	deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	vyjmenuje zdroje a zná vlastnosti a využití sacharidů, tuků, bílkovin a vitaminů	přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	orientuje se v problematice udržitelnosti trvalého rozvoje	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	ovládá principy hašení požáru	hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	

orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	zná postup přípravy různých látek a jejich využití v praxi orientuje se v problematice vlivu chemikálií na zdraví člověka a životní prostředí	průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace detergenty, pesticidy a insekticidy léčiva a návykové látky	
--	---	--	--

Průřezová témata jsou realizována průběžně celý rok.

Přírodopis

Obsahové, časové a organizační zajištění

Vyučovací předmět Přírodopis je realizován od 6. ročníku do 9. ročníku školy. V 6., 7. a 8. v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, v 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Přírodopis většinou vyučujeme v učebně, kde máme k dispozici interaktivní tabuli, abychom výuku podpořili maximálním množstvím názorného obrázkového materiálu.

V přírodopise si žáci rozvíjejí vlastní myšlení, ověřují si své domněnky. Zkoumají různé přírodní jevy, fakta a jejich souvislosti (pozorování, pokus, ověření). Žáci se zde zamýšlejí nad nejefektivnějším využíváním zdrojů v praxi, učí se lásce k přírodě, ochraně přírody a šetrnému chování v přírodě. Učí se aktivně pečovat o své zdraví i zdraví ostatních lidí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- pomáháme žákům pomoci vhodně zvolených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život.
- vedeme žáky k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků.
- učíme žáky experimentovat samostatně i ve skupině, porovnávat dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky využívat k řešení problémů empirické metody poznávání (pozorování, měření, experiment).
- vedeme žáky k chápání významu kontroly dosažených výsledků.
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky při společné práci komunikovat takovým způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle.
- učíme žáky formulovat výsledky zjištění, hledat adekvátní odpovědi.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k samostatnému řešení přiměřeně náročných úkolů, k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- učíme žáky porozumět souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí.

- podporujeme u žáků práci ve skupině, učíme je sestavovat si pravidla pro práci skupiny a dodržovat je.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých školních povinností a k zodpovědnosti za svou domácí přípravu.
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, pohlížet na ně komplexně.
- vedeme žáky k pochopení výhod dodržování pravidel zdravého životního stylu.
- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.
- učíme žáky kriticky přistupovat k výsledkům, které dosáhl, učíme žáky si stanovovat kritéria hodnocení vlastní práce.
- vedeme žáky k bezpečnému využívání pomůcek, k péči o ně, aby byla zajištěna jejich funkčnost.

Kompetence digitální:

- ovládání digitálních zařízení a jejich aplikací s ohledem na jejich nejvhodnější použití jak ve výuce ve škole, tak při řešení domácích úkolů a hledání nových informací;
- dovednosti vyhledávání, získávání a posuzování dat (informací) podle jejich relevance, zdroje nebo aktuálnosti; dovede rozpoznat, která data v danou situaci lze sdílet;

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1 + 1	2 + 0	2 + 0	1 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

- digitální vyjadřování, práce s různými formáty, s jejich úpravou a tvorbou
- digitální technologie využívá k usnadnění a zefektivnění práce a pracovních postupů s cílem zkvalitnit výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učební plán předmětu

Předmět:	Přírodopis		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném	popíše projevy života vyjmenuje podmínky života	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání růst,	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV

přehledu vývoje organismů	orientuje se ve vývoji organismů	rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	Seberegulace a sebeorganizace OSV
popíše základní rozdíl mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	na obrázcích popíše rostlinnou a živočišnou buňku popíše funkci buněčných organel	základní struktura života – buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	Kooperace a kompetice OSV Hodnoty, postoje, praktická etika ENV Ekosystémy ENV Základní podmínky života ENV
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	zjednodušeně popíše stavbu a funkci orgánů a soustav rostlin a živočichů		ENV
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	popíše rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním;	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV Vztah člověka k prostředí
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	podle atlasu hub určí české houby	houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami, lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	význam hub, destruenti, využití hub v praxi		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla – od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům; vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	rozliší tkáň - pletivo vysvětlí posloupnost jednotlivých pojmů popisujících vnitřní stavbu rostlin umí odlišit jednotlivé druhy pletiv a určí jejich místo v rostlinném těle	buňka, pletiva, orgány, orgánové soustavy systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných řas anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin	

rozlišuje základní systematické skupiny nižších rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	určí významné a a mnohobuněčné řasy vyjmenuje způsoby využití významných zástupců	(kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	

Průřezová témata jsou realizována průběžně celý rok.

Předmět:	Přírodopis		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zopakuje stavbu a funkce buňky živočichů a naváže tím na tkáň; porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	u vzorových živočichů popíše vnější a vnitřní stavbu těla vlastními slovy vysvětlí činnosti jednotlivých orgánových soustav a popíše rozdíly mezi stavbou těla různých skupin živočichů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgánové soustavy, organismy mnohobuněčné, rozmnožování	OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Seberegulace a sebeorganizace OSV Kooperace a kompetice OSV Hodnoty, postoje, praktická etika ENV Ekosystémy ENV Základní podmínky života ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV Vztah člověka k prostředí
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci),	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a	odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a	projevy chování živočichů	

přizpůsobení danému prostředí	přizpůsobení danému prostředí		
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy dovede vyjmenovat hospodářsky významné živočichy a vlastními slovy popíše jejich význam pro člověka	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, projevy chování živočichů	

Průřezová témata jsou realizována průběžně celý rok.

Předmět:	Přírodopis		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zopakuje stavbu a funkce buňky živočichů a naváže tím na tkáň	Na sobě dokáže popsat a rozlišit jednotlivé tkáně	Anatomie a fyziologie tkání	OSV Psychohygiena OSV Rozvoj schopností
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	sám na sobě i na modelu určí polohu orgánů objasní funkci orgánů a orgánových soustav	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost,	poznávání OSV Seberegulace a sebeorganizace OSV. Kooperace a kompetice OSV Hodnoty, postoje, praktická etika ENV
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	orientuje se v základních vývojových stupních člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	Ekosystémy ENV Základní podmínky života ENV
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	popíše vznik a vývin jedince		Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV Vztah člověka k prostředí
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, <i>objasní význam zdravého způsobu života</i>	rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí uplatňuje zásady prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života uvědomuje si význam očkování	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	

--	--	--	--

Průřezová témata jsou realizována průběžně celý rok.

Předmět:	Přírodopis		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vyjmenuje zemské sféry stručně popíše vznik života na Zemi objasní vliv prostředí na trvání života na planetě	vznik a stavba Země	
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	vyjmenuje stupnici tvrdosti nerostů určí základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů rozpozná jednotlivé krystalové soustavy, určí jejich rozdíly roztřídí vzorové nerosty do skupin podle původu a chemického složení	nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	Kooperace a kompetice OSV
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	popíše koloběh vody objasní vnější a vnitřní geologické děje popíše vznik vyvěřelých, usazených i přeměněných hornin	vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	Hodnoty, postoje, praktická etika ENV Ekosystémy ENV Základní podmínky života
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	rozlišuje typy půd rozlišuje druhy půd popíše vznik půdy porovná význam půdotvorných činitelů popíše význam půdy a nebezpečí, které jí činností člověka hrozí	půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny,	Lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV Vztah člověka k prostředí
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	popíše jednotlivá geologická období vývoje Země podle charakteristických znaků	geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty	
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a	porovná význam vlivu podnebí a počasí na život na Zemi	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život,	

<p>charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<p>charakterizuje události způsobené výkyvy počasí a vysvětlí přírodní jevy, jejich dopady a ochranu před nimi</p>	<p>ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p>	
<p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>		
<p>na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p>	<p>objasní základní princip některého ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</p>	<p>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	

Průřezová témata jsou realizována průběžně celý rok.

Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis je realizován od 6. ročníku do 9. ročníku školy v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Zeměpis většinou vyučujeme v učebně, kde máme k dispozici interaktivní tabuli, abychom výuku podpořili maximálním množstvím názorného materiálu.

V zeměpise žáci získávají a dále rozvíjejí orientaci v geografickém prostředí, osvojují si hlavní geografické objekty, jevy, pojmy a používají poznávacích metod. Žáci získávají a rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací, aplikují geografické poznatky v praktickém životě. Zeměpis napomáhá u žáků k trvalému zájmu o poznávání vlastní země i regionů světa jako nedílné součásti moderního způsobu života. Žáci se učí respektovat přírodní hodnoty, jsou vedeni k ochraně životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomáháme žákům pomoci vhodně zvolených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vedeme žáky k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků
- vytváříme u žáků komplexní pohled na matematické a přírodní vědy
- učíme žáky experimentovat samostatně i ve skupině, porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky využívat k řešení problémů empirické metody poznávání (pozorování, měření, experiment).
- vedeme žáky k poznání, že úloha má více nebo žádné řešení
- vedeme žáky k chápání významu kontroly dosažených výsledků
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své závěry na základě ověřených výsledků a uměli je obhajovat

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění různých typů grafů, dovednosti je sestavit
- učíme žáky při společné práci komunikovat takovým způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a dosažení společného cíle
- učíme žáky spolupracovat při řešení složitějších úloh ve dvojici nebo ve skupině

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k samostatnému řešení přiměřeně náročných úkolů, k dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- učíme žáky porozumět souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- podporujeme u žáků práci ve skupině, přijímat různé role ve skupině, učíme je sestavovat si pravidla pro práci skupiny a dodržovat je

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění si svých školních povinností a k zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, pohlížet na ně komplexně
- učíme žáky poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- učíme žáky kriticky přistupovat k výsledkům, které dosáhli, učíme žáky stanovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- vedeme žáky k bezpečnému využívání pomůcek, k péči o ně, aby byla zajištěna jejich funkčnost

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- zpracuje a vyhodnocuje zaznamenaná data
- vytváří, upravuje a zpracovává digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá a ovládá digitální technologie při orientaci v online mapách
- chápe význam digitálních technologií v zeměpise
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při používání digitálních zařízení

Učební plán předmětu

Ročník	6	7	8	9
Dotace	2 + 0	2 + 0	1+1	1 + 1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				
Předmět:	Zeměpis			
Ročník:	6.			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie				
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	orientuje se v hlavních kartografických produktech	práce s geografickými informacemi	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	používá vybrané obecně užívané geografické, topografické a kartografické pojmy	geografická kartografie a topografie	OSV Komunikace	
Přírodní obraz Země				
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země	uvede příklady dokazující tvar Země a jaké jsou důsledky pohybu Země	Země jako vesmírné těleso	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

na život lidí a organismů			
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	charakterizuje přírodní sféru, složky a prvky přírodní sféry	přírodní složky Země	ENV Základní podmínky života, Ekosystémy
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	charakterizuje společenskou a hospodářskou sféru	typy krajín globální problémy Země	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV Etnický původ
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	ovládá základní dovednosti práce s mapou	orientace v terénu	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	je schopno zapsat nové prvky v krajině do mapy vytvoří plán místní krajiny	pozorování terénu místní krajiny	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	zná zásady bezpečného pohybu v krajině	zásady bezpečného pohybu v krajině	

Předmět:	Zeměpis		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Regiony světa			
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoje jádra a periferní zóny	charakterizuje podle zadaných kritérií jednotlivé světadíly, oceány a makroregiony	rozdělení světa	
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní,	určuje a porovnává kritéria, jejich přiměřenou charakteristiku z hlediska	charakteristika vybraných regionů a	VMEGS Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme

kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti charakterizuje vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy	států v jednotlivých světadílech	Evropu a svět, Jsme Evropané MKV Etnický původ ENV Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	sleduje aktuální změny a problémy ve vybraných regionech a posoudí možnosti jejich řešení	aktuální informace o regionech	VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV

Předmět:	Zeměpis		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Společenské a hospodářské prostředí			
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	vymezí základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	obyvatelstvo	MKV Etnický původ ENV Základní podmínky života
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	posoudí aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	migrace urbanizace politický systém správní členění stupeň hospodářského rozvoje	MEDV Fungování a vliv médií ve společnosti
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	charakterizuje sektorovou a odvětvovou strukturu	hospodářství	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	posoudí územní dělbu práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	lokalizační faktory hospodářských aktivit	

porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hosp. oblasti světa, politická, bezpečnostní a hosp. seskupení (integrace) států	globalizace, integrace ve světě, mezinárodní organizace	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	charakterizuje geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	ohniska napětí ve světě	MEDV Stavba mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti
Životní prostředí			
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	vymezí přírodní a společenské prostředí; typy krajín	krajinná sféra, znaky a funkce krajín	ENV Vztah člověka k prostředí
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	charakterizuje trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody	typy krajín	ENV Ekosystémy
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	charakterizuje globální ekologické a environmentální problémy lidstva	přírodní a společenské vlivy na životní prostředí, ochrana přírody, udržitelnost rozvoje	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Předmět:	Zeměpis		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Česká republika			
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	určí zeměpisnou polohu Pelhřimovska na mapě ČR orientuje se v okolí školy orientuje se v turistické mapě	místní region, jeho vymezení	

hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	charakterizuje přírodní podmínky Pelhřimovska vymezí hospodářskou charakteristiku Pelhřimovska uvede specifika Pelhřimovska	základní charakteristika místního regionu	
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	vymezí zeměpisnou polohu ČR na mapě Evropy hodnotí a porovnává rozlohu ČR v rámci Evropy charakterizuje přírodní poměry a nerostné zdroje charakterizuje věkovou a národnostní skladbu, rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry charakterizuje hospodářství	přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství Česka	ENV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje jednotlivé kraje na mapě ČR • vymezí základní hospodářskou charakteristiku krajů • uvede příklady specifík v krajích 	kraje ČR a vybrané regiony	
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam ČR v organizacích: EU, NATO, OSN • posoudí spolupráci ČR se sousedními státy 	postavení ČR ve světě, zapojení do mezinárodních organizací	

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Hudební výchova

Charakteristika předmětu

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova se vyučuje od 1. do 9. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, což se projevuje individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, uplatňování správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby pomocí pohybu, tance.

Obsahem Poslechových činností je vnímání hudby, kdy se žák učí hudbu analyzovat a interpretovat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a aby s nimi dovedli zacházet
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění jim umožní prožitky z oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- předvést dětem na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Kompetence digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebezprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0	1 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný		povinný

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	1.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

zpívá v jednohlase	seznamuje se s pravidly hlasové hygieny, vytváří si správné pěvecké návyky, usiluje o čistý zpěv	jednoduché písně správné dýchání, vyslovování, nasazení a tvoření tónu, hlasová hygiena, jednohlasý zpěv písní	OSV Rozvoj schopností poznávání
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	umí použít jednoduché hudební nástroje osvojuje si hru na melodickou ozvěnu, rytmizuje a melodizuje slova a slovní spojení	hra na jednoduché hudební nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuj metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybem reaguje na znějící hudbu	jednoduché taneční a pohybové hry	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	ví, co je rytmus	vytleskávání rytmů, vymyšlení slov k rytmům	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a melodické změny v proudu znějící hudby	rozpozná tempové změny v proudu hudby	tempo pomalé a rychlé tón krátký a dlouhý tón hluboký a vysoký	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální	rozpozná některé hudební nástroje učí se rozlišit hudbu vokální a instrumentální	rozlišení zvuků, tónů, rozpoznání některých hudebních nástrojů na obrázcích	

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
zpívá v jednohlase	zpívá na základě svých dispozic	jednoduché písně dýchání, vyslovování, nasazení tónu hudební hry	OSV Sebezpoznání a sebepojetí
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá Orffovy nástroje jako doprovod jednoduché písně / na základě pokynů učitele /	reprodukce motivů reprodukce, doprovod jednoduchých hudebních skladbiček	MEDV Vnímání autora mediálního sdělení
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje tempo	jednoduché taneční a pohybové hry improvizace pamětné uchování pohybů třídobý takt	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje v rámci možností	vymyšlení rytmů hudební hry s rytmy	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a melodické změny v proudu znějící hudby	učí se rozeznávat tóny chápe pojem melodie	notový zápis melodie stoupající, klesající dynamika	

rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální	rozpozná některé hudební nástroje učí se rozlišit hudbu vokální a instrumentální	poslech jednoduchých skladeb a písní pochodová hudba ukolébavka	
---	--	---	--

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
zpívá v jednohlase	zpívá v jednohlase zvolí správnou sílu hlasu rozliší stoupavou a klesavou melodii	jednoduché písně dýchání, vyslovování, nasazení tónu, uvolněný zpěv osvojování pěveckého dělení slov hudební hry	MEDV Vnímání autora med. sdělení
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	zdokonaluje se v doprovodu na rytmické nástroje	reprodukce, jednoduchý doprovod hudebních skladbiček	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo	jednoduché taneční a pohybové hry se zpěvem - pohybová improvizace - pamětné uchování pohybů - chůze do taktu	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rytmizuje v rámci možností	vymyšlení rytmů hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	učí se rozeznávat tóny chápe pojem melodie seznamuje se s názvy not	notová osnova, houslový klíč názvy not (C 1 – C 2) melodie vzestupná, sestupná Typy not podle délky trvání	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	zdokonaluje se v poznávání hudebních nástrojů učí se rozlišit hudbu vokální a instrumentální	poslech jednoduchých skladeb a písní poslech skladeb (B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka) poznávání hudby zábavné, slavnostní	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace			

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zaspívá píseň podle svých možností v jednohlase v durových i mollových tóninách seznámí se s dvojhlasným zpěvem realizuje podle svých schopností jednoduchou melodii nebo píseň zapsanou pomocí not (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou)	jednoduché písně dýchání, vyslovování, nasazení tónu, uvolněný zpěv osvojování pěveckého dělení slov hudební hry	OSV Rozvoj schopnosti poznávání
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	typy not podle délky trvání, pomlky, půltón, zesilování, zeslabování rytmus, tónika, dominanta	VMEGS Objevujeme Evropu a svět
využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Orffovy nástroje rozdělení hudebních nástrojů hrajeme na dětské hudební nástroje	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby	jednoduchá hudební forma -rondo pastorela předvěti, závěti	
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje. orientuje se v zápisu jednoduché písně	přede hra, mezihra, dohra hudební improvizace	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků	zdokonaluje se v poznávání hudebních nástrojů rozlišuje hudbu vokální a instrumentální Soustředí se na poslech skladeb.	poslech skladeb známých hudebních skladatelů poznávání jednoduchých skladeb a písní	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	ztvárňuje hudbu zpěvem, pohybem s využitím tanečních kroků, vytváří pohybové improvizace	pohybové hry s dětskými popěvky polka valčík mazurka	

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata

zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá v jednohlase i dvojhase v durových tóninách	vokální činnosti automatizace získaných pěveckých dovedností zpěv vsedě, v stoje zpěv české hymny kánon, lidový dvojhlas intonační cvičení	OSV Komunikace
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	ztvárňuje hudbu zpěvem, pohybem s využitím tanečních kroků, vytváří pohybové improvizace	pohybové a hudební hry	
využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje. orientuje se v zápisu jednoduché písně	orientace v notovém záznamu jednoduché melodie čtení a zápis rytmického schématu písně takt doprovod písní /hra na nástroje - flétny, keybordy, rytmické hudební nástroje, Orffovy nástroje rozdělení hudebních nástrojů -hra na tělo	MKV Multikulturalita
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby	písňové formy rondo pastorela předvěti, závětí	
vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	přehra, mezihra, dohra hudební improvizace	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků	odliší tóny podle výšky, síly a barvy rozliší hudbu vokální a instrumentální	tóny výška, síla a barva poslechové skladby určené dětem - nejvýznamnější hudební skladatelé	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	propojí vlastní pohyb s hudbou	polka valčík mazurka pantomima pohybová improvizace taneční hry	

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Vokálně instrumentální aktivity	Hudebně pohybové činnosti (pohybový doprovod znějící hudby taneční kroky, improvizace, dramatizace)	
Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu	Vokální činnosti (rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlasý zpěv, reprodukce tónů i melodií)	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody	Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje Dokáže vytvořit vlastní rytmické přehry, mezihry a dohry	Instrumentální činnosti (nástrojová reprodukce motivků, hra a tvorba jednoduchých doprovodů s využitím Orffových nástrojů)	
Orientuje se v proudu znějící hudby	Rozliší skladbu vokální a instrumentální Sluchem rozliší hudební nástroje a dokáže je pojmenovat Rozliší píseň lidovou a umělou, melodram, operetu, operu, muzikál	Poslechové činnosti (orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, postihování hudebně výrazových prostředků, zvukomalba, pohyb, melodie, pochopení hudebního díla)	

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	7		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě	Uplatní poznatky hlasové hygieny při zpěvu i při mluvním projevu, individuálně je využije i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	Proměny písne Odras života v lidové písni Variace lidových písni Hlasová hygiena	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Vhodně pohybově vyjádří obsah hudby Zvládá jednoduché taneční kroky	Jednoduché taneční kroky Pantomima	

Přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Orientuje se v základních hudebních formách	Základní hudební formy Poslech typických ukázek	MEDV – Vnímání autora mediálních sdělení
---	---	--	--

Předmět:	Hudební výchova		
Ročník:	9		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Vyhledá a porovná informace o jednotlivých hudebních obdobích a skladatelích Chápe funkci různých hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince a ke kulturním tradicím a zvykům, rozeznává módnost a modernost, kýč, epigonství	Vybrání autoři a skladby z tzv. „vážné a populární“ hudby	

Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících. V 1., 2., 3., 7. a 8. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně, ve 4., 5., 6. a 9. ročníku jsou to 2 hodiny.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci.

Tyto činnosti rozvíjejí vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity, ověřováním komunikačních účinků) je žák veden k uplatnění jedinečných pocitů a prožitků a zapojení se do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti je rozvíjení schopností žáka rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových možností pro uplatnění vlastní tvorby.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet
- ukázat žákům, že přehled v oblasti kultury jim umožní prožitky z oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- předvést dětem na příkladech z výtvarné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	1 + 0	1 + 0	2 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny									

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	1.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává linie, tvary, barvy, objekty, třídí a porovnává je na základě vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ	seznamuje se s novými prvky vizuálně obrazného vyjádření	hra s barvou základní klasifikace barev barevná linie, čára dekorativní práce /geometrické tvary/	OSV Sebepoznání a sebepojetí Kreativita
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje a kombinuje přitom různé výtvarné prvky	vyjadřuje tvorbou vlastní zážitky snaží se uplatnit různé výtvarné prvky	tematické práce kolorovaná kresba	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Vnímání událostí vyjadřuje různými smysly	snaží se vnímat události různými smysly, učí se hledat vhodné prostředky pro jejich vyjádření	Modelování, koláže z různých materiálů manipulace s objekty	

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření porovnává vlastní vyjádření s ostatními spolužáky	vysvětluje, prezentuje vlastní výtvarné dílo	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, upravil	reaguje vlastní tvorbou na podněty z okolí	ilustrace pohádek	

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává linie, tvary, barvy, objekty, třídí a porovnává je na základě vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ	seznamuje se s novými prvky vizuálně obrazného vyjádření	hra s barvou barevná linie, čára otisk monotyp dekorativní práce	OSV Sebepoznání a sebepojetí Kreativita
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje a kombinuje přitom různé výtvarné prvky	vyjadřuje tvorbou vlastní zážitky snaží se uplatnit různé výtvarné prvky	tematické práce kresba malba kolorovaná kresba	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Vnímání událostí vyjadřuje různými smysly	snaží se vnímat události různými smysly	práce s papírem práce s textilem koláže z různých materiálů	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření porovnává vlastní vyjádření s ostatními spolužáky	reklama televize ilustrace	

Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, upravil	reaguje vlastní tvorbou na podněty z okolí	jednoduchá prezentace vlastního díla tolerance k práci ostatních	
--	--	--	--

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává linie, tvary, barvy, objekty, třídí a porovnává je na základě vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ	snaží se pojmenovat prvky vizuálně obrazného vyjádření využívá vlastních zkušeností, vjemů, prožitků	hra s barvou míchání barev barevná linie, čára rytmus	OSV Kreativita
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje a kombinuje přitom různé výtvarné prvky	vyjadřuje tvorbou vlastní zážitky uplatňuje různé výtvarné prvky	tematické práce kresba malba kolorovaná kresba monotyp	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Vnímání událostí vyjadřuje různými smysly	snaží se vnímat události různými smysly	práce s papírem práce s textilem koláže z různých materiálů frotáže, otisky dekorativní práce práce s hlinou netradiční materiály jednoduché výtvarné objekty /papír, špejle, modelovací hmota/	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření porovnává vlastní vyjádření s ostatními spolužáky	reklama televize ilustrace jednoduchý plakát	

Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, upravil	reaguje vlastní tvorbou na podněty z okolí	jednoduchá prezentace vlastního díla tolerance k práci ostatních jednoduché obrázkové příběhy	
Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	snaží se pojmenovat prvky vizuálně obrazného vyjádření využívá vlastních zkušeností, vjemů, prožitků	barevná linie, čára, rytmus, podobnost, kontrast, další výtvarné pojmy	OSV Kreativita
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	snaží se o projevení vlastních životních zkušeností	tematické práce výtvarné vyjádření pocitů	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření porovnává vlastní vyjádření s ostatními spolužáky snaží se vnímat události různými smysly	reklama televize ilustrace jednoduchý plakát výtvarné vyjádření hudebních prožitků kresba malba kolorovaná kresba monotyp práce s papírem práce s textilem koláže z různých materiálů frotáže otisky dekorativní práce práce s hlinou, modelování netradiční materiály jednoduché výtvarné objekty /papír, špejle, modelovací hmota/ pohyb těla akční kresba	

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	reaguje vlastní tvorbou na podněty z okolí pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	jednoduché obrázkové příběhy výtvarné vyjádření pocitů fantazie	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	učí se porovnávat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	tolerance k práci ostatních návštěvy výstav, galerií výtvarné encyklopedie internet	
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	snaží se do komunikace zapojovat obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	prezentace vlastního díla uspořádání výstavy vlastní tvorby /společně ve třídě nebo v prostorách školy/	

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	snaží se pojmenovat prvky vizuálně obrazného vyjádření využívá vlastních zkušeností, vjemů, prožitků	barevná linie, čára, rytmus, podobnost, kontrast, další výtvarné pojmy	OSV Kreativita
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	snaží se o projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	tematické práce výtvarné vyjádření pocitů vyjádření nálad	MEDV Tvorba mediálního sdělení

<p>Nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>snaží se interpretovat vizuálně obrazná vyjádření různými prostředky, vnímá události různými smysly</p>	<p>reklama televize ilustrace jednoduchý plakát výtvarné vyjádření kresba malba kolorovaná kresba monotyp práce s papírem práce s textilem koláže z různých materiálů frotáže otisky dekorativní práce práce s hlinou, modelování netradiční materiály jednoduché výtvarné objekty /papír, špejle, modelovací hmota/ pohyb těla akční kresba hudebních prožitků</p>	
<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<p>reaguje vlastní tvorbou na podněty z okolí pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky</p>	<p>jednoduché obrázkové příběhy výtvarné vyjádření pocitů fantazie</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>snaží se porovnávat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>tolerance k práci ostatních návštěvy výstav, galerií výtvarné encyklopedie internet</p>	
<p>Nalézají a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>snaží se do komunikace zapojovat obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>prezentace vlastního díla uspořádání výstavy vlastní tvorby /společně ve třídě nebo v prostorách školy/</p>	

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	dokáže vyjádřit tvarové a barevné znaky	Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. Uspořádání prvků v ploše, jejich vztahy, kontrast, rytmus	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	je schopen pomocí zrakových a sluchových prožitků vnímat barevné plochy a lineárně danou skutečnost dokáže výtvarně vnímat a analyzovat prostorové útvary předmětů.	Uspřádání objektů do celků; lineární, světlostní a barevné vyjádření. Rozvíjení smyslové citlivosti. Zapojení zrakového vnímání s ostatními smysly	OSV Kreativita
Uplatňování subjektivity			
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	rozvíjí představivost, tvořivost a estetické cítění	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření; výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	je schopen při tvorbě na základě osobních sluchových a zrakových prožitků a zkušeností zapojit fantazii a představivost	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty	OSV Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena
Ověřování komunikačních účinků			
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	zdůvodní, vysvětlí a obhájí výsledky své tvorby	Osobní postoj v komunikaci: důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, jejich zdůvodňování. Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním autora	OSV Komunikace

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	vyjádří linie, tvar, objem	prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. uspořádání prvků v ploše, jejich vztahy, kontrast, rytmus	Průřezová témata jsou průběžně realizována během celého školního roku OSV Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace, Kreativita ENV Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	vytváří jednoduché kompozice v grafické aplikaci (malování) využívá www stránek	jednoduché kompozice z geometrických tvarů.	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	výtvarně vyjádří vlastní myšlenky, zážitky a emoce dokáže výtvarně vnímat a analyzovat prostorové útvary předmětů	uspřádání objektů do celků; lineární, světlostní a barevné vyjádření. Rozvíjení smyslové citlivosti přenesení prostoru na plochu	
Uplatňování subjektivity			
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	rozvíjí představivost, tvořivost a estetické cítění	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření; výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně	je schopen při tvorbě na základě osobních zrakových prožitků a zkušeností zapojit fantazii a představivost	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty	

utvářeného a symbolického obsahu			
Ověřování komunikačních účinků			
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	zdůvodní, vysvětlí a obhájí výsledky své tvorby	osobní postoj v komunikaci: důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, jejich zdůvodňování. vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním autora	

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	vyjádří linie, tvar, objem, světlostní a barevné kvality	Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu	Průřezová témata jsou průběžně realizována během celého školního roku OSV Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace VDO Formy participace občanů v politickém životě ENV Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	výtvarně vyjádří vlastní myšlenky, zážitky a emoc. dokáže výtvarně vnímat a analyzovat prostorové útvary předmětů	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru.	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová	vytváří kompozice v grafické aplikaci (malování....) využívá www stránek užívá k tvorbě digitální média – digitální fotoaparát, kameru....	Práce s internetem, jednoduššími grafickými programy; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	

grafika, fotografie, video, animace			
Uplatňování subjektivity			
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	rozvíjí představivost, tvořivost a estetické citění	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření; výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	je schopen při tvorbě na základě osobních sluchových a zrakových prožitků a zkušeností zapojit fantazii a představivost	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty	
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	vysvětlí, porovná na konkrétních příkladech vizuálně obrazného vyjádření svůj osobní postoj k nim	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	
Ověřování komunikačních účinků			
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	zdůvodní, vysvětlí a obhájí výsledky své tvorby	Osobní postoj v komunikaci: důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, jejich zdůvodňování. Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním autora. Veřejná prezentace, mediální prezentace	

Předmět:	Výtvarná výchova		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	vyjádří linie, tvar, objem, světlostní a barevné kvality, textury	Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	výtvarně vyjádří vlastní myšlenky, zážitky a emoce. dokáže výtvarně vnímat a analyzovat prostorové útvary předmětu.	Uspřádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru.	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	vytváří kompozice v grafické aplikaci (malování....). využívá www stránek. Užívá k tvorbě digitální média – digitální fotoaparát, kameru..... tvorba plakátu, comicsu, animace... reklama (plakáty, propagační materiály..)	Práce s internetem, jednoduššími grafickými programy; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Uplatňování subjektivity			
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	uplatní představivost, fantazii ve svém výtvarném projevu	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření; výběr kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	je schopen při tvorbě na základě osobních sluchových a zrakových prožitků a zkušeností zapojit fantazii a představivost	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností: akční tvar malby a kresby, manipulace s objekty	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vzchází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	stručný přehled o vývoji dějin umění (orientuje se v oblasti výtvarné kultury)	Typy vizuálně obrazných vyjádření. Práce s uměleckým dílem. Dějiny umění. Současné výtvarné umění.	

<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p>	<p>vysvětlí, porovná na konkrétních příkladech vizuálně obrazného vyjádření svůj osobní postoj k nim porovná rozdíly výtvarných vyjádření.</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>	
<p>Ověřování komunikačních účinků</p>			
<p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>zdůvodní, vysvětlí a obhájí výsledky své tvorby.</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci: důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, jejich zdůvodňování. Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním autora. Veřejná prezentace, mediální prezentace</p>	

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot⁴, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez

paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravit a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je realizován v 8. a 9. ročníku školy v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Žáci zde získávají znalosti a dovednosti vedoucí k preventivní ochraně jejich zdraví, k uvědomění si své odpovědnosti za své zdraví. Dále si zde upevňují různé hygienické, stravovací a pracovní návyky, jsou vedeni k dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomáháme žákům porozumět smyslu a cíli pohybových aktivit
- vedeme žáky k upevňování správných stravovacích, hygienických a pracovních návyků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s odmítáním škodlivých látek
- vedeme žáky k adekvátní reakci v případě úrazu spolužáka
- podporujeme u žáků sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními osobami
- učíme žáky spolupracovat v týmu, navzájem se podporovat, oceňovat výkony druhých

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování předem dohodnutých pravidel
- podporujeme u žáků týmovou spolupráci, přijímání různých rolí v týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k samostatnosti
- vytváříme situace vedoucí k formování volních a charakterových rysů žáků
- učíme žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví svého i ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování správných hygienických stravovacích a pracovních návyků
- učíme žáky kriticky přistupovat k výsledkům, kterých dosáhli

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti problém použit
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- v digitálním prostředí jedná eticky

Učební plán předmětu

Ročník	8	9
Dotace	1+0	1+0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný
Dotace skupiny		

Předmět:	Výchova ke zdraví		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</p> <p>Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.</p>	<p>Chápe pojem zdraví a zná příčiny nemoci a poškození zdraví</p> <p>Uvědomuje si potřebu uchování zdraví pro plnohodnotný život člověka</p> <p>Chápe složky zdravého životního stylu</p> <p>Zná význam sportu pro upevňování zdraví</p> <p>Dodržuje vlastní denní režim a zná jeho význam pro tělesné i duševní zdraví</p> <p>Zná jednotlivé složky zdravého životního stylu</p> <p>Zná správné složení stravy vhodné pro školáka</p> <p>Umí vysvětlit nejčastější chyby ve stravovacích návycích a snaží se jim vyvarovat</p>	<p>Člověk – růst a vývoj jedince</p> <p>podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví, složky zdravého životního stylu, pitný režim</p> <p>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota.</p> <p>Složky zdravého životního stylu, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim stravovací návyky, energie</p>	<p>OSV Sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>ENV Základní podmínky života</p> <p>OSV Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV Psychohygiena</p>
<p>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka</p>	<p>Zná nebezpečí návykových látek a rizika spojená s jejich aplikací</p> <p>Chápe rizika kouření a alkoholismu</p> <p>Zná nebezpečí, které mu hrozí od dealerů s drogami</p>	<p>Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování,</p>	<p>OSV Sebezpoznání a sebepojetí</p> <p>OSV Psychohygiena</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV</p>

		těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, doping ve sportu)	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Zná negativní vlivy životního prostředí (vzduch, voda, hluk...) Dokáže vyhodnotit mimořádnou situaci a ví, jak se zachovat Umí poskytnout základní první pomoc při situacích ohrožujících život	ekologie, udržitelný rozvoj chování člověka v mimořádných situacích základy první pomoci	ENV Vztah člověka k prostředí OSV Seberegulace a sebeorganizace OSV Hodnoty, postoje, praktická etika OSV Rozvoj schopností poznávání OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a chrání se před nimi svěří se v případě sexuálního zneužití rodičům, nebo jiné důvěryhodné osobě Ví o existenci linky důvěry, dětského krizového centra aj.	Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty. Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících vztahů, základy první pomoci.	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené	Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a ve společnosti Analyzuje příčiny trestné činnosti mladistvých,	Komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace	MEDV Fungování a vliv médií ve společnosti

<p>dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.</p>	<p>dokáže navrhnout možnosti nápravy Varuje před násilím a není lhostejný k týrání a zneužívání lidí Rozlišuje různé podoby vandalismu Navrhuje účinná opatření ke zvýšení bezpečnosti v silničním provozu Rozpozná taktiky reklamních agentur uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek chápe nebezpečí působení náboženských sekt umí se bránit před působením sekt rozpozná situace ohrožující bezpečnost</p>	<p>prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení manipulativní reklama a informace reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Podoby násilí, týrání, sexuální zneužívání kriminalita mládeže a její prevence násilí ve sportu domácí násilí úrazy v silničním provozu, PP Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p>MKV Princip sociálního smíru a solidarity</p>
---	---	--	--

Předmět:	Výchova ke zdraví		
Ročník:	9.		

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech zdraví v rámci školy a obce. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>Pojem osobnost Zná různé kvality osobnosti Snaží se o ovlivnění některé stránky osobnosti (nespokojenost) Zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů Zná pravidelný režim – odpočinek, relaxace Vyrovnává se s problémy Umí předcházet situace ohrožující zdraví Chápe důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty</p> <p>Uvědomuje si možná rizika při volbě partnera</p>	<p>sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity regulace činností a chování – cvičení, sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobnostních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>MKV Lidské vztahy</p> <p>OSV Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV Psychohygiena</p> <p>OSV Mezilidské vztahy</p>
<p>V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p>	<p>Vyjmenuje možnosti antikoncepce. Posoudí vhodnost dané antikoncepce. Objasní důvody užívání antikoncepce. Vysvětlí rizika spojená se zahájením sexuálního života.</p>	<p>Bezpečné sexuální chování, pohlavně přenosné choroby, sexuální násilí, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci.</p>	<p>MKV Lidské vztahy</p>

	<p>Uvede důvody důležité pro bezpečné sexuální chování. Vyjmenuje sexuálně přenosné choroby a stručně je charakterizuje.</p>		
<p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>Chápe rozdíl mezi zamilovaností a trvalým citem V citových projevech uplatňuje zdrženlivost Základ manželství láska, věrnost, tolerance aj.</p>	<p>dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivosti, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; interrupce, umělé oplodnění, mateřství, náhradní rodinná péče; poruchy pohlavní identity bezpečné chování a</p>	<p>OSV Komunikace OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován od 1. ročníku do 9. ročníku školy v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Od 1. do 5. ročníku probíhá výuka celé třídy, od 6. do 9. ročníku probíhá výuka v dělených skupinách – dívky z celého ročníku, chlapci z celého ročníku. Tělesnou výchovu vyučujeme v tělocvičně škole, na přilehlém sportovním areálu. Ve 3. a 4. ročníku je v rámci tělesné výchovy realizován plavecký výcvik žáků v pelhřimovském bazénu. Rozsah plaveckého výcviku je 20 hodin na ročník. Pro žáky 7. ročníku organizujeme lyžařský výcvik. Tělesná výchova je doplňována různými pohybovými aktivitami – pěší výlety, bruslení, školní i mimoškolní soutěže.

Při výuce tělesné výchovy se postupuje od spontánních přirozených pohybů k složitější řízené činnosti. Smyslem výuky tělesné výchovy pro žáky je schopnost samostatně zhodnotit úroveň své tělesné zdatnosti a pravidelně zařazovat do svého denního režimu pohybové činnosti za účelem uspokojování vlastních potřeb a zájmů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pomáháme žákům poznávat smysl a cíl pohybových aktivit
- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- vedeme žáky k porovnávání svých pohybových výkonů
- vedeme žáky k samostatnému organizování sportovních akcí mimo vyučování
- podporujeme u žáků účast v různých sportovních soutěžích na úrovni školy nebo okresu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s nesporným chováním
- vedeme žáky k adekvátní reakci v případě úrazu spolužáka
- podporujeme u žáků sebedůvěru, jsme žákům při jejich pohybových činnostech nápomocní

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními osobami
- učíme žáky správně reagovat na základní povely a pokyny
- učíme žáky spolupracovat v týmu, navzájem se podporovat, oceňovat výkony druhých
- podporujeme přátelské vztahy mezi třídami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k duchu fair-play, k dodržování předem dohodnutých pravidel
- podporujeme u žáků týmovou spolupráci, přijímání různých rolí v týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k samostatnosti, k vůli po zlepšení své pohybové zdatnosti
- učíme žáky spojovat svoji pohybovou aktivitu se zdravým způsobem života
- vytváříme situace vedoucí k formování volných a charakterových rysů žáků
- učíme žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví svého i ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech i v běžném životě
- učíme žáky kriticky přistupovat k výsledkům, kterých dosáhli
- vedeme žáky k bezpečnému využívání tělocvičného nářadí a náčiní, k péči o ně, aby byla zajištěna jejich funkčnost

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0	2 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace Skupiny									
Předmět:	Tělesná výchova								
Ročník:	1.								
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy			Učivo			Průřezová témata		
Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Chápe potřebu pohybu			Organizace hodiny Tv			OSV Seberegulace sebeorganizace Psychohygienu		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Orientuje se v organizaci hodiny Tv Zvládá podle svých možností jednoduché cviky Účastní se jednoduchých kolektivních her a rozumí jejich pravidlům			Příprava organismu na zátěž, uklidnění po zátěži Kolektivní hry, hry v přírodě, turistika Jednoduché cviky na nářadí Protahovací a posilovací cvičení					
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Účastní se aktivně jednoduchých soutěží a pohybových her			Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, koordinace a spolupráce Manipulace s míčem, s jednoduchým náčiním					

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	Chápe potřebu dodržování pravidel bezpečnosti při hodinách Tv	Zásady bezpečnosti při přípravě na hodinu, v šatně a při hodině Tv	
Ve známých prostorech školy, reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rozumí základním tělocvičným povelům.		

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Chápe potřebu pohybu	Organizace hodiny Tv	OSV Seberegulace sebeorganizace Psychohygiena
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Orientuje se v organizaci hodiny Tv Zvládá podle svých možností jednoduché cviky Účastní se jednoduchých kolektivních her a rozumí jejich pravidlům	Příprava organismu na zátěž, uklidnění po zátěži Kolektivní hry, hry v přírodě, turistika Jednoduché cviky na nářadí Protahovací a posilovací cvičení Základy atletiky Základy gymnastiky	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Účastní se aktivně jednoduchých soutěží a pohybových her	Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, koordinace a spolupráce Manipulace s míčem, s jednoduchým náčiním	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Chápe potřebu dodržování pravidel bezpečnosti při hodinách Tv Rozumí základním tělocvičným povelům.	Zásady bezpečnosti při přípravě na hodinu, v šatně a při hodině Tv	

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Chápe potřebu pohybu	Organizace hodiny Tv Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	OSV Seberegulace sebeorganizace Psychohygiena a
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Orientuje se v organizaci hodiny Tv Zvládá podle svých možností jednoduché cviky Účastní se jednoduchých kolektivních her a rozumí jejich pravidlům	Příprava organismu na zátěž, uklidnění po zátěži Kolektivní hry, hry v přírodě, turistika Jednoduché cviky na nářadí Protahovací a posilovací cvičení Základy atletiky Základy gymnastiky Plavání	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Účastní se aktivně jednoduchých soutěží a pohybových her	Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Spolupráce se spolužáky Manipulace s míčem, s jednoduchým náčiním	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy,	Chápe potřebu dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při hodinách Tv	Zásady bezpečnosti při přípravě na hodinu, v šatně a při hodině Tv Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rozumí základním tělocvičným povelům.	Komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu;	Rozumně si zdůvodní potřebu pohybu	Organizace hodiny Tv Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení	OSV Seberegulace sebeorganizace a

uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti		těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	Psychohygiena
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zvládá samostatné rozcvičení	Příprava organismu na zátěž, uklidnění po zátěži Kolektivní hry, hry v přírodě, turistika Jednoduché cviky na nářadí Protahovací a posilovací cvičení	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Je schopen vlastní koordinace pohybů	Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Spolupráce se spolužáky Manipulace s míčem, s jednoduchým náčiním	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla	Zásady bezpečnosti při přípravě na hodinu, v šatně a při hodině Tv Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Je schopen hodnocení a sebehodnocení	Komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Chápe důležitost dodržování pravidel	Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení			
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Orientuje se v organizaci hodiny Tv	Nástup Rozvíčka Kolektivní hry	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Používá základní přístroje k měření výkonů	Měření výkonů	

Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Vyhledá důležité informace		
--	----------------------------	--	--

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Rozumně si zdůvodní potřebu pohybu	Organizace hodiny Tv Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především	Zvládá samostatné rozcvičení	Příprava organismu na zátěž, uklidnění po zátěži Kolektivní hry, hry	
v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		v přírodě, turistika Jednoduché cviky na nářadí Protahovací a posilovací cvičení	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Je schopen vlastní koordinace pohybů	Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Spolupráce se spolužáky Manipulace s míčem, s jednoduchým náčiním	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla	Zásady bezpečnosti při přípravě na hodinu, v šatně a při hodině Tv Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	

Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Je schopen hodnocení a sebehodnocení	Komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Chápe důležitost dodržování pravidel	Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení			
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Orientuje se v organizaci hodiny Tv	Nástup Rozcvička Kolektivní hry	
Změří základní pohybové výkony a porovná je	Používá základní přístroje k měření výkonů	Měření výkonů	
s předchozími výsledky			
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Vyhledá důležité informace		

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:.	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví			
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu,	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu	Význam pohybu pro zdraví	OSV Kooperace a kompetice

některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem			
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Zdravotně orientovaná zdatnost	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvorivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvorivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti		
Činnosti podporující pohybové učení			
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka,	Komunikace v Tv	

Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Organizace prostoru a pohybových činností	
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Historie a současnost sportu	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Pravidla osvojovaných pohybových činností	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony	Zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých činnostech	
Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Ovlivňuje svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ke zlepšení své tělesné zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Chápe potřebu vhodného a bezpečného chování i mimo hodiny tělesné výchovy.	Činnost ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV Kooperace a kompetice

<p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>			
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Aplikuje pohybové dovednosti při míčových hrách i v doplňkových sportech. Usiluje o optimální provedení osvojovaných pohybových činností.</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Úpoly Gymnastika Atletika Sportovní hry Bruslení Turistika, cyklistika Lyžování, snowboarding Netradiční sporty Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p>	
<p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>Uplatňuje osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Snaží se dodržovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Spolupráci na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Uvědomuje si rozličné role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Posuzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je. Umí zorganizovat samostatně i v týmu turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Dokáže zpracovat naměřená data a informace o pohybových</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých činnostech</p>	

Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.		
---	--	--	--

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>Zvládá fyzické dovednosti úměrné svým možnostem</p> <p>Zvyšuje nároky na své tělesné zatížení</p> <p>Zvládá chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>Chápe škodlivost návykových látek na zdraví člověka</p> <p>Umí se chovat bezpečně ke zdraví svému i zdraví ostatních</p> <p>Je schopen vést individuální i kolektivní rozcvičení</p>	<p>Činnost ovlivňující zdraví</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>OSV</p> <p>Kooperace a kompetice</p>
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<p>Umí použít své fyzické dovednosti při hrách a sportovních činnostech</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Pohybové hry</p> <p>Úpoly</p> <p>Gymnastika</p> <p>Atletika</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Turistika</p> <p>Lyžování, snowboarding</p> <p>Bruslení</p> <p>Netradiční sporty</p>	

		Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
<p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Zná osvojované názvosloví</p> <p>Umí vyhodnotit dosažené výsledky</p> <p>Chápe důležitost dodržování pravidel při sportovních činnostech</p> <p>Je schopen se domluvit ve sportovním kolektivu</p> <p>Zvládá základní pravidla jednotlivých her</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>Komunikace v Tv</p> <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <p>Historie a současnost sportu</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých činnostech</p>	

Předmět:	Tělesná výchova		
Ročník:	9.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly	Soustředí se na svalové skupiny se zaměřením na hlavní činnost Zvládá samostatné rozcvičení	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	OSV Kooperace a kompetice
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu	Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví	Rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením	

vzhledem k údajům o znečištění ovzduší			
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svojí činnost	Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Koordinace pohybu Spolupráce se spolužáky Manipulace s míčem, s jednoduchým náčiním	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Usiluje o optimální provedení osvojovaných pohybových činností Je schopen hodnocení a sebehodnocení	Pohybové hry, gymnastika, úpoly, atletika, sportovní hry, turistika a pohyb v přírodě, plavání, lyžování, bruslení, netradiční sporty, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Aplikuje pohybové dovednosti při míčových hrách i doplňkových sportech	Pohybové hry, gymnastika, úpoly, atletika, sportovní hry, turistika a pohyb v přírodě, plavání, lyžování, bruslení, netradiční sporty, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Chápe důležitost dodržování pravidel Uvědomuje si rozličné role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla osvojovaných činností Zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých činnostech	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Posuzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je	Komunikace v Tv	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Umí zorganizovat samostatně i v týmu turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy	Organizace prostoru a pohybových činností Pravidla osvojovaných pohybových činností	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Používá základní přístroje k měření výkonů Dokáže zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	

Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je cíleně zaměřena na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků. Základní vzdělávání tak doplňuje o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí. Tato vzdělávací oblast je založena zejména na tvůrčí a myšlenkové spoluúčasti žáků. Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací oblast zahrnuje předmět **Pracovní činnosti**.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět pracovní činnosti se vyučuje od 1. do 8. ročníku s dotací 1 hodiny týdně. Předmět pracovní činnosti vede žáky k získání základních praktických dovedností a návyků z různých oblastí lidské činnosti. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. V pracovních činnostech jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

· vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů · poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů

Kompetence komunikativní

- vedení účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a přípravě pokrmů

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedení uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech užívaných nástrojů a materiálů
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k těmto cílům

Kompetence digitální:

- Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody /práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti...) v doporučených online zdrojích

Učební plán předmětu

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	0 + 0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	
Dotace skupiny									

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	1.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
Vytváří jednoduchými postupy předměty z různých materiálů	dokáže pracovat s různými materiály dodržuje základní pracovní a hygienické návyky	vlastnosti materiálu /přírodniny, modelovací hmota, papír, textil/ jednoduché pracovní pomůcky/nůžky, lepidlo/	OSV Kreativita
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu snaží se neplýtvat materiálem	jednoduché pracovní postupy/nalepování, navlékání, stříhání, skládání/	
Konstrukční činnosti			
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	vytváří jednoduché plošné a prostorové kompozice podle vlastní fantazie	stavebnice	
Pěstitelské práce			
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozoruje zákonitosti přírodních jevů spojuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi	pěstování rostlin v místnosti ze semen pěstování nenáročných pokojových květin	
Pečuje o nenáročnou rostlinu	pečuje o pokojové rostliny/estetika ve třídě/	pěstování nenáročných pokojových květin	
Příprava pokrmů			

Chová se vhodně při stolování	umí správně používat příbor udržuje pořádek a čistotu	bezpečně používání jídelního příboru pravidla stolování	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	dokáže upravit stůl pro každodenní stolování	jednoduchá úprava stolu	
Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	2.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
Vytváří jednoduchými postupy předměty z různých materiálů	dokáže pracovat s různými materiály dodržuje základní pracovní a hygienické návyky učí se samostatnosti	vlastnosti materiálu /přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, keramická hlína/ jednoduché pracovní pomůcky /nůžky, lepidlo, modelovací očko/ srovnávání vlastností papíru a textilu	OSV Kreativita
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	osvojuje si schopnost reagovat uvědoměle na přiměřený návod odhaduje přiměřené množství materiálu	jednoduché pracovní postupy/nalepování, navlékání, stříhání, skládání, překládání/obkreslování tvarů podle jednoduché šablony	
Konstrukční činnosti			
Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti činnosti při práci se stavebnicemi	vytváří jednoduché plošné a prostorové kompozice podle vlastní fantazie snaží se spolupracovat na společném úkolu	stavebnice konstrukce ze špejlí a modelovací hmoty	
Pěstitelské práce			
Provádí pozorování přírody, zaznamená a	pozoruje zákonitosti	pěstování rostlin v místnosti ze semen	
zhodnotí výsledky pozorování	přírodních jevů uplatňuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi	vyvození poznatků o životních podmínkách rostlin	

Pečuje o nenáročnou rostlinu	pečuje o pokojové rostliny/estetika ve třídě/ chápe význam pečlivé práce	rozšíření kolekce pokojových květin/ ošetřování a přihnojování	
Příprava pokrmů			
Chová se vhodně při stolování	zvládá běžnou obsluhu i sebeobsluhu při stolování/ umí pojmenovat základní vybavení kuchyně	základní úklid pracovních ploch/ bezpečné zacházení s mycími prostředky	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	chápe rozdíl mezi každodenním a slavnostním prostíráním/ samostatně připraví jednoduchý nápoj	úprava stolu pro oslavu narozenin	

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	3.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
Vytváří jednoduchými postupy předměty z různých materiálů	dokáže pracovat s různými materiály/ dodržuje základní pracovní a hygienické návyky/ učí se samostatnosti/ vytváří prostorové prvky z papíru	vlastnosti materiálu /přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, keramická hlína/ jednoduché pracovní pomůcky /nůžky, lepidlo, modelovací očko/ srovnávání vlastností papíru a textilu funkce a využití rozličných pracovních pomůcek	OSV Kreativita
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	osvojuje si schopnost reagovat uvědoměle na přiměřený návod/ odhaduje přiměřené množství materiálu/ zvládne základy šití v ruce	jednoduché pracovní postupy/nalepování, navlékání, stříhání, skládání, překládání/ obkreslování tvarů podle jednoduché šablony/ navlékání jehly, uzal, zadní steh, přišívání knoflíku práce s textilem seznámení s tradicemi a lidovými zvyky	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Konstruktivní činnosti			

Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	dovede sestavovat stavebnice umí montovat a demontovat stavebnici dokáže pracovat s ostatními na společném úkolu	stavebnicové konstrukce ze špejlí a prvky modelovací hmoty	MKV Lidské vztahy
Pěstitelské práce			
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	zná základy péče o pokojové rostliny provádí pozorování a hodnotí jeho výsledky uplatňuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi	pěstování rostlin v místnosti ze semen vyvození poznatků o životních podmínkách rostlin	
Pečuje o nenáročnou rostlinu	pečuje o pokojové rostliny/estetika ve třídě/ chápe význam pečlivé práce	rozšíření kolekce pokojových květin otírání listů, zalévání, kypření ošetřování a přihnojování	
Příprava pokrmů			
Chová se vhodně při stolování	zvládá běžnou obsluhu i sebeobsluhu při stolování umí pojmenovat základní vybavení kuchyně	základní úklid pracovních ploch bezpečné zacházení s mycími prostředky	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	chápe rozdíl mezi každodenním a slavnostním prostíráním samostatně připraví jednoduchý pokrm a nápoj	výběr a nákup potravin úprava stolu pro oslavu narozenin	

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	4.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			

Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	učí se samostatnosti dokáže pracovat s různými materiály odhaduje přiměřené množství materiálu využívá vlastní představivosti	vlastnosti materiálu /přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, keramická hlína, drát, fólie/ jednoduché pracovní pomůcky /nůžky, lepidlo, modelovací očko/ srovnávání vlastností papíru a textilu obkreslování tvarů podle šablony základy šití práce s textilem	OSV Kreativita
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	snaží se využívat prvky lidových tradic a zvyků	seznámení s tradicemi a lidovými zvyky exkurze	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Volí vhodné pracovní pomůcky nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	snaží se sám zvolit vhodné nástroje a náčiní, které použije při práci	funkce a využití rozličných pracovních pomůcek	MKV Lidské vztahy
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytnou první pomoc při úrazu	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	
Konstrukční činnosti			
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	umí montovat a demontovat stavebnici dokáže pracovat s ostatními na společném úkolu	stavebnice /plošné, prostorové, / konstrukce ze špejlí a modelovací hmoty	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	snaží se pracovat podle slovního návodu	návody, předlohy, náčrty	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnou první pomoc při úrazu	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	
Pěstitelské práce			

Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	zná základy péče o pokojové rostliny aprovádí pozorování a hodnotí jeho výsledky uplatňuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi	pěstování rostlin v místnosti ze semen vyvození poznatků o životních podmínkách rostlin	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	pečuje o pokojové rostliny/estetika ve třídě/ chápe význam pečlivé práce	rozšíření kolekce pokojových květin otírání listů, zalévání, kypření ošetřování a přihnojování	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	snaží se zvolit správné pomůcky, nástroje, náčiní	pomůcky, nástroje, náčiní a jejich funkce	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	
Příprava pokrmů			
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	umí pojmenovat základní vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	samostatně připraví jednoduchý pokrm a nápoj	výběr a nákup potravin vaření	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	snaží se dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování chápe rozdíl mezi každodenním a slavnostním prostíráním	jednoduchá úprava stolu úprava stolu pro oslavu narozenin, slavností pravidla slušného stolování základní úklid pracovních ploch bezpečné zacházení s mycími prostředky	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	5.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
Práce s drobným materiálem Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	učí se samostatnosti dokáže pracovat s různými materiály odhaduje přiměřené množství materiálu využívá vlastní představivosti	vlastnosti materiálu s/přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, keramická hlína, drát, fólie/ jednoduché pracovní pomůcky /nůžky, lepidlo, modelovací očko/ srovnávání vlastností papíru a textilu obkreslování tvarů podle šablony základy šití práce s textilem	OSV Kreativita
Využívá při tvořivých činnostech různým materiálem prvky lidových tradic	snaží se využívat prvky slidových tradic a zvyků	seznámení s tradicemi a lidovými zvyky řemesla exkurze	VMEGS Evropa a svět nás zajímá
Volí vhodné pracovní pomůcky nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	snaží se sám zvolit vhodné nástroje a náčiní, které použije při práci	funkce a využití rozličných pracovních pomůcek	MKV Lidské vztahy
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	
Konstrukční činnosti			
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	umí montovat a demontovat stavebnici dokáže pracovat s ostatními na společném úkolu	stavebnice /plošné, prostorové, konstrukční/ konstrukce ze špejlí a modelovací hmoty	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	snaží se pracovat podle slovního návodu	návody, předlohy, náčrty	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	
Pěstitelské práce			

Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	zná základy péče o pokojové rostliny provádí pozorování a hodnotí jeho výsledky uplatňuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi	pěstování rostlin v místnosti ze semen vyvození poznatků o životních podmínkách rostlin léčivé rostliny drogy	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	pečuje o pokojové rostliny/estetika ve třídě/ chápe význam pečlivé práce	rozšíření kolekce pokojových květin otírání listů, zalévání, kypření ošetřování a přihnojování	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	snaží se zvolit správné pomůcky, nástroje, náčiní	pomůcky, nástroje, náčiní a jejich funkce	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	
Příprava pokrmů			
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	umí pojmenovat základní vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně technika v kuchyni	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	samostatně připraví jednoduchý pokrm a nápoj	výběr a nákup potravin skladování potravin vaření	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	snaží se dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování chápe rozdíl mezi každodenním a slavnostním prostíráním	jednoduchá úprava stolu úprava stolu pro oslavu narozenin, slavností pravidla slušného stolování základní úklid pracovních ploch bezpečné zacházení s mycími prostředky	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	dodržuje základní pracovní a hygienické návyky seznamuje se a zvládá základy první pomoci při úrazu	základy první pomoci	

Předmět:	Pracovní činnosti		
-----------------	--------------------------	--	--

Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály			
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	rozeznává různé materiály	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	dokáže zvolit vhodné materiály volí vhodné pracovní nástroje a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy	
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	umí si účelně zorganizovat práci	organizace práce, důležité technologické postupy	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	orientuje se v technické dokumentaci	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	zná a uvědomuje si důležitost zásad při práci s nástroji z hlediska bezpečnosti	bezpečnost práce	

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	6.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Design a konstruování			
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	orientuje se v návodu dokáže podle něj sám pracovat	stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	dokáže sestavit jednoduché konstrukční prvky	návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	

Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	je schopen zajistit montáž a demontáž	kompletace	
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu	zná a uvědomuje si důležitost zásad při práci	bezpečnost práce	

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	7.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Design a konstruování			
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	orientuje se v návodu dokáže podle něj sám pracovat	stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	dokáže sestavit jednoduché konstrukční prvky	návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	je schopen zajistit montáž a demontáž	kompletace	
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu	zná a uvědomuje si důležitost zásad při práci	bezpečnost práce	
Příprava pokrmů			
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	umí obsluhovat základní spotřebiče	kuchyně	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	ví, jak správně skladovat potraviny dokáže sestavit jídelníček	potraviny příprava pokrmů	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	zvládá prostírání, slavnostní stolování, zdobné prvky	úprava stolu a stolování	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	je schopen poskytnout první pomoc	bezpečnost	
rovoz a údržba domácnosti			

Provádí jednoduché operace platebního styku a domácí účetnictví	je schopen určit příjmy a výdaje domácnosti	finance	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	umí obsluhovat domácí spotřebiče	elektrotechnika v domácnosti	
Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	umí používat základní kuchyňské pomůcky zvládá drobnou údržbu domácnosti	provoz a údržba domácnosti	
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	je schopen poskytnout první pomoc	bezpečnost	

Předmět:	Pracovní činnosti		
Ročník:	8.		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Svět práce			
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	zná charakter a druhy pracovních činností	trh práce	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	dokáže zhodnotit své osobní vlastnosti a schopnosti je schopen sebehodnocení	volba profesní orientace	
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	umí se orientovat v nabídce a naplní učebních a studijních oborů	možnosti vzdělávání	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	umí napsat životopis zná způsoby hledání práce	zaměstnání, podnikání	

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

a) Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, která se dá charakterizovat jako informace o správnosti postupu, průběhu nebo výsledku (správně, nesprávně, málo, příliš) nikoliv však posuzování kvality žáka (schopný, pilný, šikovný).
- Při poskytování zpětné vazby (popisem) dáváme přednost pozitivnímu vyjádření, mělo by být pro žáka motivující.
- Soustředíme se na individuální pokrok žáka (nesrovnáváme s ostatními).
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů nebo doporučení PPP, používáme slovní hodnocení.
- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný
- Znamka z hodnocení vědomostí a dovedností nezahrnuje hodnocení chování žáka
- Klasifikujeme jen dostatečně probrané a procvičené učivo
- Hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů
- Žák má právo po dohodě s vyučujícím si své případné neúspěšné hodnocení opravit
- Každému hodnocení musí předcházet seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim jasně formulovanými kritérii hodnocení.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou nebo nedostatkem dále pracujeme.
- Skupinovou práci zásadně nehodnotíme známkou, známku získává žák pouze za individuální výkon.

b) Hodnocení a klasifikace na 1. stupni školy

- Klasifikaci, kterou používáme pro celkové hodnocení žáka, doplňuje v 1. pololetí 1. ročníku osobní dopis třídních učitelů/učitelek. Osobním dopisem hodnotíme individuální pokrok žáka, nikoliv jeho osobnost.
- Vedeme žáky k sebehodnocení již od 1. ročníku – ústně při komunitních kruzích, písemně formou značek (3 druhy smajlíků)
- Od 1. ročníku používáme týdenní plány učiva, které obsahují stručný výčet učiva pro daný týden, zadání domácích úkolů, přehled akcí na příslušný týden. Je doporučeno ponechat místo pro vyjádření žáka i učitele, jak si žák učivo osvojl, co se mu ve škole dařilo, líbilo. Týdenní plány se ukládají do žákovského portfolia.
- Ve všech ročnících 1. stupně školy si žáci vedou žákovská sběrná portfolia.

c) Hodnocení a klasifikace na 2. stupni školy

- Sebehodnocení na 2. stupni školy probíhá v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně. Písemné sebehodnocení je doporučeno používat po probrání tematického celku.
- Od 6. ročníku používáme týdenní plány učiva, které obsahují stručný výčet učiva pro daný týden, zadání domácích úkolů, přehled akcí na příslušný týden. Je doporučeno ponechat místo pro vyjádření žáka i učitele, jak si žák učivo osvojl. Týdenní plány doporučujeme ukládat do žákovského portfolia.
- Od 6. ročníku doporučujeme, aby si žáci vedli žákovská sběrná portfolia – jednotlivé složky portfolia tvoří jednotlivé předměty, např. Český jazyk, Matematika.
- Písemné práce delší než 20 minut se s dostatečným časovým předstihem zapisují do třídní knihy (tužkou). Na jeden den je možno naplánovat jen jednu písemnou práci delší než 20 minut. Za koordinaci písemných prací odpovídají třídní učitelé.

d) Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení žáků

- Úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (definic, faktů, pojmů, zákonitostí a vztahů) směřujících k naplnění očekávaných výstupů a klíčových kompetencí
- Kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- Kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů
- Kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídít, prezentovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- Osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- Píle žáka, snaha a jeho přístup ke vzdělávání
- Kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- Kvalita komunikativních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu
- Osvojení účinných metod samostatného studia – umět se učit

Hodnotící škála – orientační hodnoty

- 100 – 90% - prakticky bezchybný stav - vynikající, příkladný, bezvadný, výborný – vždy – 1
- 89 – 75% - převládající pozitivní zjištění, dílčí chyby – velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný – často – 2
- 74 – 45% - pozitivní a negativní v rovnováze – průměrný, dobrý – někdy – 3
- 44 – 25% - převaha negativních zjištění, výrazné chyby – podprůměrný, citelně slabá místa, podprůměrný – zřídka – 4
- pod 25% - zásadní nedostatky – nevyhovující stav, nedostatečný – 5

e) Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce – testy, slohové práce, diktáty, cvičení...
- Ústní zkoušení a mluvený projev
- Zpracování referátů a prací na dané téma
- Domácí úkoly a samostatné aktivity
- Úprava sešitů a písemných prací
- Problémové úlohy – rébusy, kvízy, křížovky
- Výroba pomůcek a modelů
- Laboratorní práce
- Projektové a skupinové práce
- Projektové dny celoškolské, ročníkové, třídní
- Pobyty v přírodě
- Soustavné diagnostické pozorování žáka

f) Hodnocení chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy. Hodnocení provádí třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, popřípadě pedagogická rada.

Využívá se 3 stupňů hodnocení:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé

g) Hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo se specifickými poruchami učení. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů školského poradenského zařízení. Hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své schopnosti a možnosti, posuzuje se jeho individuální pokrok.

Žáci integrováni na základě doporučení školského vzdělávacího zařízení jsou vzděláváni i hodnoceni na základě IVP. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

- Ovládnutí učiva předepsaného osnovami – ovládá bezpečně, ovládá, v podstatě ovládá, ovládá se značnými mezerami, neovládá
- Úroveň myšlení – pohotové/bystré/dobře chápe souvislosti, uvažuje celkem samostatně, menší samostatnost v myšlení, odpovídá nesprávně i na návodné otázky
- Úroveň vyjadřování – výstižné/poměrně přesné, celkem výstižné, nedostatečně přesné, vyjadřuje se s obtížemi, nesprávná i na návodné otázky
- Úroveň aplikace vědomostí – spolehlivě/uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, dovede používat vědomostí a dovedností/dopouští se drobných chyb, s pomocí učitele řeší úkoly/překonává obtíže a odstraňuje chyby, kterých se dopouští
- Píle a zájem o učení – aktivní/učí se svědomitě a se zájmem, učí se svědomitě, k učení a k práci nepotřebuje mnoho podnětů, malý zájem o učení/potřebuje stálé podněty, pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby.

Smyslem slovního hodnocení je objektivní posouzení jednotlivých složek školního výkonu žáka.